

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Spôsob pripomienkového konania
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných 180 /21
Počet vyhodnotených pripomienok 180

Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných 29 /5
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných 38 /3
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných 111 /13

Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)
Počet odstránených pripomienok
Počet neodstránených pripomienok

Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Arcidiecézna charita Košice	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
2.	Asociácia Nepočujúcich Slovenska	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
3.	Agentura podporných služieb, n.o.	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		

4.	Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
5.	ÁNO PRE ŽIVOT n.o.	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
6.	Centrum sociálnych služieb KA	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
7.	Dom Svitania, n.o.	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
8.	Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
9.	EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
10.	Familiaris	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
11.	Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava	5 (0o,5z)	0 (0o,0z)		
12.	INKLUB	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
13.	Združenie pre duševné zdravie Integra, občianske združenie	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
14.	Konferencia biskupov Slovenska	3 (0o,3z)	0 (0o,0z)		
15.	Komora opatrovateliek Slovenska	9 (9o,0z)	0 (0o,0z)		
16.	Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím	5 (5o,0z)	0 (0o,0z)		
17.	Kancelária verejného ochrancu práv	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
18.	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
19.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	6 (3o,3z)	0 (0o,0z)		
20.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		

21.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
22.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	8 (8o,0z)	0 (0o,0z)		
23.	SOCIA - Nadácia na podporu sociálnych zmien	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
24.	ZSS Nestor o.z.	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
25.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
26.	OZ Odysseus	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
27.	OZ Vagus	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
28.	Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením	8 (8o,0z)	0 (0o,0z)		
29.	Proti prúdu	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
30.	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
31.	Republiková únia zamestnávateľov	2 (0o,2z)	0 (0o,0z)		
32.	Slovenský Červený kríž	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
33.	Slovenské fórum osôb so zdravotným postihnutím v SR	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
34.	Slovenská katolícka charita	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
35.	Snepeda	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
36.	Nezávislá platforma SocioFórum, o.z.	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
37.	Spoločnosť pre zmysluplný život	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		

38.	Trnavská arcidiecézna charita	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
39.	Terézia, n.o.	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
40.	Únia miest Slovenska	8 (1o,7z)	0 (0o,0z)		
41.	Verejnosc'	40 (40o,0z)	0 (0o,0z)		
42.	Združenie miest a obcí Slovenska	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
43.	Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
44.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
45.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
46.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
47.	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
48.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
49.	Národná banka Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
50.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
51.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
52.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
53.	Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

54.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
55.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
56.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
57.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
58.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
59.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
60.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
61.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
62.	Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
63.	Mesto Košice	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
64.	Mesto Trnava	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
65.	Mesto Trenčín	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
66.	Mesto Nitra	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
67.	Mesto Žilina	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
68.	Mesto Banská Bystrica	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
69.	Mesto Prešov	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

70.	Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
71.	Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
72.	Národný inšpektorát práce	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
73.	Sociálna poisťovňa, Ul. 29 augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
74.	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
75.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
76.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
77.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
78.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
79.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
80.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
81.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
82.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
83.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
84.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
85.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
86.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

87.	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
88.	Klub 500	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
89.	Úrad vlády Slovenskej republiky - podpredseda vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
90.	Žilinský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
91.	Košický samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
92.	Banskobystrický samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
93.	BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
94.	Trnavský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
95.	Prešovský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
96.	Nitriansky samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
97.	Trenčiansky samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
98.	Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
99.	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
100.	Samosprávne kraje Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	180 (159o,21z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

A – akceptovaná

Z – zásadná

N – neakceptovaná

ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
ADCH Košice	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
ADCH Košice	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave.</p> <p>Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako</p>

	<p>obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
--	--	--	--

<p>ADCH Košice</p>	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8 Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže</p>	<p>O N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v</p>
-------------------------------	---	------------	---

<p>vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM</p>		<p>samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej</p>
---	--	--

<p>ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných</p>		<p>služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby</p>
--	--	---

<p>služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMA NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa</p>		<p>mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok</p>
---	--	--

<p>návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike</p>	<p>ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych</p>
---	--

<p>(takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a</p>		<p>služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich</p>
--	--	---

<p>splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy</p>		<p>zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom,</p>
--	--	---

<p>Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z</p>		<p>terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	--

<p>ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení</p>			
--	--	--	--

<p>niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a</p>			
---	--	--	--

<p>neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania</p>			
---	--	--	--

	<p>sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
ANEPS	<p>ČI. ČI.I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: v ČI. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú §75 ods. 4 až 4 Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenie nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok</p>

	<p>celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadaním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je</p>
--	---	--	---

				zrejme, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
ANEPS	<p>Čl. Čl. III</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024." Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
ANEPS	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod. 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ.</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne

<p>ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarováým účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu</p>		<p>legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci</p>
---	--	--

<p>konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny</p>		<p>svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a</p>
---	--	--

<p>prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné</p>		<p>to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo</p>
---	--	--

<p>znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiach v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom</p>		<p>zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a</p>
---	--	--

<p>poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených</p>		<p>pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z</p>
--	--	--

<p>žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo</p>		<p>rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov</p>
--	--	---

<p>zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré</p>		<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	---

<p>je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v</p>			
--	--	--	--

<p>konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým</p>			
--	--	--	--

<p>obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023).</p>			
---	--	--	--

	<p>Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a okliešenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
APS, n.o.	<p>Čl. čl.III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
APS, n.o.	<p>Čl. čl. I ods. bod 6.a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich

<p>služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>	<p>dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy</p>
---	---

				sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
APS, n.o.	<p>Čl. čl.I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú

<p>poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: ? NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. ? Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov,</p>		<p>dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a</p>
--	--	---

<p>ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. ? Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. ? Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ</p>		<p>odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní</p>
---	--	--

<p>PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. ? Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMA NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. ? Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. ? Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU</p>		<p>princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude</p>
---	--	---

<p>FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala</p>		<p>zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej</p>
--	--	---

<p>konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto</p>		<p>služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a</p>
--	--	---

<p>poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať</p>		<p>určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a</p>
--	--	--

<p>sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia</p>		<p>nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	---

<p>z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvyhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných</p>			
--	--	--	--

<p>právných predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora</p>			
---	--	--	--

<p>Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s</p>			
---	--	--	--

	<p>finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
<p>APSS v SR</p>	<p>§ 84 ods. 11 Zásadná pripomienka Pripomienka k paragrafu 84, ods. 11 zákona č. 448/2008 Z. z. Text pripomienky: Medzi osoby, ktoré môžu vykonávať prax tlmočníka posunkovej reči, by mali byť pod samostatným bodom (e) zahrnuté aj osoby pre: e) príslušnú formu tlmočenia podľa písmen b) a c), ak má</p>	<p>O</p>	<p>A</p>	

	<p>vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia zameranom na slovenský jazyk v komunikácii pre nepočujúcich.</p> <p>Odôvodnenie: Doteraz na Slovensku nebolo komplexné vzdelávanie v oblasti tlmočníctva do slovenského posunkového jazyka a tlmočníci, ktorí pracovali doteraz, nemali komplexné vzdelanie. Väčšinou to boli deti nepočujúcich rodičov, ktorí získali certifikát na základe absolvovania krátkej a odborne nedostačujúcej skúšky v organizácii ATLPRENES, ktorá však v roku 2012 ukončila svoju činnosť a teda aj vydávanie týchto certifikátov. V zákone 448/2008 je však uvedené, že profesiu tlmočníka môžu vykonávať tlmočníci, ktorí sú držiteľmi spomínaného certifikátu. V roku 2020 bol založený vyššie spomínaný študijný odbor „Slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich“ na Trnavskej univerzite v Trnave, ktorý je 4-ročným bakalárskym profesijne orientovaným študijným programom, ktorý zahŕňa rozsiahle vzdelávanie jednak v oblasti teórie avšak aj praxe a pripravuje študentov na budúcu profesiu tlmočníka. Tento rok budú vychádzať prví absolventi tohto štúdia a preto je cieľom tejto legislatívnej zmeny urýchlenie nástupu študentov a prvých absolventov do profesie.</p>			
<p>APSS v SR</p>	<p>Celému materiálu</p> <p>Pripomienka k Prílohe č. 1 k zákonu č. 448/2008 Z. z. Typ: zásadná</p> <p>Text pripomienky: V prílohe č. 1 k zákonu 448/20108 Z.z. v poznámke : text „Počet prijímateľov sociálnej služby zodpovedá počtu miest v zariadení zapísanému v registri“ odstrániť a nahradiť znením „Počet prijímateľov sociálnej služby zodpovedá reálnemu počtu obsadených miest v zariadení“. Odôvodnenie: v § 77 Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby v odseku (1)</p>	<p>O</p>	<p>A</p>	<p>K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom bol rozpor odstránený, tým že MPSVR akceptovalo pripomienku a doplnilo návrh zákona o požadovanú úpravu.</p>

<p>Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa určí podľa druhu sociálnej služby, a ak ide o sociálnu službu poskytovanú v zariadení, aj podľa formy sociálnej služby a kapacity zariadenia, v prepočte na počet prijímateľov sociálnej služby, na počet hodín sociálneho poradenstva, na počet hodín opatrovateľskej služby, na počet hodín sociálnej rehabilitácie, na počet hodín služby včasnej intervencie, na počet kilometrov prepravnej služby, na počet hodín sprievodcovskej služby a predčitateľskej služby, na počet hodín tlmočenia alebo na inú jednotku výkonu. Poskytovateľ sociálnych služieb tak disponuje finančným príspevkom vo vzťahu ku kapacite, ktorý musí vrátiť na základe vyúčtovania a obsadených miest, teda nemá zdroje na personálne náklady, ktoré mu vznikajú aktuálnym legislatívnym nastavením personálneho normatívu. Neverejný poskytovateľ vracia MPSVR SR príspevok po 31 dňoch neobsadenosti a FPP kraju po každom dni neobsadenosti! Stáva sa, že kapacita zariadenia nie je obsadená z rôznych dôvodov (nedostatok personálu alebo záujemcov o umiestnenie, z dôvodu rekonštrukcie alebo opráv zariadenia) z hľadiska hospodárnosti je povinnosťou manažmentu zariadenia nastaviť optimálne rozdelenie personálnych zdrojov vo vzťahu k reálnemu počtu a teda reálnym potrebám prijímateľov, ako aj možnostiam poskytovateľa. Posledných 5 rokov na trhu nie je dostatok zamestnancov pre sociálne služby: najmä opatrovateľiek a opatrovateľov a tiež sestier. Poskytovateľ môže vyvinúť všetko úsilie na ich získanie a aj tak sa mu nemusí podariť obsadiť v danom čase voľnú pozíciu. Aby neporušil zákon mal by mať šancu upraviť obsadenosť zákonnému počtu zamestnancov, ktorých má k dispozícii. Najmä ak máme informácie, že Inšpekcia v sociálnych veciach dáva návrhy na výmaz poskytovateľ sociálnych</p>			
---	--	--	--

	služieb z Registra poskytovateľov po tom, čo zistí, že nemajú dostatok zamestnancov. Považujeme za obľudné trestať poskytovateľov za to, za čo nemôžu. Nie poskytovatelia určujú podmienky trhu práce a systému sociálnych služieb.			
APŽ n.o.	Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
APŽ n.o.	Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na

	<p>celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je</p>
--	--	--	---

				zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
APŽ n.o.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: •</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na

<p>NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĎOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvyhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom</p>
---	--	--

<p>PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBYČIANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBYČIANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI</p>		<p>obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu</p>
---	--	--

<p>FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMĀ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa,</p>		<p>pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí</p>
--	--	---

<p>ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe</p>	<p>o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1, takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v</p>
--	--

<p>subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyš k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci</p>		<p>rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci</p>
--	--	---

<p>stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že</p>		<p>s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za</p>
--	--	---

<p>navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má</p>		<p>všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na</p>			
---	--	--	--

<p>skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou</p>			
--	--	--	--

<p>podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu</p>			
---	--	--	--

	<p>obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
CSS KA	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
CSS KA	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku</p>

	<p>poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda</p>
--	--	--	---

				zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
CSS KA	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBYČIANOV, ODNÍME IM PRÁVO</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej

<p>SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME LUĎOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu</p>		<p>previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť</p>
--	--	---

<p>poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady preyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI</p>		<p>dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento</p>
--	--	--

<p>DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómii jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení</p>		<p>poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si</p>
---	--	--

<p>poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce,</p>		<p>fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených</p>
---	--	--

<p>nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach</p>		<p>rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi</p>
--	--	--

<p>podmienенých odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť</p>		<p>poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich</p>
---	--	--

<p>a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme</p>		<p>procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu</p>			
---	--	--	--

<p>ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na</p>			
--	--	--	--

<p>Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza</p>			
---	--	--	--

	<p>poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a okliešenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Dom Svitania, n.o.	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Dom Svitania, n.o.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej

<p>alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V</p>
---	--	---

			záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Dom Svitania, n.o.	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce</p>	O N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej

<p>povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre 		<p>osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych</p>
---	--	---

<p>konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že</p>		<p>služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a</p>
---	--	--

<p>sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO</p>		<p>to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia</p>
---	--	--

<p>VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do</p>		<p>alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce</p>
---	--	---

<p>osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované okliešenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu</p>		<p>poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné</p>
--	--	---

<p>na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných</p>		<p>postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred</p>
---	--	--

<p>zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009,</p>		<p>diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne</p>			
--	--	--	--

<p>služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia</p>			
---	--	--	--

<p>vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejмый (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí</p>			
---	--	--	--

	<p>predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
ED	<p>Čl. III. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.

	zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka			
ED	<p>Čl. I. ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona ,</p>

	<p>ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
ED	<p>Čl. I. ods. Bod 1 a 8 Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s</p>

<p>sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť</p>		<p>Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni</p>
--	--	--

<p>na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU</p>		<p>zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s</p>
---	--	---

<p>svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu</p>		<p>finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli</p>
---	--	---

<p>sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho</p>		<p>reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom</p>
---	--	--

<p>činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiach v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s</p>	<p>ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v</p>
--	--

<p>finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením</p>		<p>súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií</p>
---	--	---

<p>u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyiac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z</p>		<p>a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	--

<p>verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať</p>			
--	--	--	--

<p>podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo</p>			
---	--	--	--

<p>príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejмый (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny</p>			
---	--	--	--

<p>poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych</p>			
---	--	--	--

	služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
EFFETA	Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
EFFETA	Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na

	<p>celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je</p>
--	--	--	---

				zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
EFFETA	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. Novo navrhovaný mechanizmus zoznamov poskytovateľov zostavených obcami zásadne zhorší situáciu pre občanov, odníme im právo slobodného výberu poskytovateľa a poruší ich práva garantované Ústavou SR a právom EÚ. Zároveň bude mať výrazne negatívne účinky na sieť poskytovateľov sociálnych služieb a sektor sociálnych služieb ako taký, čím sa môže ešte viac znížiť dostupnosť služieb pre občanov: Návrh drasticky obmedzí alebo dokonca odníme ľuďom právo na slobodný výber poskytovateľa sociálnych služieb. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na

<p>registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. Návrh v rozpore s deklarovaným účelom nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, naopak sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k zníženiu počtu možností umiestnenia na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. Obec v pozícii zjavného konfliktu záujmov môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo donútiť občanov „vybrať si“ služby prevádzkované obcou, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala prednosť fiškálnym či iným záujmom obce pred legitímnym záujmom občana, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom</p>
--	--	--

<p>službách. Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by umožnila obciam legitímne sa vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť de facto obmedziť prístup občanov k vybraným sociálnym službám financovaným z rozpočtu obce. Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k triešteniu podnikateľského prostredia a k obmedzeniu, či dokonca novej eliminácii konkurencie medzi poskytovateľmi sociálnych služieb. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu budú obmedzení, či fakticky vylúčení z možnosti prístupu ku klientom. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok zníženie tlaku na kvalitu poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k zániku niektorých (najmä neverejných) poskytovateľov. Uvedené môže v konečnom dôsledku znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť.</p>		<p>obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu</p>
--	--	--

<p>Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál obmedziť voľnú súťaž medzi poskytovateľmi.</p> <p>Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi zákona o sociálnych službách, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, Ústavy SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a záväznými pravidlami EÚ vo veci ochrany hospodárskej súťaže. Návrh nie je v súlade ani s pripravovanou reformou financovania sociálnych služieb, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i)</p> <p>K negatívne mu dopadu na prijímateľov sociálnych služieb Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo</p>		<p>pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí</p>
--	--	---

<p>starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30</p>		<p>o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v</p>
---	--	--

<p>pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo</p>		<p>rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci</p>
--	--	--

<p>má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyiac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K negatívne dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.)</p>		<p>s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za</p>
---	--	---

<p>(ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich splňalo len ňou vopred vybrané</p>		<p>všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	--

<p>zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobujeme ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrálne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť</p>			
--	--	--	--

<p>v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie</p>			
---	--	--	--

<p>starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodobasocialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na</p>			
---	--	--	--

	zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Familiaris	<p>Čl. I § 8 ods. 4 písm. a), bod 1: 1. "fyzická osoba, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, si vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov sociálnej služby určených obcou na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, pričom obec je oprávnená určiť aj len jedného poskytovateľa sociálnej služby." Kto v obci určí odborne a odborné kritéria na výber poskytovateľov sociálnej služby? Sociálny pracovník, komisia, MsZ alebo ObZ, poslanci, starosta? Aké to budú kritéria vopred určené a zverejnené, v akom poradí, čo bude výnimkou a pod. Natíska sa tu mnoho nejasných otázok súvisiacich s podozreniami pri diskriminácii subjektov. Pokiaľ platí § 6 ods.1 že: " Fyzická osoba za podmienok ustanovených týmto zákonom má právo výberu sociálnej služby a formy je poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby", nie je potrebné meniť a doplniť Čl. I. §8 ods.4 písm. a) bod 1.v navrhovanom znení.</p>	O	N	Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1, takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb

			<p>obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečovanie sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb</p>
--	--	--	---

				na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom.
hlavné mesto	§ 8 ods. 4 bod b) Formulácia je gramaticky nesprávna a nie je zrozumiteľné aká povinnosť z bodu b) vyplýva	Z	N	Predmetné ustanovenie § 8 ods. 4 písm. b) je potrebné interpretovať v spojení s úvodnou vetou § 8 ods. 4 a aj v celom kontexte (súvislosti a podmienenosti) § 8 ods. 4. Ide o povinnosť obce, ak fyzickej osobe neposkytla alebo nezabezpečila poskytovanie sociálnej služby v lehote a za podmienok podľa § 8 ods. 4 písm. a), poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby zapísanej do registra sociálnych služieb (ak nejde o bezodkladné poskytnutie alebo zabezpečenie podľa § 8 ods. 8) uvedeného v žiadosti tejto fyzickej osoby o zabezpečenie

				poskytovania sociálnej služby , avšak nie v konkrétne ustanovenej lehote ale podľa poradia určeného podľa § 8 ods. 6 zákona. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie. Po vysvetlení procesu hlavné mesto Bratislava sťahuje zásadnú pripomienku a považuje rozpor za odstránený. Na základe dohody z rozporového konania bude doplnená dôvodová správa.
hlavné mesto	<p>§ 8 ods. 4 Navrhované znenie sa nevysporiadava (je v rozpore) so situáciami predpokladanými § 8 ods. 9. Odôvodnenie pripomienky: Nakoľko predložený materiál sa nevysporiadal so vzťahom a vzájomnou súvislosťou navrhovaného §8 ods. 4 a súčasného § 8 ods. 9, žiadame spresnenie postupu v prípade, že poskytovateľom sociálnej služby, právnická osoba zriadená alebo založená obcou Na území hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „HM BA“) HM BA zabezpečujú poskytovanie soc. služieb viaceré právnické osoby zriadené alebo založené obcou a to jednak HM BA ako aj mestskými časťami. Pričom žiadatelia sa v súlade § 6 odsekom 1 obracajú priamo na registrovaných poskytovateľov služieb, t.j. konkrétne zariadenie. Vplyv zmeny na činnosť Hlavného mesta: Na území hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „HM BA“) HM BA zabezpečujú poskytovanie soc. služieb viaceré právnické osoby zriadené alebo založené obcou a to jednak HM BA ako aj mestskými časťami. Pokiaľ</p>	Z	ČA	Pripomienka sa akceptuje čiastočne tak, aby sa na sociálne služby poskytované alebo zabezpečované obcou s finančnou podporou z rozpočtu obce vzťahovala povinnosť podania písomnej žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. To znamená, že aj v prípade, že má fyzická osoba záujem o sociálnu službu poskytovanú právnickou osobou zriadenou alebo založenou obcou nebude predkladať tomuto poskytovateľovi priamo údaje potrebné na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ale bude predkladať obci žiadosť o poskytnutie

	<p>by malo HM BA centrálné zbierať a koordinovať všetky žiadosti na území mesta, vrátane žiadosti na poskytovateľov soc. služieb zriadených mestskými časťami vyžiadalo by si to personálne kapacity nad rámec aktuálnych.</p>			<p>alebo zabezpečenie sociálnej služby. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor odstránený.</p>
<p>hlavné mesto</p>	<p>§ 8 ods. 4 Navrhujeme nahradiť lehotu 30 dní formuláciou “v čo najkratšom čase podľa dostupných kapacít poskytovateľa sociálnej služby vybraným fyzickou osobou podľa tohto písm. a) bodu 1.“ Odôvodnenie pripomienky: Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania soc. služieb v lehote do 30 pracovných dní je vzhľadom na personálne kapacity HM BA a počet žiadostí nereálne. HM BA je zriaďovateľom 7 zariadení soc. služieb pre seniorov, 3 zariadení opatrovateľskej služby a jedného denného stacionára s celkovou kapacitou 1 100 miest. Od januára do júna 2024 evidujú len zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti HM BA 463 nových žiadostí a súčasne HM BA eviduje 46 žiadostí podľa § 8, odseku 8. HM BA taktiež v roku 2023 vyplatilo FPP takmer 600 žiadateľom, ktorým je sociálna služba poskytovaná v zariadeniach neverejných poskytovateľov. Pri takomto množstve žiadostí, nie je možné zabezpečiť poskytovanie soc. služby do 30 dní. Vplyv zmeny na činnosť Hlavného mesta: Pokiaľ by malo HM BA centrálné zbierať a koordinovať všetky žiadosti na území mesta a to v lehote do 30 dní, vyžiadalo by si to personálne kapacity nad rámec aktuálnych.</p>	Z	N	<p>Právna úprava § 8 ods. 4 písm. b) explicitne ustanovuje povinnosť obce, ak fyzickej osobe neposkytla alebo nezabezpečila poskytovanie sociálnej služby v lehote a za podmienok podľa § 8 ods. 4 písm. a), poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby zapísanej do registra sociálnych služieb (ak nejde o bezodkladné poskytnutie alebo zabezpečenie podľa § 8 ods. 8) uvedeného v žiadosti tejto fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, avšak nie v konkrétne ustanovenej lehote ale podľa poradia určeného podľa § 8 ods. 6. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie. Po vysvetlení procesu hlavné mesto Bratislava sťahuje zásadnú pripomienku a považuje rozpor za odstránený.</p>

<p>hlavné mesto</p>	<p>§ 110as Žiadame upraviť prechodné ustanovenie tak, aby žiadatelia, ktorí sú vedení v poradí podľa odseku 6 neboli diskriminovaní. Odôvodnenie pripomienky: Povinnosť obce zabezpečiť žiadateľom, ktorí si podajú žiadosť po 31.12. 2024 do 30 dní, znevýhodňuje a diskriminuje žiadateľov, ktorých žiadosť bola doručená a nebolo jej vyhovené do 31.12. 2024 a je vedená v poradí podľa odseku 6.</p>	<p>Z N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nevylučuje, aby aj žiadateľ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby so žiadosťou doručenou obci do 31. decembra 2024, na základe ktorej nebola do 31. decembra 2024 uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby s týmto žiadateľom vybraným konkrétnym poskytovateľom, zmenil svoju voľbu tohto poskytovateľa tak, aby bol jedným z obcou určených poskytovateľov sociálnej služby podľa § 8 ods. 4 písm. a) prvého bodu návrhu zákona (ide o poskytovateľov, ktorí by mali mať v zásade aj disponibilné voľné kapacity poskytovanej sociálnej služby), čo zvýši jeho predpoklad na reálnu dostupnosť tejto sociálnej služby. Právo žiadateľa o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce , ktorý túto žiadosť podal do 31. 12 2024, na základe ktorej nebola do 31. 12.2024 uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby,</p>
----------------------------	---	------------	--

			<p>disponovať touto žiadosťou nie je takto koncipovaným prechodným ustanovením dotknuté. To znamená, že aj takýto žiadateľ je oprávnený písomne žiadať príslušnú obec o stiahnutie tejto žiadosti a o považovanie tejto žiadosti podanej do 31.12.2024 za bezpredmetnú a podať si novú žiadosť po 31. 12. 2024 , u ktorej sa bude postupovať podľa novej právnej úpravy. V súlade s § 8 ods. 6 zákona je v samosprávnej pôsobnosti obce určovať podrobnosti vedenia poradia uspokojovania žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce (ak nejde o bezodkladnosť podľa § 8 ods. 8 zákona). V rámci obcou určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia je v dispozičnej právomoci obce reagovať v rámci týchto podrobností aj na cieľovú skupinu osôb uvedenú v právnej úprave § 8 ods. 4 písm. b) návrhu zákona, a to bez preferenčného zaobchádzania s touto cieľovou</p>
--	--	--	---

				skupinou v rámci vedenia tohto poradia. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konania, na ktorom bol rozpor po vysvetlení odstránený. V dôvodovej správe sa sprecizuje znenie.
hlavné mesto	<p>§ 8 ods. 4 Žiadame zosúladenie lehoty v písmene b) a bode 2 písmena b) Odôvodnenie pripomienky: Nie je zrejmé, aký vzťah má lehota 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti na poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a lehota uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb 60 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti; javí sa, že uzavretie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby (podľa bodu 2) je podmienkou na splnenie povinnosti obce poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby - ak však má obec túto povinnosť splniť do 30 pracovných dní od doručenia písomnej žiadosti za predpokladu, že do 60 dní odo dňa jej doručenia bola uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby, ide o logický nesúlad. Ak dôjde k uzavretiu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby na 59. kalendárny deň od doručenia žiadosti, obec už nemôže splniť svoju povinnosť poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v lehote 30 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti.</p>	Z	N	Právnu úpravu je potrebné interpretovať vo vnútornej previazanosti s § 8 ods. 10 zákona . 1. Ak nejde o poskytovateľa sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, ktorú zriadila alebo založila obec, tak do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 obec musí preukázateľným spôsobom požiadať z ňou určenej „siete“ z rozpočtu obce podporovaných poskytovateľov sociálnej služby, „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby,, poskytovateľa sociálnej služby, ktorého si z tejto siete vybrala táto fyzická osoba o poskytovanie tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe. Zároveň tento poskytovateľ musí po tomto preukázateľnom požiadaní uzatvoriť s touto fyzickou osobou zmluvu o

			<p>poskytovaní sociálnej služby s dohodnutým dňom začatia poskytovania tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe najneskôr 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti tejto fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona. 2. Ak ide o poskytovateľa sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, ktorú zriadila alebo založila obec, tak do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona verejný poskytovateľ sociálnej služby musí uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s dohodnutým dňom začatia poskytovania tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe najneskôr 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti tejto fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konania. Po vysvetlení procesu hlavné mesto Bratislava sťahuje zásadnú pripomienku a považuje rozpor za</p>
--	--	--	---

				odstránený. Na základe pripomienky bude doplnená dôvodová správa.
INKLUB	<p>Čl. čl. III</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
INKLUB	<p>Čl. čl. 1 ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave.</p> <p>Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou</p>

	<p>sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadaním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
--	---	--	---

<p>INKLUB</p>	<p>Čl. čl. 1 ods. 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže</p>	<p>O N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v</p>
----------------------	---	------------	---

<p>vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. ? Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM</p>		<p>samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej</p>
---	--	--

<p>ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných</p>		<p>služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby</p>
--	--	--

<p>služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMA NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómii jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a práva na ochranu pred diskrimináciou, CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VOĽNÉHO POHYBU SLUŽIEB. Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa</p>		<p>mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok</p>
---	--	--

<p>môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia</p>		<p>ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1, takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych</p>
---	--	--

<p>kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci</p>		<p>služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich</p>
---	--	---

<p>stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že</p>	<p>zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom,</p>
--	--

<p>navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce.</p>		<p>terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo a probuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov</p>			
---	--	--	--

<p>hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obec poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia</p>			
---	--	--	--

<p>podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytočných služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou</p>			
---	--	--	--

	<p>podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Integra, o. z.	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Integra, o. z.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku</p>

<p>krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda</p>
--	--	---

				zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Integra, o. z.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej

<p>PÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarováým účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných</p>		<p>previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť</p>
---	--	---

<p>pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI</p>		<p>dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento</p>
---	--	--

<p>POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a práva na ochranu pred diskrimináciou, CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VOĽNÉHO POHYBU SLUŽIEB. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom</p>		<p>poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si</p>
---	--	--

<p>rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov</p>		<p>fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených</p>
--	--	--

<p>dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine</p>		<p>rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi</p>
---	--	--

<p>zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú</p>		<p>poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich</p>
--	--	---

<p>povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov)</p>		<p>procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa</p>			
--	--	--	--

<p>(alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe</p>			
--	--	--	--

<p>služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj</p>			
--	--	--	--

	<p>dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
KBS	<p>Čl. III Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka v súvislosti s vypustením bodu 1., 6., 7. a 8.</p>	Z	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1., 6., 7. a 8. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor nebol odstránený.
KBS	<p>Čl. I bod 6. a 7. § 75 ods. 1-4 V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame</p>	Z	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych

	<p>vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti</p>
--	--	--	---

				príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor nebol odstránený.
KBS	<p>Čl. I bod 1. a 8. § 8 ods. 4</p> <p>V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8.</p> <p>Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam</p>	Z	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so

<p>poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. Novo navrhovaný mechanizmus zoznamov poskytovateľov zostavených obcami zásadne zhorší situáciu pre občanov, odníme im právo slobodného výberu poskytovateľa a poruší ich práva garantované Ústavou SR a právom EÚ. Zároveň bude mať výrazne negatívne účinky na sieť poskytovateľov sociálnych služieb a sektor sociálnych služieb ako taký, čím sa môže ešte viac znížiť dostupnosť služieb pre občanov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návrh drasticky obmedzí alebo dokonca odníme ľudom právo na slobodný výber poskytovateľa sociálnych služieb. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu to túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, naopak sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. 		<p>starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú</p>
---	--	---

<p>Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k zníženiu počtu možností umiestnenia na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. Obec v pozícii zjavného konfliktu záujmov môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo donútiť občanov „vybrať si“ služby prevádzkované obcou, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala prednosť fiškálnym či iným záujmom obce pred legitímnym záujmom občana, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by umožnila obciam legitímne sa vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov 		<p>starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.</p> <p>Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto</p>
---	--	--

<p>podporená vôbec. Obce tak budú môcť de facto obmedziť prístup občanov k vybraným sociálnym službám financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k triešteniu podnikateľského prostredia a k obmedzeniu, či dokonca novej eliminácii konkurencie medzi poskytovateľmi sociálnych služieb. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu budú obmedzení, či fakticky vylúčení z možnosti prístupu ku klientom. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok zníženie tlaku na kvalitu poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k zániku niektorých (najmä neverejných) poskytovateľov. Uvedené môže v konečnom dôsledku znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál obmedziť voľnú súťaž medzi poskytovateľmi. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi zákona o sociálnych službách, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, Ústavy SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a záväznými pravidlami EÚ vo veci ochrany hospodárskej súťaže. • Návrh nie je v súlade ani s pripravovanou reformou financovania sociálnych služieb, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na</p>		<p>lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej</p>
---	--	--

<p>zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K negatívnemu dopadu na prijímateľov sociálnych služieb Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce,</p>		<p>osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú</p>
--	--	---

<p>nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilitu poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach</p>		<p>podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
---	--	--

<p>podmienенých odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť</p>		<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná</p>
---	--	--

<p>a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K negatívnemu dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009</p>		<p>právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor nebol odstránený.</p>
--	--	--

<p>a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril</p>			
--	--	--	--

<p>legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu</p>			
--	--	--	--

<p>poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1</p>			
---	--	--	--

	<p>Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a okliešenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
<p>KOS</p>	<p>§ § 6 ods. 2 Konsolidované znenie Zákona č.447/2008 Z. z. Odporúčame: v § 6 odsek 2 Zákona č. 447/2008 Z. z. doplniť bod c) v znení: "c) NA ZABEZPEČENIE KONTINUITY NÁSLEDNEJ STAROSTLIVOSTI V PRIRODZENOM PROSTREDÍ, A PRÁVA NA OSOBNÚ STAROSTLIVOSŤ V PRIRODZENOM PROSTREDÍ PODĽA OSOBITNÉHO PREDPISU (§ 12b Zákona č. 576/2004 Z. z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, Osobná starostlivosť v prirodzenom prostredí osoby)" Zároveň odporúčame MZ SR, aby doplnilo v §12b Zákona č. 576/2004 Z. z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, nový bod c), ktorý znie: "c) O POTREBE OSOBNÉJ</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Neakceptuje sa. Konsolidované znenie zákona č. 447/2008 Z. z. ustanovuje v § 6 jednu z oblastí (oblasť mobility a orientácie), v ktorej je možné kompenzovať sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Ustanovenie § 6 ods. 2 nie je ani podľa platnej právnej úpravy (zákona č. 447/2008 Z. z.) členené na pododseky.</p>

<p>STAROSTLIVOSTI CHOREJ OSOBY ROZHODNE LEKÁR PODĽA BODU A) ALEBO B) NA ZÁKLADE ODPORÚČANIA ZODPOVEDNÉHO ZDRAVOTNÍCKEHO PRACOVNÍKA ADOS, A NA ZÁKLADE VYPRACOVANIA NÁVRHU NA POSKYTOVANIE DOMÁCEJ OŠETROVATEĽSKEJ STAROSTLIVOSTI, V KTOROM UVEDIE POTREBU OSOBNÉJ STAROSTLIVOSTI V DOMÁCOM PROSTREDÍ. PRE POSKYTNUTIE OSOBNÉJ STAROSTLIVOSTI V PRIRODZENOM PROSTREDÍ PODĽA TOHTO BODU NIE JE ROZHODUJÚCA DĹŽKA HOSPITALIZÁCIE, ALE POTREBA NÁSLEDNEJ STAROSTLIVOSTI A ODPORÚČANIE ZODPOVEDNÉHO ZDRAVOTNÍCKEHO PRACOVNÍKA ADOS A ROZHODNUTIE LEKÁRA." Odôvodnenie: Z §8 odseku č.4 vyplýva, že žiadateľ čaká 30-90 dní na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu príslušným úradom práce, a následne obec má 30 dní na poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby a dodatočne ešte poskytovateľ má maximálne 60 dní na podpísanie zmluvy a začatie poskytovania sociálnej služby žiadateľovi. Je to spolu 90 - 180 dní, počas ktorých je žiadateľ odkázaný na pomoc príbuzných, alebo inej osoby. Je to obdobie neistoty a obáv z budúcnosti, dohľadávania si informácií. Opatrovateľ má nárok iba na 2 týždne OČR a potom NIČ. Ak sa však musí postarať o príbuzného, náhle, po prepustení zo zdravotného alebo sociálneho zariadenia, na dlhodobú OČR má nárok iba ak hospitalizácia príbuzného bola dlhšia ako 5 dní. To znamená, že ukazovateľom nároku na dlhodobú OČR je dĺžka hospitalizácie, nie objektívny zdravotný stav a strata sebestačnosti a potreba pomoci. Opatrovateľ, ktorý z vyššie uvedeného dôvodu nemôže chodiť do práce, je nútený vziať si</p>			
---	--	--	--

<p>neplatené voľno, alebo z vlastného platu platiť inú opatroujúcu osobu, čo je na hrane zákona. Predstavuje to tiež riziko straty príjmu a ekonomickej destabilizácie v rodine, zvlášť ak ide opatrovateľa s rodinou s odkázanými deťmi alebo s nezaopatrenými deťmi, jednorodičovskú domácnosť, alebo slobodnú matku. Je to obdobie, kedy je nevyhnutné zabezpečiť, aby príbuzní, tj účastníci právnych vzťahov podľa § 3 odsek 7), ktorí v tom predmetnom čase poskytujú, alebo zabezpečujú starostlivosť príbuznému odkázanému na pomoc, z objektívnych dôvodov, neboli ohrození stratou zamestnania, ekonomickou destabilizáciou zo straty príjmu a poškodením vlastného zdravia, a spoločenskou izoláciou. Na ochranu opatrojúcej osoby a rodiny má slúžiť možnosť, prekryť toto obdobie čakania na poskytnutie sociálnej služby poskytovateľom soc.služby, využitím existujúceho právneho predpisu v § 12b Zákona č. 576/2004 Z. z., tj. osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí, ktorá nahradí stratu príjmu. TÁTO PRÁVNA ÚPRAVA V OBOCH PRÁVNYCH PREDPISOCH ZABEZPEČÍ KONTINUITU STAROSTLIVOSTI A ZACHOVANIE PRÁVA OPATRUJÚCEJ OSOBE NA ROVNOVÁHU A ZOSÚLADENIE PRACOVNÉHO A SÚKROMNÉHO ŽIVOTA S OPATROVANÍM, ZACHOVÁ KONTINUITU NÁSLEDNEJ STAROSTLIVOSTI PO PREPUSTENÍ Z INŠTITUCIONÁLNEJ DO DOMÁCEJ STAROSTLIVOSTI A OCHRÁNI OSOBU V NEPRIAZNIVEJ ŽIVOTNEJ SITUÁCII ODKÁZANEJ NA OPATROVANIE, AJ PRÍBUZNÝCH. JE V SÚLADE S PROCESOM DEINŠTITUCIONALIZÁCIE (PODPORUJE TO ZACHOVANIE KONTINUITY, UDRŽATEĽNOSTI A OCHRANY PRI PRECHODE Z INŠTITUCIONÁLNEJ DO KOMUNITNEJ</p>			
---	--	--	--

	STAROSTLIVOSTI), A NÁRODNÝMI PRIORITAMI ROZVOJA SOC.SLUŽIEB DO ROKU 2030, AJ S 13 KOMPONENTOM PLÁNU OBNOVY. Úplne najjednoduchšie by bolo, ak by MZ SR v § 12b odsek 2 bod a) Zákon 576/2008 Z. z. vypustil slová " v rozsahu najmenej päť po sebe nasledujúcich dní".			
KOS	<p>§ 12 ods. 5 Konsolidované znenie Zákona č.447/2008 Z. z. Technická pripomienka Žiadame o doplnenie §12 ods.5. do Prílohy konsolidovaného znenia Zákona č. 447/2008 Z. z., kde asi nedopatrením chýba. §12 odsek č. 5) AK JE PREDPOKLAD, ŽE DÔJDE K ZMENE URČENEJ MIERY FUNKČNEJ PORUCHY, POSUDKOVÝ LEKÁR URČÍ TERMÍN OPĀTOVNÉHO POSÚDENIA ZDRAVOTNÉHO STAVU A PRÍSLUŠNÝ ORGÁN VYZVE FYZICKÚ OSOBU S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM NA OPĀTOVNÉ POSÚDENIE ZDRAVOTNÉHO STAVU. AK JE ZDRAVOTNÝ STAV FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM CHRONICKÝ S TRVALÝM POŠKODENÍM A MIERA FUNKČNEJ PORUCHY JE DEFINITÍVNA A OD ĎALŠEJ LIEČBY NEMOŽNO OČAKÁVAŤ ZLEPŠENIE, POSUDKOVÝ LEKÁR NEURČÍ TERMÍN OPĀTOVNÉHO POSÚDENIA ZDRAVOTNÉHO STAVU. Tento odsek je súčasťou aktuálne platného znenia Zákona č. 447/2008 Z. z.</p>	O	N	Neakceptuje sa. Podľa platnej právnej úpravy zákona č. 447/2008 Z. z. je navrhovaný text ustanovený v § 11 ods. 18 a zároveň je aj súčasťou konsolidovaného znenia zákona č. 447/2008 Z. z. (§ 11 ods. 18).
KOS	<p>§ 7 Konsolidované znenie Zákona č.448/2008 Z. z. Zásadná pripomienka: V § 7 Zákona č.448/2008 Z. z. odporúčame DOPLNIŤ BOD f), g) a h) V znení: „ f) ZVEREJŇOVAŤ NA WEBOVEJ STRÁNKE OBCE PLATNÉ VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIE O POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, A PLATNÝ CENNÍK SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, KTORÉ OBEC</p>	O	N	V súlade s § 6 ods. 1 zákona fyzická osoba má za podmienok ustanovených týmto zákonom právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby. Ustanovenie § 8 ods. 4 návrhu

<p>POSKYTUJE ALEBO ZABEZPEČUJE V ZMYSLE PLATNEJ LEGISLATÍVY, g) VIESŤ A ZVEREJŇOVAŤ NA WEBOVEJ STRÁNKE OBCE EVIDENCIU A VEREJNE DOSTUPNÝ ZOZNAM POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A KONKRÉTNÝCH DRUHOV A FORIEM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, VRÁTANE NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV, KTORÍ OBEC POŽIADALI O ZÁPIS DO EVIDENCIE PRE ÚČELY ZABEZPEČENIA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE OBYVATEĽOV V OBCI/OKRESE/ZDRUŽENÍ OBCÍ VRÁTANE KONTAKTNÝCH ÚDAJOV POSKYTOVATEĽA, KAPACITY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A POČTU VOĽNÝCH MIEST VO VŠETKÝCH FORMÁCH A DRUHOCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ODLAHOVACÍCH SLUŽBÁCH. h) NAVIGOVAŤ OBČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV WEBOVEJ STRÁNKY OBCE HĽADAJÚCICH POMOC V NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCII NA VYHĽADÁVACÍ INFORMAČNÝ SYSTÉM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB“.</p> <p>Odôvodnenie: f)Napriek tomu, že mestá/obce majú povinnosť mať cenník sociálnych služieb (SoS) zverejnený, mnohé ho majú zverejnený iba na úrade, pro forma, a teda nie je dostupný v elektronickej podobe na stránke obce, pre všetkých. Potvrďuje to aj SNSLP, ktorá v r.2022 v prieskume dostupnosti terénnych SoS pre ŤZP zistila, že iba 19,5% obcí, registrovaných ako poskytovatelia sociálnych služieb (PSS) mali cenník zverejnený na webovej stránke. Svedčí to o netransparentnosti a nerešpektovaní práva občanov na dostupné informácie a možnosť voľby. g)Zároveň máme za to, že obec má právo vedieť, akí poskytovatelia SoS pôsobia a aké služby poskytujú obyvateľom na území obce. Zároveň, obec má mať právo</p>		<p>zákona vo svojich dôsledkoch v rozsahu samosprávnej pôsobnosti obce ustanovuje tieto podmienky výberu pri poskytnutí sociálnej služby alebo zabezpečení poskytovania sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce. Zabezpečenie práv fyzickej osoby podľa § 6 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 2 písm. b) zákona zo strany obce aj podľa doterajšej právnej úpravy vo svojich dôsledkoch, súladne s právnym názorom k interpretácii tohto ustanovenia Ústavným súdom Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z.) „garantuje osobám odkázaným na poskytnutie sociálnej služby aj právo na dostupnosť informácií o možnostiach a podmienkach poskytovania sociálnych služieb [§ 6 ods. 2 písm. b)], čo vytvára základný predpoklad na to, aby tieto osoby mohli realizovať svoje právo výberu sociálnej služby so znalosťou vecí“, a to vrátane právneho následku prístupu k realizácii tohto</p>
--	--	--

<p>uprednostniť IBA vlastné sociálne služby, ktorých je zriaďovateľom obec alebo VUC, pred neverejnými poskytovateľmi. Dnes úrad práce, nemusí informovať obec o tom, že v obci je poberateľ príspevku na opatrovanie, rovnako neverejný poskytovateľ nemusí informovať obec, ak nežiada obec o úhradu služby. Obec tak nemá prehľad a nedokáže vytvoriť komplexnú ponuku SoS na svojom území. Preto by mali poskytovatelia SoS žiadať obec o ZÁPIS DO EVIDENCIE PRE ÚČELY ZABEZPEČENIA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE OBYVATEĽOV V OBCI/OKRESE/ZDRUŽENÍ OBCÍ. VEDENIE REGISTRA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A POSKYTOVATEĽOV NA ÚZEMÍ OBCE ALEBO ZDRUŽENÉHO OBECNÉHO ÚRADU (zriadených obcou, VUC, neverejných) A ZVEREJNENIE ÚDAJOV POTREBNÝCH PRE POTENCIÁLNEHO ŽIADATEĽA NA STÁNKE OBCE ZLEPŠÍ INFORMOVANOSŤ OBYVATEĽOV, VYTVORÍ PONUKU, ZVÝŠI DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB, A HLAVNE BUDE V SÚLADE S REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. EVIDENCIA UMOŽNÍ VYTVORIŤ REÁLNU A KOMPLEXNÚ PONUKU SLUŽIEB, Z KTORÝCH SI BUDE MÔCŤ ŽIADATEĽ OBJEDNAŤ/KÚPIŤ Z OSOBNÉHO ROZPOČTU TAKÚ AKO POTREBUJE. h)Občan, ktorý hľadá sociálnu službu alebo odľahčovaciu službu, nemá naplnené právo podľa §6 odsek 2 bod b) a má sťaženú orientáciu v dostupných sociálnych službách na území obce a najbližšom okolí. Nemá odkiaľ vedieť o existencii databázy PSS v IS SoS, aby si sám mohol dohľadať možnosti riešenia svojej nepriaznivej životnej situácie. Zvýšením návštevnosti na IS SoS sa zlepšia analytické údaje MPSVR SR o dopyte. OBEC BY MALA MAŤ PRÁVO UPREDNOSTNIŤ SOCIÁLNE SLUŽBY ZRIADENÉ</p>		<p>práva voľby. Nakoľko ide o samosprávnu pôsobnosť obcí, ako príslušných orgánov verejnej moci pri poskytovaní sociálnych služieb, nepovažujeme za účelné ani potrebné určovať v zákone spôsob plnenia tejto informačnej povinnosti určením obsahovej náplne webového sídla obcí.</p>
---	--	--

	<p>OBCOU/VUC, PRED NEVEREJNÝM POSKYTOVATEĽOM . NEMÔŽE VŠAK NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV ŽIADNYM SPÔSOBOM DISKVALIFIKOVAŤ, RESP. ZNEVÝHODNIŤ. Z vyššie uvedených dôvodov, považujeme našu pripomienku za zásadnú, tiež v záujme vytvorenia predpokladu pre zlepšenie dostupnosti služieb, informovanosti občanov a rovného prístupu k informáciám a službám. Pripomienka je v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb v SR do 2030, aj s reformou financovania sociálnych služieb.</p>			
<p>KOS</p>	<p>§ 54 ods. 3 Vlastný materiál Zásadná pripomienka: Zásadne nesúhlasíme so znením a žiadame v prvej vete nahradiť číslo "12" číslom "24" . Veta bude znieť: „AK SA ODLAHCOVACIA SLUŽBA POSKYTUJE TERÉNNOU FORMOU ALEBO AMBULANTNOU FORMOU, ZA DEŇ POSKYTNUTEJ ODLAHCOVACEJ SLUŽBY SA POVAŽUJE 24 HODÍN POSKYTNUTEJ ODLAHCOVACEJ SLUŽBY DOSIAHNUTÝCH POČAS JEDNÉHO ALEBO VIACERÝCH KALENDÁRNYCH DNÍ“ Odôvodnenie: 1 deň má 24 hodín, nie 12. Nerozumieme prečo by pri inej ako pobytovej forme mal byť rozsah hodín odľahčovacej služby o polovicu kratší. Je to v protiklade s cieľom návrhu – posilniť možnosti využívania odľahčovacej služby primerane individuálnym potrebám cieľovej skupiny a vytvorenie flexibilnejších podmienok pre jej možné opakované a v čase rozložené využívanie. Ak opatrojúca osoba potrebuje zabezpečiť starostlivosť príbuznému v domácnosti napr. na 30 dní, deň+noc terénnou službou, lebo pobytová nie je dostupná, alebo z iných osobitných dôvodov, lebo má plánovanú výmenu kĺbu (totálna endoprotéza), čo si bude vyžadovať následnú</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava, z hľadiska časového rozsahu poskytovanej odľahčovacej služby posudzovaného v hodinách podľa rôznych druhov a foriem sociálnych služieb, vychádza z povahy a charakteru ambulantnej formy sociálnej služby, pri ktorej fyzická osoba dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Nejde o pobytovú sociálnu službu, ale poskytuje sa spravidla v rozsahu ôsmich hodín ambulantnej prevádzky počas pracovného dňa. Pokiaľ ide o domácu opatrovateľskú službu a jej možné využitie v rámci odľahčovacej služby, možnosť využitia tejto sociálnej služby je spájaná aj s</p>

	<p>rekonvalescenciu, bude mať reálne iba 15 dní? Ako si zabezpečí náhradu opatrujúca osoba na ďalších 15 dní, ktoré bude potrebovať na rehabilitáciu? Takáto matematika je špekulatívna. OPATRUJÚCA OSOBA MÁ MAŤ NÁROK NA ODLAĤOVACIU SLUŽBU NA ZÁKONOM STANOVENÝ ČAS V PLNOM ROZSAHU, ZA ROVNAKÝCH PODMIENOK BEZ OHĽADU NA FORMU POMOCI, V ZÁUJME ZOSÚLADENIA OSOBNÉHO, RODINNÉHO ŽIVOTA SO STAROSTLIVOSŤOU. V súvislosti s vyššie uvedeným náš nesúhlas opodstatňujeme aj tým, že podľa § 41 ods. 2 Zákona č. 448/2008 Z. z., rozsah úkonov terénnej opatrovateľskej služby, na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec V HODINÁCH ALEBO PODĽA JEDNOTLIVÝCH ÚKONOV podľa prílohy č. 4. Ambulantná sociálna služba v zariadeniach uvedených v § 32b, 35, 36 a § 38 až 40 sa poskytuje najmenej V ROZSAHU ŠTYRIDSIATICH HODÍN AMBULANTNEJ prevádzky počas pracovného dňa; POČET HODÍN JE TEDA DÔLEŽITÝ MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ A NEMAL BY BYŤ KRIVENÝ, ALEBO NAHRÁDZANÝ NEPRESNÝM A ZAVÁDZAJÚCIM ÚDAJOM.</p>			<p>možnosťou jej využitia nad rámec odľahčovacej služby, a to podľa navrhovanej právnej úpravy v rozsahu najviac 40 hodín mesačne s trvaním nároku na peňažný príspevok na opatrovanie.</p>
<p>KOS</p>	<p>Čl. I. § 8 ods. odsek 4 Vlastný materiál Zásadná pripomienka: Namietame slovné spojenie „URČENÝCH OBCOU“. Odporúčame v odseku č. a) bod 1., odstrániť slovné spojenie „URČENÝCH OBCOU“ a nahradiť slovami "EVIDOVANÝCH NA ÚZEMÍ OBCE/ZDRUŽENIA OBCÍ". Navrhujeme následne v ods.10 nahradiť vetu "OBEC ALEBO VYŠŠÍ ÚZEMNÝ CELOK ZABEZPEČÍ POSKYTOVANIE SOCIÁLNEJ SLUŽBY PODĽA TOHTO ZÁKONA TAK, ŽE</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so</p>

<p>PREUKÁZATEĽNÝM SPÔSOBOM POŽIADA POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY O POSKYTOVANIE TEJTO SOCIÁLNEJ SLUŽBY." novou vetou v znení "OBEC ALEBO VYŠŠÍ ÚZEMNÝ CELOK ZABEZPEČÍ POSKYTOVANIE SOCIÁLNEJ SLUŽBY PODĽA TOHTO ZÁKONA TAK, ŽE PREUKÁZATEĽNÝM SPÔSOBOM SPROSTREDKUJE SOCIÁLNU SLUŽBU ŽIADATEĽOVI TAKÝM POSKYTOVATEĽOM, KTORÝ JE ZAEVIDOVANÝ DO EVIDENCIE OBCE/ZDRUŽENIA OBCÍ, PRE ÚČELY ZABEZPEČENIA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE OBYVATEĽOV NA ÚZEMÍ/Z ÚZEMIA OBCE/ZDRUŽENIA OBCI/ZDRUŽENÍ OBCÍ AKO ZÁUJEMCA O POSKYTOVANIE SOCIÁLNEJ SLUŽBY." Odôvodnenie: Podľa §6 ods.1 Zákona 448/2008 Z. z. Fyzická osoba má za podmienok ustanovených týmto zákonom PRÁVO VÝBERU SOCIÁLNEJ SLUŽBY a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby. OBEC MÔŽE ODPORUČIŤ poskytovateľa soc.služieb na základe objektívnych a porovnateľných údajov a vopred stanovených kritérií a pod. Právo obce „URČIŤ“ poskytovateľa je v protiklade s §6 ods.1 Zákona 448/2008 Z. z., Ústavou SR, právom slobodného výberu podľa čl. 5 Európskej charty práv pacientov a zásadou nediskriminácie. Následne, pre ozrejmienie, odkazujeme na našu pripomienkou k § 7 Konsolidované znenie Zákona č.448/2008 Z. z.. Zároveň nerozumieme významu textu vyplývajúceho z odseku a) bodu 1 a bodu 2: Obec zabezpečí poskytovanie SoS u poskytovateľa SoS do 30 dní (ods.1) ak poskytovateľ Sos uzatvorí s FO zmluvu o poskytovaní SoS s dňom začatia poskytovania SoS najneskôr 60 dní odo dňa doručenia žiadosti.(ods.2) ??? Ako môže obec zabezpečiť do</p>	<p>starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú</p>
---	---

	<p>30 dní, ak poskytovateľ má na to 60 dní? Formulácia je nesprávna a nie je zrozumiteľná.</p>		<p>starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Navrhovaná právna úprava novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto</p>
--	--	--	---

			<p>lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania</p>
--	--	--	---

			<p>tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
--	--	--	---

			<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu..</p> <p>Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Pokiaľ ide „o</p>
--	--	--	---

			<p>význam textu vyplývajúceho z odseku a) bodu 1 a bodu 2“ a v ňom ustanovené lehoty, právnu úpravu je potrebné interpretovať vo vnútornej previazanosti s § 8 ods. 10 zákona . 1. Ak nejde o poskytovateľa sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, ktorú zriadila alebo založila obec, tak do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona musí obec preukázateľným spôsobom požiadať o poskytovanie sociálnej služby poskytovateľa sociálnej služby, ktorého si fyzická osoba vybrala z obcou určenej „siete“ poskytovateľov sociálnej služby podporovaných z rozpočtu obce, s dostupnou voľnou kapacitou nimi poskytovanej sociálnej služby. Zároveň tento poskytovateľ musí po tomto preukázateľnom požiadaní uzatvoriť s touto fyzickou osobou zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s dohodnutým dňom začatia poskytovania tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe najneskôr 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti tejto</p>
--	--	--	---

			<p>fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona. 2. Ak ide o poskytovateľa sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, ktorú zriadila alebo založila obec, tak do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona verejný poskytovateľ sociálnej služby musí uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s dohodnutým dňom začatia poskytovania tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe najneskôr 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti tejto fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona.</p>	
KOS	<p>§ 16 ods. 1 bod c) Konsolidované znenie Zákona č.448/2008 Z. z. Zásadná pripomienka: V § 16 Zákona č. 448/2008 Z. z. žiadame nahradiť v odseku č.1, bod c) slová „POMOC PRI ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY PODĽA PRÍLOHY Č. 3 V ROZSAHU PODĽA PRÍLOHY Č. 4,“ slovami „OPATROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ (ĎALEJ LEN OPATROVANIE)“ Odôvodnenie: Súčasné znenie odbornej činnosti podľa § 16 bodu c) je nedôstojné a neodráža skutočnú podstatu medzinárodne uznávaného a regulovaného povolania Opatrovateľ. Zhodujeme sa s definíciou podľa CDC(1): OPATROVANIE JE POSKYTOVANIE POMOCI PRI RIEŠENÍ SOCIÁLNYCH ALEBO</p>	O	N	<p>V ustanovení § 16 ods. 1 písm. d) zákona ide o označenie jedného z druhov odbornej činnosti pri poskytovaní vymedzených druhov sociálnych služieb, ktoré zodpovedá základnému vecnému obsahu tejto odbornej činnosti. Z hľadiska zmyslu a účelu predmetného ustanovenia v jeho vnútornej previazanosti s inými súvisiacimi ustanoveniami tohto zákona nejde teda o opis pracovnej</p>

	<p>ZDRAVOTNÝCH POTRIEB INEJ OSOBY. STAROSTLIVOSŤ MÔŽE ZAHŔŇAŤ POMOC S JEDNOU ALEBO VIACERÝMI ČINNOSŤAMI DÔLEŽITÝMI PRE KAŽDODENNÝ ŽIVOT, AKO JE KÚPANIE A OBLIEKANIE, PLATENIE ÚČTOV, NAKUPOVANIE A POSKYTOVANIE DOPRAVY. MÔŽE ZAHŔŇAŤ AJ EMOCIONÁLNU PODPORU A POMOC PRI ZVLÁDANÍ CHRONICKÉHO OCHORENIA ALEBO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA. OPATROVATELSKÉ POVINNOSTI SA MÔŽU ZVYŠOVAŤ A MENIŤ SO ZVYŠUJÚCIMI SA POTREBAMI PRÍJEMCU. § 41 Opatrovateľská služba, tiež nedefinuje opatrovateľskú starostlivosť, ani to, kto túto službu môže poskytovať. Máme za to, že opatrovateľ nie je iba pomocník pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 v rozsahu podľa prílohy č. 4. Mimochodom, Prílohy č.3 a č.4 sú nástroje na posúdenie straty sebestačnosti odkázanosti na sociálnu službu, a predstavujú každodenné činnosti, v ktorých môže FO nevyhnutne potrebovať pomoc inej osoby. Prílohy predstavujú iba určitú veľmi špecifickú oblasť opatrovateľskej starostlivosti. Máme za to, že týmito prílohami nemôže byť charakterizovaná opatrovateľská starostlivosť. (1) https://www.cdc.gov/aging/caregiving/caregiver-brief.html</p>		<p>činnosti opatrovateľa v oblasti sociálnych služieb.</p>
<p>KOS</p>	<p>§ 54 ods. 4 Zásadná pripomienka: § 54 ods. 4 Konsolidované znenie Zákona č. 448/2008 Z. z. Zásadná pripomienka: Súhlasíme s prvou vetou v § 54 ods. 4, avšak nie s druhou „ Pri určení pomernej časti sa aj časť dňa považuje za celý deň“. Odporúčame vypustiť celú 2. vetu v odseku č. 4. Odôvodnenie: súvisí s odsekom č.3</p>	<p>O N</p>	<p>Ide o právnu úpravu, ktorá ustanovuje spôsob určenia pomernej časti z rozsahu dní odľahčovacej služby v prospech prijímateľov odľahčovacej služby. Navrhovaná nová právna úprava § 54 ods. 3 ustanovujúca, čo sa</p>

				považuje za deň poskytnutej odľahčovacej služby, ak sa odľahčovacia služba poskytuje terénnou formou alebo ambulatnou formou, nemá žiadny vplyv na v súčasnosti platný spôsob určenia pomernej časti dní, v ktorých možno poskytovať odľahčovaciu službu fyzickej osobe, ktorá poberá peňažný príspevok na opatrovanie len za časť kalendárneho roka.
KOS	<p>§ 22 ods. 9a, § 40 ods. 8. Zákona č. 447/2008 Z. Konsolidované znenie Zákona č.447/2008 Z. z.</p> <p>Zásadná pripomienka: ODPORÚČAME V § 22 ODS. 9 A § 40 ODS. 8. ZÁKONA Č. 447/2008 Z. Z. UVÁDZAŤ PRAVDIVÉ VÝŠKY SADZIEB NA HODINU OSOBNEJ(OA) ASISTENCIE A VÝŠKU PEŇAŽNÉHO PRÍSPEVKU NA OPATROVANIE (PNO), BEZ OHĽADU NA TO, ŽE SÚ UVEDENÉ V NARIADENÍ VLÁDY SR.</p> <p>Odôvodnenie: Platná právna úprava a neplatné údaje o výške príspevku na opatrovanie a sadzbe za hodinu osobnej asistencie je zavádzajúca, nie v súlade s právom na dostupnosť pravdivých informácií. FO nezná zákon, nepredpokladá existenciu Nariadenia Vlády SR, nevie, že sa má pri zisťovaní aktuálnych súm orientovať podľa §42 ods.7, a vyhľadať si Nariadenie Vlády SR, ktorého číslo sa z roka na rok mení. Nepravdivý údaj je pre FO mätúci. Máme za to, že ak sa priebežne aktualizujú údaje v zákone podľa platných legislatívnych úprav, vidíme dôvod, aby sa 1x ročne POVINNE</p>	O	N	<p>Pripomienka je nad rámec predloženého návrhu zákona a zákon č. 447/2008 Z. z. dáva vláde v § 42 ods. 7. splnomocňovacím ustanovením možnosť zvýšiť peňažný príspevok na opatrovanie a osobnú asistenciu. KOS nie je povinne pripomienkujúci subjekt.</p>

	<p>aktualizoval aj dôležitý údaj o sumách, ustanovených podľa §42 ods.7 Nariadením Vlády SR o výške sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie podľa § 22 ods. 9 a výšku peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 8.. Nie je jedno aké sumy sú uvedené v platnom právnom predpise. Je veľký rozdiel medzi aktuálnou sumou PnO 615,50 Eur a sumou 369,36 Eur, na ktorú odkazuje platné znenie zákona. Pre pochopenie nevyhnutnosti zmeny uvádzame fakt, že na stránke MPSVR SR sa aktuálne (17.7.2024)nachádza pôvodné nariadenie vlády SR č. 232/2023 Z. z. (2),ktoré už neplatí. Aktuálne znenie, podľa ktorého sa v auguste 2024 majú vyplácať príspevky za júl, nie je na internete dohľadateľné. To len dokazuje nepraktickosť jeho znenia aj riešenia. Navrhujeme odstrániť v §42 bod č.8 " VÝŠKA SADZBY NA JEDNU HODINU OSOBNEJ ASISTENCIE UVEDENÁ V § 22 ODS. 9 A VÝŠKA PEŇAŽNÉHO PRÍSPEVKU NA OPATROVANIE UVEDENÁ V § 40 ODS. 8 SA NEUPLATŇUJE USTANOVENÍM NOVEJ VÝŠKY SADZBY NA JEDNU HODINU OSOBNEJ ASISTENCIE A VÝŠKY PEŇAŽNÉHO PRÍSPEVKU NA OPATROVANIE PODĽA ODSEKU 7." - nevidíme opodstatnenie celého odseku. (2)</p> <p>https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/penazne-prispevky/pp-opatrovanie/</p>			
KOS	<p>§ 40 ods. 9 Konsolidované znenie Zákona č.447/2008 Z. z. Zásadná pripomienka: Odporúčame v odseku č.9 nahradiť v prvej vete slovo „DVOJNÁSOBOK“ slovom „2,5-NÁSOBOK“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava má zrovnoprávniť situáciu opatrovateľa v domácnosti. Nie je nám jasné, prečo sa podľa ods.9 Príspevok na opatrovanie (PnO) kráti, ak má FO ŤZP tj opatrovaný, príjem vyšší</p>	O	N	Pripomienka je nad rámec predkladaného návrhu. KOS nie je povinne pripomienkujúci subjekt.

<p>ako 2X ŽM /os. a podľa ods. 12, sa PnO kráti, ak príjem opatrovateľa zo zamestnania je vyšší ako 2,5x ŽM/os. 1. Ak má byť PnO krátený z dôvodu vyššieho príjmu opatrovaného, potom by mala existovať právna úprava zaväzujúca opatrovaného tento rozdiel opatrujúcej osobe vyrovnáť, inak je krátenie PnO vyslovene na úkor opatrovateľa a v jeho neprospech. Osobitne, ak je opatrovateľom slobodná matka, alebo jednorodič s nezaopatrenými deťmi alebo znevýhodneným dieťaťom, pre ktorých je PnO jediným príjmom. 2. Ak má byť PnO krátený z dôvodu vyššieho príjmu opatrovateľa je potrebné zvážiť fakt, že nárok na PnO opatrovateľovi vzniká IBA v prípade, že opatrovaná FO je ŤZP s minimálnou 50% mierou straty funkčnosti a V. alebo VI.st. odkázanosti. Je veľmi nepravdepodobné, že takýto opatrovateľ môže mať príjem zo zamestnania, a vôbec fyzickú a psychickú kapacitu sa zamestnať. Nemáme žiadne relevantné a overené dáta o počte zamestnaných poberateľov PnO, alebo áno? Ak je príjem opatrovateľky/ľa vyšší z titulu vyššieho príjmu manžela/ky je krátenie PnO v podstate nehumánne. Zvlášť, ak ide o rodinu so znevýhodneným alebo nezaopatrenými deťmi. Takýmto zásahom štátu do príjmu rodiny bráni rodine zvyšovať svoj životný štandard, motivuje k nepriznávaniu príjmu, vlastne nemotivuje partnera/ku k zárobkovej činnosti a podporuje nezamestnanosť príbuzných. Ako príklad uvádzame: Obracajú sa na nás opatrovateľky, ktoré prichádzajú o časť PnO a musia vyžiť zo sumy cca 300 Eur, kvôli zvyšovaniu dôchodkov osôb, ktoré opatrujú. Nedokážu prinútiť opatrovaného, aby im PnO doplatil z dôchodku. Tí považujú dôchodok za zaslúžený a disponujú ním po svojom. Zároveň tie opatrovateľky majú svoju rodinu, pre ktorú je život pri príjme nižšom</p>			
--	--	--	--

	ako životné minimum neúnosný. Vopred ďakujeme za pochopenie a zapracovanie pripomienky do novely.			
KOZP	<p>§ 8 ods. 4 k bodu 1: § 8 ods.4, písm a), bod 1 - zásadná pripomienka: Úrad komisára žiada slová „určených obcou na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, pričom obec je oprávnená určiť aj len jedného poskytovateľa sociálnej služby a“ vypustiť. Odôvodnenie: Podľa dôvodovej správy k návrhu zákona „cieľom novo koncipovanej právnej úpravy je zabrániť tomu, aby oprávnená osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu, ktorá by jej umožňovala elementárnu dôstojnú existenciu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby existovali a oprávneným osobám boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluže a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácii a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život bez sociálneho vylúčenia a pri maximálnom sociálnom začlenení.“ Navrhovaná právna úprava, ktorú žiadame vypustiť, k tomuto deklarovanému cieľu neprispieva, práve naopak, jednoznačne smeruje k obmedzeniu dostupnosti sociálnej služby tým, že dáva obci do rúk možnosť reštriktívne obmedziť počet poskytovateľov, u ktorých je možnosť službu získať s finančným</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na

<p>príspevkom obce. Javí sa, že navrhovaná právna úprava nesleduje zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre osobu, ktorá je na ňu odkázaná, ale výlučne záujem obce, aby mohla regulovať, kto bude prijímať ňou poskytovaný finančný príspevok, a tak vo svojom vlastnom záujme napr. obmedziť konkurenciu k poskytovateľom, ktoré samá zriaďuje a zabezpečiť tak výsostné postavenie vlastných služieb a návrat poskytnutých financií do vlastného rozpočtu, a to nie v prospech, ale na úkor prác osoby odkázanej na poskytnutie sociálnej služby. Úrad komisára poukazuje na Článok 19 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím - Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti – podľa ktorého zmluvné strany uznávajú rovnaké právo všetkých osôb so zdravotným postihnutím žiť v spoločnosti s rovnakými možnosťami voľby na rovnoprávnom základe s ostatnými, prijímú účinné a primerané opatrenia, ktoré umožnia plné využívanie tohto práva osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie a zapojenie do spoločnosti a zabezpečia, aby: a) osoby so zdravotným postihnutím mali možnosť zvoliť si miesto pobytu, ako aj to, kde a s kým budú žiť na rovnakom základe s ostatnými a aby neboli nútené žiť v určitom konkrétnom prostredí; b) osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k celému spektru podporných služieb, či už domácich alebo pobytových a ďalších komunitných podporných služieb vrátane osobnej asistencie, ktoré sú nevyhnutné pre nezávislý život v spoločnosti a pre začlenenie sa do nej a ktoré zabráňujú izolácii a segregácii v spoločnosti; c) komunitné služby a zariadenia pre širokú verejnosť boli za rovnakých podmienok prístupné osobám so zdravotným postihnutím a aby zohľadňovali ich potreby. Navrhovaná úprava neprispieva k napĺňaniu ich práv v zmysle vyššie uvedeného článku Dohovoru, ale naopak</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť, a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom</p>
--	--	--

<p>obmedzuje, prípadne úplne vylučuje možnosť voľby oprávnenej osoby, prístup k celému spektru služieb a obmedzuje možnosť rozhodnúť sama o mieste svojho pobytu, nakoľko zásadným spôsobom dáva do rúk obciam právo podmieniť poskytnutie finančného príspevku tým, že musí akceptovať konkrétneho poskytovateľa, ktorého určí obec. Osoba odkázaná na poskytovanie sociálnej služby sa tak stáva doslova rukojemníkom obce, ktorej je obyvateľom, keďže výlučne obec určuje počet aj miesto poskytovateľov sociálnych služieb a to bez toho, aby zistovala želania a preferencie oprávnenej osoby, čo je v priamom rozpore s tým, že by mala zabezpečiť práva tejto osoby podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. b)..</p> <p>Dopadom navrhovanej právnej úpravy nebude len obmedzenie žiadateľa o službu v tom, že štát cez obec nebude nútený zabezpečiť mu len akúsi jeho subjektívnu „ideálnu predstavu“ o službe, ako naznačuje dôvodová správa, ale popretie jeho statusu ako subjektu práva a jeho schopnosti rozhodnúť o svojej osobe. Rovnako smeruje k odstráneniu konkurenčného prostredia a zdravej súťaže čo sa týka kvality poskytovaných sociálnych služieb. Táto pripomienka bola spracovaná v spolupráci so Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím v súvislosti s týmto ustanovením podporuje pripomienku spracovanú SocioFórom v celom rozsahu.</p>		<p>obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu</p>
---	--	--

			<p>pre ňu vhodnú sociálnu službu. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v</p>
--	--	--	--

			<p>rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí , a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci</p>
--	--	--	---

				s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor odstránený.
KOZP	<p>§ 41 ods. 4 K bodu 2: v § 41 ods. 4 písm. c) v spojení s § 40 ods. 18 a 19 zákona č. 447/2008 Z.z. § 40 ods. 18 a 19 zákona o peňažných príspevkoch sa mení tak, že sa zvyšuje rozsah hodín na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby z najviac 8 hodín mesačne na najviac 40 hodín mesačne fyzickej osobe odkázanej na opatrovanie, pričom opatrovateľ/ka poberá peňažný príspevok na opatrovanie poskytovaný úradom práce. Zvýšenie mesačného rozsahu hodín, počas ktorých je možné osobe s ŤZP, ktorá je opatrovaná osobou, ktorej sa poskytuje príspevok na opatrovanie, súbežne poskytovať aj opatrovateľskú službu vítame. Doterajší rozsah súbežne poskytovanej opatrovateľskej služby nepovažujeme za dostatočný, napríklad pre poskytovanie pomoci pri úkonoch sebaobsluhy, pomoci v domácnosti, či iných</p>	O		

	úkonoch, ale aj podpory zotrvania fyzickej osoby v domácom prostredí.			
KOZP	<p>§ 54 ods. 3 K bodu 4: § 54 ods. 3 - zásadná pripomienka Novelou bola deklarovaná snaha s cieľom zvýšiť dostupnosť odľahčovacej služby najmä rodičom starajúcim sa o deti so zdravotným postihnutím. Túto ambíciu sa však podľa názoru Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím nepodarilo navrhovanou novelou zabezpečiť, a to z dôvodu, že sociálne služby uvedené v § 34 až § 41 zákona o sociálnych službách, cez ktoré má byť odľahčovacia služba poskytovaná, nie sú pre maloletých klientov vhodné, resp. nie sú vystavané spôsobom, ktorý by bol v súlade s tým, že prioritou je najlepší záujem dieťaťa so zdravotným postihnutím. Pre dieťa je najvhodnejšia forma odľahčovacej služby, pokiaľ bežne nevyužíva niektorú so služieb uvedených v § 34 až 41 zákona o sociálnych službách, terénna sociálna služba. Tou je z vybraných len. Tzv. opatrovateľská služba, ktorá ale v praxi nie je na opatrovanie maloletých detí využívaná, nakoľko v prípade detí opatrujúca osoba nevykonáva a nepreberá zodpovednosť len za výkon sociálnej služby, ale preberá zverené dieťa aj v zmysle zabezpečenia starostlivosti o maloleté dieťa ako také (zákon o rodine), a teda obsah starostlivosti a zodpovednosti je diametrálne odlišná od starostlivosti poskytovanej dospelaj osobe. Máme za to, že novela by mala riešiť aj dostupnosť terénnej odľahčovacej služby akreditovanej špecificky aj na poskytovanie starostlivosti o maloletých klientov.</p>	O	N	Zmyslom a účelom odľahčovacej služby je vo vzťahu k opatrovanej fyzickej osobe poskytnúť formalizovanú pomoc pri jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, a to v rámci druhov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, z terénnych druhov sociálnych služieb ide len o domácu opatrovateľskú službu . K predmetnej pripomienke bolo uskutočnené rozporové konanie, na ktorom bol rozpor odstránený. MPSVR SR vníma existenciu problému, ktorý je obsahom pripomienky a zaväzuje sa analyzovať opatrenia na jeho riešenie v rámci pripravovanej reformy financovania sociálnych služieb.
KOZP	<p>§ 34 ods. 6 K návrhu zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o</p>	O	N	Pripomienka je nad rámec predkladaného návrhu. Cieľom

<p>peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov K § 34 ods. (6): V prvej vete § 34 ods. (6) žiadame doplniť za všetky slovné spojenia „denný stacionár“ slovné spojenie „alebo rehabilitačné stredisko“ v príslušných gramatických tvaroch. Ide o pripomienku zásadnú</p> <p>Odôvodnenie: Jednou z podmienok pre poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla je poskytovanie sociálnych služieb osobe s ŤZP v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení alebo v dennom stacionári, pričom osobné motorové vozidlo sa bude využívať najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do vymenovaných zariadení a dvakrát späť. Zoznam zariadení žiadame doplniť o rehabilitačné stredisko ambulantného typu. Sociálna rehabilitácia má pre integráciu osôb s ŤZP prvoradý význam, považujeme za dôležité uľahčiť prístup k nej i osobám s ŤZP, ktoré sú odkázané na individuálnu prepravu. Rehabilitačné stredisko je podľa § 37 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách zaradené medzi Zariadenia pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek poskytujúce sociálne služby (Piata hlava, Prvý diel zákona). Svojím charakterom poskytuje ambulantnou formou podobné služby ako niektoré iné zariadenia, kde klienti môžu dostať príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ak sú na túto službu odkázaní. Po príprave v rehabilitačnom stredisku sa klient môže uplatniť v zamestnaní, resp. ak sa jeho zdravotný stav alebo schopnosti zhoršia a nedovolia sa zamestnať, a rehabilitačné stredisko už nedokáže saturovať jeho potreby, môže začať využívať služby domova sociálnych služieb poskytované ambulantnou formou. V oboch prípadoch (zamestnanec/klient) má možnosť získať</p>	<p>poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového (podľa zákona č. 447/2008 Z. z.) je výrazne podporiť tie fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sa potrebujú pravidelne prepravovať do zamestnania, školy, domova sociálnych služieb, špecializovaného zariadenia alebo denného stacionára. Takto vymedzené druhy zariadení sociálnych služieb zohľadňujú najmä predpoklad takto účelovo využívaného osobného motorového vozidla nepretržite najmenej sedem rokov. Rehabilitačné stredisko je zariadením sociálnych služieb u ktorého možno pri pobytovej forme sociálnej služby v tomto zariadení poskytovať túto sociálnu službu len na určitý čas, najdlhšie na tri mesiace, pričom túto lehotu možno predĺžiť len raz, najviac o tri mesiace. Ťažiskom poskytovaných odborných činností v rehabilitačnom stredisku je totiž sociálna rehabilitácia zameraná podľa jednotlivých možných cieľových skupín osôb najmä na nácvik priestorovej orientácie a samostatného</p>
---	--

	<p>príspevok na kúpu motorové vozidlo. Ak by ho mal aj v rehabilitačnom stredisku, účel by plnil aj naďalej. Text zákona tak, ako je predkladaný (vyňatie rehabilitačného strediska zo spektra oprávnených služieb pre danú kompenzáciu) je v rozpore s článkom 19 Dohovoru o právach osôb so ZP. Z predmetného článku priamo vyplýva záväzok aby „osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k celému spektru podporných služieb, či už domácich alebo pobytových a ďalších komunitných podporných služieb vrátane osobnej asistencie, ktoré sú nevyhnutné pre nezávislý život v spoločnosti a pre začlenenie sa do nej a ktoré zabraňujú izolácii a segregácii v spoločnosti“. Pri spracovaní pripomienky sme korigovali text v spolupráci so ZPMP v SR. Na potrebu vyriešenia tohto problému permanentne upozorňujeme, v roku 2023 sme pripomienku.</p>			<p>pohybu, výučbu písania a čítania Braillovho písma, nácvik zrkovného vnímania, sociálna komunikácia, nácvik používania pomôcky, z čoho vyplýva aj v zásade časová ohraničenosť poskytovania tejto sociálnej služby. Tá sa predpokladá aj pri poskytovaní sociálnej služby v rehabilitačnom stredisku ambulatnou formou, i keď nie je táto časová ohraničenosť v znení zákona o sociálnych službách explicitne vyjadrená. Inými slovami povedané, pravidelne navštevovať rehabilitačné stredisko ambulatnou formou nepretržite najmenej sedem rokov tak, aby bol splnený účel poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa vo všeobecnosti nepredpokladá. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie na ktorom nedošlo k odstráneniu rozporu.</p>
<p>KOZP</p>	<p>§ 40 ods. 10 K novele zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktorou sa upravuje aj zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch, konkrétne K bodu 1 k § 40 ods. 10 sa slová „100 eur“ nahrádzajú</p>	<p>O</p>		

	<p>slovami „200 eur“. § 40 ods. 10 zákona o peňažných príspevkoch tak, že peňažný príspevok na opatrovanie podľa odsekov 8 a 9 sa zvýši zo 100 eur mesačne na 200 eur, ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím jedno alebo viacero nezaopatrených detí</p> <p>Uvedený návrh vítame, môžeme len súhlasiť, nakoľko zvýšenie príplatku k príspevku na opatrovanie bude mať len pozitívny vplyv na nezaopatrené deti, ako aj na ich opatrovateľov.</p>			
<p>KVOP</p>	<p>Čl. I. bod 1 § 8 ods. 4</p> <p>Pripomienka č. 1: Text pripomienky: Účelom zavedenia nového znenia § 8 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ako sa uvádza v dôvodovej správe, nie je vytvorenie právnych podmienok, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale účelom je to, aby existovali a oprávneným osobám boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluže a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a ktoré im môžu pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život bez sociálneho vylúčenia a pri maximálnom sociálnom začlenení.</p> <p>Domnievam sa, že navrhované znenie novely zákona o sociálnych službách neposkytuje oprávneným osobám skutočnú záruku reálnej (časovej) dostupnosti vhodnej sociálnej služby, pretože nijakým spôsobom negarantuje poskytnutie sociálnej služby v ustanovenej lehote. Jediným dôsledkom nedodržania uvedenej lehoty je možnosť</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna</p>

<p>vlastného výberu poskytovateľa sociálnej služby zo strany oprávnenej osoby, bez straty príspevku na poskytovanú sociálnu službu zo strany obce. Kým teda zisk na strane oprávnenej osoby sa javí byť veľmi nízky, strata sa javí byť veľmi vysoká – spočíva vo veľmi obmedzenej možnosti výberu poskytovateľa sociálnej služby (s finančnou podporou obce). Takéto hodnotenie vychádza z toho, že podľa navrhovanej novely postačí, ak obec ponúkne čo i len jedného poskytovateľa sociálnej služby [§ 8 ods. 4 písm. a) bod 1 návrhu zákona] Zároveň je len veľmi všeobecne stanovené, že poskytovateľ má byť určený obcou na základe vopred určených a zverejnených kritérií, pričom len z dôvodovej správy sa dozvedáme, že tieto kritériá si má určiť samotná obec. Rovnako iba z dôvodovej správy sa dozvedáme, aké kritériá sa môžu považovať za relevantné a akým spôsobom by sa mali vytvárať. To nepovažujem za dostatočnú garanciu toho, že obcou stanovené kritériá budú skutočne napĺňať predpokladané atribúty. Z pohľadu právnej istoty, ktorú majú zákony vnášať do právnych vzťahov, nie je vhodné ponechávať na úroveň dôvodovej správy hmotnoprávne kritériá, ktoré determinujú vznik, zmenu alebo zánik právnych nárokov. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o sociálnych službách. Domnievam sa, že navrhovaná právna úprava obmedzuje právo výberu poskytovateľa sociálnej služby ešte oveľa významnejším spôsobom, než tomu bolo v prípade posudzovanom Ústavným súdom Slovenskej republiky PL. ÚS 13/09. V danom prípade sa obmedzenie týkalo „iba“ neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Navrhovaná právna úprava však toto právo výberu obmedzuje aj vo vzťahu k verejným poskytovateľom, a to takým výrazným spôsobom, že v konečnom dôsledku môže úplne právo</p>		<p>úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky - Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb</p>
---	--	---

<p>výberu poskytovateľa sociálnej služby vylúčiť, ak obec ponúkne žiadateľovi iba jediného poskytovateľa. Žiadateľ v takom prípade volí iba medzi možnosťou uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v určenej lehote u konkrétneho poskytovateľa určeného obcou a možnosťou vybrať si iného poskytovateľa podľa svojho uváženia, avšak bez finančnej podpory obce a bez konkrétnej časovej záruky reálneho poskytnutia sociálnej služby. V tejto súvislosti si dovoľujem podotknúť, že poskytovanie sociálnej služby ovplyvňuje každodenný život oprávnenej osoby, a teda zasahuje aj do sféry jej súkromného života. Aj zo samotného § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. o sociálnych službách vyplýva právo fyzickej osoby „na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody a zachováva jej ľudskú dôstojnosť.“ Z tohto možno vyvodiť, že právo výberu poskytovateľa sociálnej služby má aj ústavnoprávne presahy a možno ho podradiť či už pod základné právo na ochranu súkromného života (čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) alebo pod základné právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti (čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K akémukoľvek obmedzeniu práva výberu poskytovateľa sociálnej služby by tak zákonodarca mal pristupovať zdržanlivo, aplikujúc princípy proporcionality a minimalizácie zásahov do základných práv a slobôd.</p>		<p>podmienenej odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60</p>
---	--	---

			<p>kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a</p>
--	--	--	--

			<p>pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí , a to a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto</p>
--	--	--	---

				výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom.
KVOP	<p>Čl. I. bod 1 § 8 ods. 4 Pripomienka č. 2: Text pripomienky: Nesúhlas s výberom poskytovateľov sociálnych služieb, ktoré boli oprávnenej osobe ponúknuté obcou podľa § 8 ods. 4 písm. a) návrhu zákona, má zásadné právne následky – takáto osoba síce môže uzavrieť zmluvu s ním preferovaným poskytovateľom sociálnej služby, v takom prípade sa jej však neposkytne finančný príspevok na poskytovanú sociálnu službu zo strany obce. V osobitnej časti dôvodovej správy je k bodu 1 návrhu zákona uvedené nasledujúce vyjadrenie: „O právnom následku takéhoto prístupu je obec povinná vopred žiadateľa o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s jej podporou z verejných prostriedkov preukázateľnou formou upozorniť v jej zrozumiteľnej forme.“ Takýto záver však explicitne nevyplýva z navrhovaného zákona. Predkladateľ zrejme vychádza z textácie uvedenej v navrhovanom znení § 6 ods. 4, kde je konštituovaná všeobecná povinnosť obce oboznámiť o možnostiach poskytnutia alebo zabezpečenia poskytovania sociálnej</p>	O	N	V súlade s § 6 ods. 1 zákona fyzická osoba má za podmienok ustanovených týmto zákonom právo výberu poskytovateľa sociálnej služby. § 8 ods. 4 návrhu zákona vo svojich dôsledkoch v rozsahu samosprávnej pôsobnosti obce ustanovuje tieto podmienky výberu pri poskytnutí sociálnej služby alebo zabezpečení poskytovania sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce. Zabezpečenie práv fyzickej osoby podľa § 6 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 2 písm. b) zákona zo strany obce aj

<p>služby za podmienok podľa tohto ustanovenia oprávnenú osobu v zrozumiteľnej forme. Vzhľadom na zásadný právny následok a všeobecnosť znenia § 6 ods. 4 návrhu zákona navrhujem vyčleniť do samostatného odseku povinnosť obce poučiť oprávnenú osobu (v preňu zrozumiteľnej forme) o negatívnych právnych následkoch nesúhlasu, resp. nevybratia si zo zoznamu obcou určených poskytovateľov sociálnej služby s explicitným zdôraznením, že nesúhlas, resp. nevybratie si poskytovateľa sociálnej služby bude mať za následok stratu nároku na spolufinancovanie poskytnutej sociálnej služby obcou. V prípade, že obec oprávnenú osobu vôbec nepoučí, prípadne ju nepoučí jasne a zrozumiteľne, navrhujem, aby právny úkon zo strany obce, ktorým sa oprávnenej osobe ponúkajú poskytovatelia sociálnej služby podľa § 8 ods. 4 písm. a) návrhu zákona, bol absolútne neplatný. Koncept doložky neplatnosti právneho úkonu už pozná platné znenie v ustanovení § 74 ods. 6 zákona o sociálnych službách.</p>		<p>podľa doterajšej právnej úpravy vo svojich dôsledkoch, súladne s právnym názorom k interpretácii tohto ustanovenia Ústavným súdom Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z.) „garantuje osobám odkázaným na poskytnutie sociálnej služby aj právo na dostupnosť informácií o možnostiach a podmienkach poskytovania sociálnych služieb [§ 6 ods. 2 písm. b)], čo vytvára základný predpoklad na to, aby tieto osoby mohli realizovať svoje právo výberu sociálnej služby so znalosťou vecí“, a to, vrátane právneho následku prístupu k realizácii tohto práva voľby. V ustanovení § 8 ods. 4 sa v záujme jednoznačnej interpretácie explicitne ustanovuje, že táto informovaná voľba (poskytnuté informácie zo strany obce) obsahujú aj zrozumiteľnou formou ozrejmené podmienky poskytnutia alebo zabezpečenia poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce</p>
--	--	--

			<p>podľa tohto ustanovenia. Explicitne právnou úpravou predpokladať neplnenie si povinnosti zabezpečenia práv na informovanú voľbu fyzickej osoby podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákona v spojení s § 8 ods. 4 návrhu, resp. predpokladať nenáležité plnenie tejto povinnosti zo strany obce, ako príslušného orgánu verejnej moci, s ustanovením právneho následku takéhoto konania pri realizácii práv tejto fyzickej osoby nepovažujeme za účelné. Právna úprava § 8 ods. 4 nevylučuje možnosť fyzickej osoby žiadať o zabezpečovanie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov (rozpočtu obce) aj opakovane podaním novej písomnej žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 1 zákona. Zdôrazňujeme, že poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby obcou bezodkladne za splnenia podmienok</p>
--	--	--	---

				ustanovených § 8 ods. 8 zákona nie je právnou úpravou § 8 ods. 4 dotknuté.
MDSR	Čl. I bodom 6 a 7 1. V čl. I bodoch 6 a 7 odporúčame vypustiť slová „úvodnej vete“ pre nadbytočnosť.	O	A	
MDSR	Čl. II bodu 1 2. V čl. II bode 1 odporúčame slovo „slová“ nahradiť slovom „suma“ a slovo „slovami“ slovom „sumou“.	O	A	
MDSR	doložke zlučiteľnosti 3. Doložku zlučiteľnosti odporúčame zosúladiť s prílohou č. 2 k Legislatívnym pravidlám vlády Slovenskej republiky účinným k 1. februáru 2024.	O	A	
MFSR	Celému materiálu Návrh je potrebné zosúladiť s prílohou č. 1 Legislatívnych pravidiel vlády SR (napríklad v čl. I v bodoch 6 a 7 vypustiť slová „úvodnej vete“ ako nadbytočné, v čl. II úvodnej vete slová „zákona č. 136/2013 Z. z. zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 263/2014 Z. z.“ nahradiť slovami „zákona č. 136/2013 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 263/2014 Z. z.“, v čl. III slová „1, 6 až 8“ nahradiť slovami „1 a 6 až 8“).	O	A	
MFSR	Celému materiálu V analýze vplyvov žiadame dopracovať konkrétne opatrenia a vplyvy, ktoré navrhovaná úprava zákona vyvolá spolu s odhadovanou kvantifikáciou všetkých vplyvov na rozpočty obcí.	O	A	

MFSR	<p>Celému materiálu V doložke vplyvov bode 13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 101/2024 predkladateľ vo vyhodnotení uvádza, že bol vyznačený tak negatívny, ako aj pozitívny vplyv na rozpočty obcí a vyšších územných celkov. Uvedené žiadame zosúladiť s časťou 9. Vybrané vplyvy materiálu.</p>	O	A	
MFSR	<p>Celému materiálu V doložke vybraných vplyvov (ďalej len „doložka vplyvov“) je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy a negatívny, rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočty obcí a vyšších územných celkov (zvyšuje sa príspevok na opatrovanie zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne, upravujú sa podmienky pre poskytovanie vybraných druhov sociálnych služieb). V Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu (ďalej len „analýza vplyvov“) je kvantifikovaný nárast výdavkov kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v sume 8 676 000 eur v roku 2025, v sume 8 784 000 eur v roku 2026 a v sume 8 898 000 eur v roku 2027. Predkladateľ ďalej uvádza, že výdavky vyplývajúce z návrhu zákona je potrebné zabezpečiť pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy. Žiadame všetky negatívne vplyvy vyplývajúce z návrhu zákona zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých subjektov, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy. Ďalej je potrebné upraviť doložku vplyvov a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv.</p>	Z	N	<p>MPSVR SR malo voľné finančné prostriedky vo výške cca 135 mil eur, avšak MF SR tieto prostriedky v apríli 2024 zaviazalo. Ak by sa tak nestalo, MPSVR SR by tak dopady novely rok 2025 plne pokryté z vlastnej kapitoly. MPSVR SR nedisponuje vo svojej rozpočtovej kapitole finančnými prostriedkami na vykrytie dopadov vyplývajúcich z návrhu novely zákona. Novela zákona má pozitívny sociálny vplyv na maloleté deti so zdravotným postihnutím a výrazne pomôže prekonať sociálne dôsledky zdravotného postihnutia. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nedošlo k odstráneniu rozporu.</p>
MFSR	<p>Celému materiálu Žiadame do predloženého materiálu doplniť hrubý odhad vplyvov na</p>	Z	A	

	rozpočet verejnej správy pri zmene výnimiek poskytovania opatrovateľskej služby (čl. I bod 2 a čl. II bod 2). Navrhovaná úprava mení podmienky poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie a päťnásobne zvyšuje hornú hranicu poskytovania opatrovateľskej služby. Zmenou podmienok je vysoko pravdepodobné, že dôjde k zvýšeniu vyplatených prostriedkov na príspevok na opatrovanie. Máme za to, že takáto úprava bude mať zásadný vplyv na rozpočet verejnej správy.			
MFSR	Celému materiálu Žiadame doplniť hrubý odhad vplyvov na rozpočet verejnej správy pri zmene nároku na odľahčovaciu službu (čl. I bod 3). Máme za to, že navrhovaná úprava bude mať zásadný vplyv na rozpočet verejnej správy, pretože sa rozširuje okruh oprávnených poberateľov tejto služby.	Z	A	
MKSR	K vlastnému materiálu V čl. II v úvodnej vete odporúčame za slová „136/2013 Z. z.“ a za slová „263/2014 Z. z.“ vložiť čiarku. Odôvodnenie: Legislatívna technika.	O	A	
MOSR	Čl. I body 6 a 7 K čl. I bodom 6 a 7 Odporúčame vypustiť slová „úvodnej vete“. Odôvodnenie: Legislatívnotechnická pripomienka. Predmetné slová považujeme za nadbytočné, keďže dotknuté ustanovenia obsahujú iba jednu vetu.	O	A	
MOSR	K doložke zlučiteľnosti K doložke zlučiteľnosti Odporúčame doložku zlučiteľnosti upraviť	O	A	

	podľa prílohy č. 2 k Legislatívnym pravidlám vlády Slovenskej republiky.			
MSSR	K obalu Názvy povolání, funkcií a hodností sa píše s malým začiatočným písmenom a preto odporúčame slová „Minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky“ nahradiť slovami „minister práce sociálnych vecí a rodiny“. Uvedené odporúčame zohľadniť aj v návrhu uznesenia vlády Slovenskej republiky v časti „Predkladateľ“. Odôvodnenie: gramatická pripomienka	O	A	
MSSR	K doložke vybraných vplyvov Odporúčame identifikovať v doložke vybraných vplyvov v bode 9. pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a vypracovať analýzu príslušného vplyvu, ktorá obsahuje bližšie vysvetlenie. Korektné vyplnenie doložiek vybraných vplyvov ako aj analýz vybraných vplyvov slúži na kvalifikované a informované rozhodnutie vlády Slovenskej republiky. Zároveň odporúčame vyplnenie bodu 8. Preskúmanie účelnosti, vhodný termín preskúmania účelnosti predkladaného materiálu sú 3-4 roky po nadobudnutí účinnosti predkladaného materiálu. Zároveň odporúčame vyplniť aj vplyvy na limit verejných výdavkov. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	Neakceptuje sa, MPSVR neidentifikuje žiadne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.
MSSR	K vlastnému materiálu, čl. III Odporúčame slová „1, 6 až 8“ nahradiť slovami „1 a 6 až 8“. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	A	

MSSR	K vlastnému materiálu, čl. II Odporúčame uviesť bod 1 v tomto znení: „V § 40 ods. 10 sa suma „100 eur“ nahrádza sumou „200 eur“. Ďalej odporúčame doplniť čiarky medzi skrátenými citáciami všetkých predchádzajúcich noviel zákona č. 477/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	A	
MSSR	K vlastnému materiálu, čl. I Odporúčame v bodoch 6 a 7 vypustiť slová „úvodnej vete“ z dôvodu ich nadbytočnosti. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	A	
MSSR	K obalu Odporúčame vložiť za rok „2024“ čiarku. Uvedené odporúčame zohľadniť v celom materiáli (uznesenie vlády, doložka vybraných vplyvov) Odôvodnenie: gramatická pripomienka	O	A	
MSSR	K doložke zlučiteľnosti Odporúčame vyplniť nové znenie doložky zlučiteľnosti, ktoré je prílohou č. 2 k Legislatívnym pravidlám vlády Slovenskej republiky. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	A	
MSSR	K správe o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov Odporúčame vyplniť nové znenie správy o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov, ktoré je prílohou č. 4 k Legislatívnym pravidlám vlády Slovenskej republiky. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	Podľa čl. 21 Legislatívnych pravidiel vlády SR je použitie vzoru správy o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov uvedeného v prílohe č. 4 fakultatívne.

<p>nadácia SOCIA</p>	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.</p>
<p>nadácia SOCIA</p>	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre</p>	<p>O</p>	<p>ČA</p>	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona</p>

	<p>služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona , a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
<p>nadácia SOCIA</p>	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie:</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani</p>

<p>Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k</p>		<p>negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k</p>
---	--	---

<p>bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu</p>		<p>zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej</p>
--	--	--

<p>poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBYČIANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ</p>	<p>fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u</p>
---	---

<p>SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej</p>		<p>konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby</p>
--	--	---

<p>republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiach v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a</p>		<p>fyzičkou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z</p>
--	--	---

<p>neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie</p>		<p>rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto</p>
---	--	---

<p>lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav</p>		<p>výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a</p>
---	--	---

<p>porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení.</p>		aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.
---	--	---

<p>Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom</p>			
--	--	--	--

<p>obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej</p>			
---	--	--	--

<p>služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: <a 115="" 591="" 626="" 867"="" href="https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-</p></td><td data-bbox="></p>		
--	--	--

	odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Nestor	Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Nestor	Čl. Čl. I ods. Bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenie nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej

<p>neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je</p>
--	--	---

				zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Nestor	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: •</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na

<p>NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĎOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvyhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom</p>
---	--	--

<p>PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBYČIANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBYČIANOVI K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI</p>		<p>obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osobe o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu</p>
--	--	--

<p>FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMĀ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa,</p>		<p>pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí</p>
--	--	---

<p>ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe</p>	<p>o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1, takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v</p>
--	--

<p>subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyš k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci</p>		<p>rámeči svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci</p>
--	--	---

<p>stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že</p>		<p>s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za</p>
---	--	---

<p>navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má</p>		<p>všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na</p>			
---	--	--	--

<p>skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou</p>			
--	--	--	--

<p>podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu</p>			
---	--	--	--

	<p>obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
OAPSVL ÚVSR	<p>K doložke zlučiteľnosti 1. V treťom bode doložky zlučiteľnosti v písm. a) žiadame vypustiť slová „(Konsolidované znenie)“ a za názvom Zmluvy o fungovaní Európskej únie žiadame doplniť publikačný zdroj nasledovne: „(Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016).“.</p>	O	A	
OAPSVL ÚVSR	<p>K doložke zlučiteľnosti 2. V treťom bode doložky zlučiteľnosti v písm. a) žiadame za názvom Charty základných práv Európskej únie doplniť publikačný zdroj nasledovne: „(Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016).“.</p>	O	A	
OZ Odyssey	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.

<p>OZ Odyseus</p>	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>	<p>O</p>	<p>ČA</p> <p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená</p>
-------------------------------------	---	----------	---

				<p>predchádzajúcim požiadáním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
OZ Odyseus	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8 Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so</p>

<p>určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak</p>	<p>starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú</p>
---	---

<p>SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI.</p> <p>Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne</p>		<p>starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto</p>
---	--	---

<p>služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI</p>		<p>lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej</p>
--	--	--

<p>POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste</p>		<p>osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnu úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú</p>
---	--	--

<p>zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne</p>		<p>podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
--	--	--

<p>6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše,</p>	<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná</p>
---	---

<p>relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len</p>		<p>právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>„ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav</p>			
--	--	--	--

<p>nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na</p>			
--	--	--	--

<p>úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom</p>			
---	--	--	--

<p>bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení</p>			
--	--	--	--

	poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
OZ Vagus	<p>Čl. Čl. III</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
OZ Vagus	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave.</p> <p>Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou</p>

	<p>sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
--	---	--	---

<p>OZ Vagus</p>	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1 a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: ? NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže</p>	<p>O N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v</p>
------------------------	--	------------	---

<p>vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. ? Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. ? Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM</p>		<p>samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej</p>
---	--	--

<p>ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. ? Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. ? Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných</p>		<p>služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby</p>
--	--	---

<p>služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMA NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. ? Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómii jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a práva na ochranu pred diskrimináciou, CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VOĽNÉHO POHYBU SLUŽIEB. ? Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa</p>		<p>mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok</p>
---	--	--

<p>môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia</p>		<p>ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1, takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych</p>
---	--	--

<p>kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci</p>		<p>služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich</p>
---	--	---

<p>stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že</p>	<p>zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom,</p>
--	--

<p>navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce.</p>		<p>terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo a probuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov</p>			
---	--	--	--

<p>hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obec poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia</p>			
---	--	--	--

<p>podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytočných služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou</p>			
---	--	--	--

	<p>podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Platforma rodín	<p>§ 54 ods. 3 Odl'ahčovacia služba je nevyhnutnou podporou pre „neformálnych“ opatrovateľov – rodičov detí a osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP). Rodičia týchto detí majú záujem predovšetkým o terénnu odl'ahčovaciu službu, ktorá umožní dieťaťu lepšie sa adaptovať na novú situáciu, osobu, pretože je vo svojom domácom prostredí. Pre dieťa po nekonečných pobytoch v nemocnici je toto prostredie najbezpečnejším. Prostredie, v ktorom je možné nastaviť odl'ahčovaciu službu primerane individuálnym potrebám v konkrétnom čase a v konkrétnom časovom rozsahu. Terénna odl'ahčovacia služba tak vytvorí flexibilnejšie podmienky pre jej možné opakované, a tým v čase rozložené pravidelnejšie využívanie zo strany „neformálnych“ opatrovateľov – rodičov detí s ŤZP odkázaných na opatrovanie podľa posudku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR). Dieťa je od narodenia väčšinou len s</p>	O	N	<p>Zmyslom a účelom odl'ahčovacej služby je vo vzťahu k opatrovanej fyzickej osobe poskytnúť formalizovanú pomoc pri jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby v rámci druhov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, z terénnych druhov sociálnych služieb ide len o domácu opatrovateľskú službu . MPSVR SR vníma existenciu problému, ktorý je obsahom pripomienky a bude analyzovať opatrenia na jeho riešenie</p>

	<p>matkou, preto terénna odľahčovacia služba je pre dieťa a jeho matku – „neformálnu“ opatrovatelku to najlepšie a najbezpečnejšie. Keďže terénna odľahčovacia služba je v súčasnosti nedostupná (na základe ústnych odpovedí rodičom od obce), je využívaná len v minimálnom rozsahu, prípadne len ambulantne u tých detí, ktoré sú poberateľmi ambulantnej sociálnej služby napr. v DSS, či DS. Vložením možnosti poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 do znenia § 54 ods. 3, bohužiaľ v praxi pre rodiča dieťaťa s ŤZP vo vzťahu k terénnej forme odľahčovacej služby nič nemeší, keďže § 34 až 41 upravujú: Zariadenie podporovaného bývania, Zariadenie pre seniorov, Zariadenie opatrovateľskej služby, Rehabilitačné stredisko, DSS, Špecializované zariadenie, DS a Opatrovateľská služba, ktorá jediná poskytujúce terénnu sociálnu službu. Návrhom sa na jednej strane síce posilní možnosť využitia odľahčovacej služby v rámci ambulantných foriem sociálnych služieb (za čo sme vďační), no nie možnosť využitia odľahčovacej služby v rámci terénnej formy sociálnych služieb pre rodiča dieťaťa s ŤZP. Odporúčame toto zohľadniť najneskôr v rámci pripravovanej reformy financovania soc. služieb.</p>			v rámci pripravovanej reformy financovania sociálnych služieb.
Platforma rodín	<p>§ 42 ods. 7 V súvislosti s nami navrhovanými zmenami v § 40 ods. 8 a v § 22 ods. 9 navrhujeme v § 42 ods. 7 v prvej vete nahradiť slová "môže ustanoviť" slovami "ustanoví".</p>	O	N	Pripomienka nad rámec navrhovanej zmeny zákona.
Platforma rodín	<p>Čl. III Zásadná pripomienka: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.

<p>Platforma rodín</p>	<p>Čl. I bod 6. a 7. Zásadná pripomienka: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>	<p>O ČA</p>	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená</p>
-------------------------------	---	-------------	---

				<p>predchádzajúcim požiadáním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
Platforma rodín	<p>Čl. I bod 1. a 8. Zásadná pripomienka: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so</p>

<p>zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarováým účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI.</p>	<p>starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú</p>
---	---

<p>Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude</p>		<p>starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto</p>
---	--	---

<p>brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore</p>		<p>lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej</p>
--	--	--

<p>s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na</p>		<p>osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú</p>
---	--	---

<p>to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov</p>		<p>podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
---	--	--

<p>vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do</p>		<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná</p>
--	--	---

<p>zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný</p>		<p>právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	---

<p>záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam</p>			
---	--	--	--

<p>uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho</p>			
--	--	--	--

<p>porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového</p>			
--	--	--	--

<p>počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení</p>			
---	--	--	--

	poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Platforma rodín	<p>Čl. I, bod 4. Zásadná pripomienka: Žiadame zmeniť navrhované znenie § 54 odsek 3 takto: Alternatíva 1. - V prvej vete nahradiť číslo "12" číslom "24". Alternatíva 2. - Zmeniť znenie prvej vety takto: "Odl'ahčovacia služba sa poskytuje najviac 30 dní v kalendárnom roku; ak sa odl'ahčovacia služba poskytuje terénnou formou alebo ambulatnou formou najviac 720 hodín v kalendárnom roku." Odôvodnenie: V súlade s deklaroványm cieľom návrhu zákona – posilnenie možnosti využívania odl'ahčovacej služby primerane individuálnym potrebám cieľovej skupiny a vytvorenie flexibilnejších podmienok pre jej možné opakované a v čase rozložené pravidelnejšie využívanie, žiadame časovo zjednotiť a tak „zrovnoprávniť“ v tomto ohľade celkový počet hodín, na ktoré má nárok osoba využívajúca odl'ahčovaciu službu v pobytovom zariadení (30 dní x 24 hodín) a počet hodín, ak je odl'ahčovacia služba poskytovaná terénnou alebo ambulatnou formou (30 x 24 hodín = 720 hodín „časového kreditu“ na odl'ahčovaciu službu.) Nerozumieme dôvodu, prečo ak bude služba využívaná terénnou alebo ambulatnou formou, by mala mať v celkovom ročnom časovom vyjadrení o polovicu menší rozsah (30 x 12 hodín = 360 hodín), ako keď je poskytovaná pobytovou formou.</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava ,z hľadiska časového rozsahu poskytovanej odl'ahčovacej služby posudzovaného v hodinách podľa rôznych druhov a foriem sociálnych služieb, vychádza z povahy a charakteru ambulantnej formy sociálnej služby, pri ktorej fyzická osoba dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Nejde o pobytovú sociálnu službu, ale poskytuje sa spravidla v rozsahu ôsmich hodín ambulantnej prevádzky počas pracovného dňa. Pokiaľ ide o domácu opatrovateľskú službu a jej možné využitie v rámci odl'ahčovacej služby, možnosť využitia tejto sociálnej služby je spájaná aj s možnosťou jej využitia nad rámec odl'ahčovacej služby, a to podľa navrhovanej právnej úpravy v rozsahu najviac 40 hodín mesačne s trvaním nároku na peňažný príspevok na opatrovanie.</p>

Platforma rodín	<p>§ 22 ods. 9 Žiadame nahradiť súčasné znenie § 22 ods. 9 novým znením: "(9) Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie na účely výpočtu výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu je ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky vždy k 1. júlu." Odôvodnenie: Žiadame s cieľom zvýšiť zrozumiteľnosť. Pre bežného občana je máťúce, ak sú v zákone uvedené niekoľko rokov neaktuálny údaj o sadzbe na jednu hodinu osobnej asistencie. Pre bežných ľudí je komplikované dávať si do súvislosti informáciu v § 22 ods. 9 v spojení s § 42 ods. 7.</p>	O	N	Pripomienka nad rámec navrhovanej zmeny zákona.
Platforma rodín	<p>§ 40 ods. 8 Žiadame nahradiť súčasné znenie § 40 ods. 8 novým znením: "(8) Výška peňažného príspevku na opatrovanie je ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky vždy k 1. júlu." Odôvodnenie: Žiadame s cieľom zvýšiť zrozumiteľnosť. Pre bežného občana je máťúce, ak je v zákone uvedený niekoľko rokov neaktuálny údaj o výške peňažného príspevku na opatrovanie. Pre bežných ľudí je komplikované dávať si do súvislosti informáciu v § 40 ods. 8 v spojení s § 42 ods. 7.</p>	O	N	Pripomienka nad rámec navrhovanej zmeny zákona a zákon 447/2008 Z. z. dáva vláde v § 42 ods. 7. splnomocňovacím ustanovením možnosť zvýšiť peňažný príspevok na opatrovanie a osobnú asistenciu.
Protiprud u	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Protiprud u	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej

<p>alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V</p>
---	--	---

			záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Protiprud u	<p>Čl. ČL. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: ZÁSADNÁ Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce</p>	O N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej

<p>povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre</p>		<p>osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych</p>
---	--	---

<p>konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že</p>		<p>služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a</p>
---	--	--

<p>sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a</p>		<p>to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia</p>
--	--	--

<p>práva na ochranu pred diskrimináciou, CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VOLNÉHO POHYBU SLUŽIEB. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov</p>		<p>alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce</p>
--	--	---

<p>odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívne dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval</p>		<p>poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné</p>
---	--	---

<p>všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Naviac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých</p>		<p>postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred</p>
---	--	--

<p>poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legítimný verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných</p>		<p>diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že</p>			
---	--	--	--

<p>navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy.</p>			
---	--	--	--

<p>Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým</p>			
--	--	--	--

<p>znižit' dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
--	--	--	--

<p>RPSP</p>	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.</p>
<p>RPSP</p>	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre</p>	<p>O</p>	<p>ČA</p>	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona</p>

	<p>služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona , a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
RPSP	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8 Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie:</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani</p>

<p>Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k</p>		<p>negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k</p>
---	--	---

<p>bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu</p>		<p>zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej</p>
--	--	--

<p>poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBYČIANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ</p>	<p>fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u</p>
---	---

<p>SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej</p>		<p>konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby</p>
--	--	---

<p>republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiach v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a</p>		<p>fyzičkou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z</p>
--	--	---

<p>neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie</p>		<p>rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto</p>
---	--	---

<p>lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav</p>		<p>výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a</p>
---	--	---

<p>porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení.</p>		aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.
---	--	---

<p>Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom</p>			
--	--	--	--

<p>obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej</p>			
---	--	--	--

<p>služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: <a 115="" 591="" 626="" 867"="" href="https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-</p></td><td data-bbox="></p>		
--	--	--

	<p>odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
RÚZSR	<p>Čl. I. vloženie nového novelizačného bodu „ V prílohe č. 1 k zákonu 448/20108 Z.z. v poznámke : navrhujeme text „Počet prijímateľov sociálnej služby zodpovedá počtu miest v zariadení zapísanému v registri“ odstrániť a nahradiť znením „Počet prijímateľov sociálnej služby zodpovedá reálnemu počtu obsadených miest v zariadení“. Odôvodnenie: V § 77 Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby v odseku (1) Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa určí podľa druhu sociálnej služby, a ak ide o sociálnu službu poskytovanú v zariadení, aj podľa formy sociálnej služby a kapacity zariadenia, v prepočte na počet prijímateľov sociálnej služby, na počet hodín sociálneho poradenstva, na počet hodín opatrovateľskej služby, na počet hodín sociálnej rehabilitácie, na počet hodín služby včasnej intervencie, na počet kilometrov prepravnej služby, na počet hodín sprievodcovskej služby a predčitateľskej služby, na počet hodín tlmočenia alebo na inú jednotku výkonu. Poskytovateľ sociálnych služieb tak disponuje finančným príspevkom vo vzťahu ku kapacite, ktorý musí vrátiť na základe vyúčtovania a obsadených miest, teda nemá zdroje na personálne náklady, ktoré mu vznikajú aktuálnym legislatívnym nastavením personálneho normatívu. Neverejný poskytovateľ vracia MPSVR SR príspevok po 31 dňoch</p>	Z	A	<p>K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom bol rozpor odstránený, tým že MPSVR akceptovalo pripomienku a doplnilo návrh zákona o požadovanú úpravu.</p>

	<p>neobsadenosti a FPP kraju po každom dni neobsadenosti! Stáva sa, že kapacita zariadenia nie je obsadená z rôznych dôvodov (nedostatok personálu alebo záujemcov o umiestnenie, z dôvodu rekonštrukcie alebo opráv zariadenia) z hľadiska hospodárnosti je povinnosťou manažmentu zariadenia nastaviť optimálne rozdelenie personálnych zdrojov vo vzťahu k reálnemu počtu a teda reálnym potrebám prijímateľov, ako aj možnostiam poskytovateľa. Posledných 5 rokov na trhu nie je dostatok zamestnancov pre sociálne služby: najmä opatrovateliek a opatrovateľov a tiež sestier. Poskytovateľ môže vyvinúť všetko úsilie na ich získanie a aj tak sa mu nemusí podariť obsadiť v danom čase voľnú pozíciu. Aby neporušil zákon mal by mať šancu upraviť obsadenosť zákonnému počtu zamestnancov, ktorých má k dispozícií. Najmä ak máme informácie, že Inšpekcia v sociálnych veciach dáva návrhy na výmaz poskytovateľ sociálnych služieb z Registra poskytovateľov po tom, čo zistí, že nemajú dostatok zamestnancov. Považujeme za obľudné trestať poskytovateľov za to, za čo nemôžu. Nie poskytovatelia určujú podmienky trhu práce a systému sociálnych služieb.</p>			
<p>RÚZSR</p>	<p>Čl. I. vloženie nového novelizačného bodu Navrhuje do textu novely vložiť nový novelizačný bod , ktorým sa v §84, ods. 11 zákona č. 448/2008 Z. vloží nové písmeno e) v nasledovnom znení: „e) príslušnú formu tlmočenia podľa písmen b) a c), ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia zameranom na slovenský jazyk v komunikácii pre nepočujúcich.“ Odôvodnenie: Doteraz na Slovensku nebolo komplexné vzdelávanie v oblasti tlmočníctva do slovenského posunkového jazyka a tlmočníci, ktorí pracovali doteraz, nemali</p>	<p>Z</p>	<p>A</p>	

	<p>komplexné vzdelanie. Väčšinou to boli deti nepočujúcich rodičov, ktorí získali certifikát na základe absolvovania krátkej a odborne nedostačujúcej skúšky v organizácii ATLPRENES, ktorá však v roku 2012 ukončila svoju činnosť a teda aj vydávanie týchto certifikátov. V zákone 448/2008 je však uvedené, že profesiu tlmočníka môžu vykonávať tlmočníci, ktorí sú držiteľmi spomínaného certifikátu. V roku 2020 bol založený vyššie spomínaný študijný odbor „Slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich“ na Trnavskej univerzite v Trnave, ktorý je 4-ročným bakalárskym profesijne orientovaným študijným programom, ktorý zahŕňa rozsiahle vzdelávanie jednak v oblasti teórie avšak aj praxe a pripravuje študentov na budúcu profesiu tlmočníka. Tento rok budú vychádzať prví absolventi tohto štúdia a preto je cieľom tejto legislatívnej zmeny urýchlenie nástupu študentov a prvých absolventov do profesie.</p>			
SCK	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
SCK	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave.

<p>zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na</p>
---	--	--

				predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
SCK	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to

<p>POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVENŤ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarováým účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému</p>		<p>aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo</p>
--	--	--

<p>poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných</p>		<p>ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov,</p>
--	--	---

<p>zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť</p>		<p>transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom,</p>
--	--	---

<p>financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu</p>		<p>zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri</p>
--	--	--

<p>neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine</p>		<p>poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej</p>
---	--	--

<p>zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú</p>	<p>služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť</p>
--	--

<p>povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov)</p>		<p>kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa</p>			
--	--	--	--

<p>(alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe</p>			
--	--	--	--

<p>služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj</p>			
--	--	--	--

	<p>dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
SFOZP	<p>Celému materiálu Podporujeme pripomienky predložené Sociofórom a všetky považujeme za zásadné.</p>	O	ČA	Vid'. vyhodnotenie u Sociofóra podľa jednotlivých pripomienok. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom rozpor nebol odstránený.
SFOZP	<p>Celému materiálu Z medializovaných informácií vieme, že uvedené napadané</p>	O	N	Navrhované ustanovenia formulovať „na prechodnú dobu“ nie je účelné ani

	<p>ustanovenia boli dohovorené so ZMOS-om, pretože obce nemajú prostriedky na dofinancovanie soc. služieb v pobytových zariadeniach a prezentované to bolo ako opatrenie na prechodnú dobu, než začne platiť reforma financovania sociálnych služieb. V dôvodovej správe o dočasnom využívaní týchto ustanovení však už nie je ani slovo. Toto považujeme za zásadný nedostatok návrhu a teda aj túto pripomienku považujeme za zásadnú.</p>		<p>potrebné. Z dôvodovej správy je zrejmé, že navrhovaná právna úprava bude prehodnotená v rámci reformy financovania sociálnych služieb. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom bol rozpor odstránený vysvetlením, že v Dôvodovej správe, A. Všeobecnej časti je explicitne uvedené: „Predkladaný návrh právnej úpravy predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v pôsobnosti obcí a takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na</p>
--	--	--	---

				dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov.“.
SKCH	Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
SKCH	Čl. Čl. 1, bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na

	<p>celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je</p>
--	--	--	---

				zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
SKCH	<p>Čl. Čl. 1, bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. Novo navrhovaný mechanizmus zoznamov poskytovateľov zostavených obcami zásadne zhorší situáciu pre občanov, odníme im právo slobodného výberu poskytovateľa a poruší ich práva garantované Ústavou SR a právom EÚ. Zároveň bude mať výrazne negatívne účinky na sieť poskytovateľov sociálnych služieb a sektor sociálnych služieb ako taký, čím sa môže ešte viac znížiť dostupnosť služieb pre občanov: • Návrh drasticky obmedzí alebo dokonca odníme ľuďom právo na slobodný výber poskytovateľa sociálnych služieb. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na

<p>registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu to túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, naopak sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k zníženiu počtu možností umiestnenia na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. Obec v pozícii zjavného konfliktu záujmov môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo donútiť občanov „vybrať si“ služby prevádzkované obcou, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala prednosť fiškálnym či iným záujmom obce pred legitímnym záujmom občana, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych 		<p>pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí.</p> <p>Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.</p> <p>Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom</p>
--	--	--

<p>službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by umožnila obciam legitímne sa vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť de facto obmedziť prístup občanov k vybraným sociálnym službám financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k triedeniu podnikateľského prostredia a k obmedzeniu, či dokonca možnej eliminácii konkurencie medzi poskytovateľmi sociálnych služieb. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu budú obmedzení, či fakticky vylúčení z možnosti prístupu ku klientom. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok zníženie tlaku na kvalitu poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k zániku niektorých (najmä neverejných) poskytovateľov. Uvedené môže v konečnom dôsledku znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť.</p>		<p>obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu</p>
--	--	--

<p>Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál obmedziť voľnú súťaž medzi poskytovateľmi. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi zákona o sociálnych službách, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, Ústavy SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a práva na ochranu pred diskrimináciou, Charty základných práv EÚ a záväznými pravidlami EÚ vo veci ochrany hospodárskej súťaže a voľného pohybu služieb. • Návrh nie je v súlade ani s pripravovanou reformou financovania sociálnych služieb, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K negatívne dopadu na prijímateľov sociálnych služieb Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho</p>		<p>pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí</p>
--	--	---

<p>činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s</p>		<p>o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou, za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1, takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v</p>
--	--	--

<p>finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením</p>		<p>rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci</p>
---	--	--

<p>u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K negatívne mu dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený</p>		<p>s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za</p>
--	--	---

<p>nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný</p>		<p>všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	--

<p>subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh</p>			
---	--	--	--

<p>umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejмый (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania</p>			
--	--	--	--

<p>sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Sme presvedčení, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej</p>			
---	--	--	--

	služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Snepeda, o. z.	<p>§ 84 ods. 11</p> <p>Dobrý deň prajem. Privítali by sme, keby ste doplnili ďalší nový pododsek: e) príslušnú formu tlmočenia podľa písmen b) a c), ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia zameranom na slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich. Z toho dôsledku vyplýva, že v akademickom roku 2020/2021 sa po prvýkrát otvoril nový štvorročný študijný odbor filológia zameraný na slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Po 4 rokoch máme prvých absolventov - tlmočníkov slovenského posunkového jazyka, ktorých súrne potrebuje nepočujúca posunkujúca komunita, avšak naša súčasná legislatíva neumožňuje uznať kvalifikačné predpoklady našich absolventov, preto je potrebné pridať horeuvedený nový pododsek. Chcel by som upozorniť, že daný odbor sa nevenuje artikulačnému tlmočeniu. Za podporu vopred ďakujem.</p>	O	A	
SocioFórum, o.z.	<p>Všeobecne</p> <p>Nezávislá platforma SocioFórum, o.z. VEĽMI POZITÍVNE VNÍMA VIACERÉ NAVRHOVANÉ ZMENY v predloženom návrhu zákona, a to konkrétne navrhované zmeny týkajúce sa: - Zvýšenia rozsahu hodín z doterajších najviac ôsmich hodín mesačne na najviac 40 hodín mesačne, počas ktorých je možné poskytovať domácu opatrovateľskú službu fyzickej osobe odkázanej na opatrovanie, ktorú osobne opatruje fyzická osoba, ktorej sa poskytuje príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny peňažný príspevok na opatrovanie podľa</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho

<p>zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného - Nových flexibilných podmienok a posilnenia možnosti využitia odľahčovacej služby primerane individuálnym potrebám cieľovej skupiny osôb v konkrétnom čase a v konkrétnom časovom rozsahu - Zvýšenia peňažného príspevku na opatrovanie, poskytovaného podľa zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, o sumu 100 eur mesačne (t.j. na sumu 200 eur mesačne), ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím jedno alebo viacero nezaopatrených detí. Na druhej strane sme mimoriadne sklamaní a aj prekvapení vecným návrhom MPSVR SR, ktorým sa navrhuje riešiť dlhoročný problém spolufinancovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou najmä zo strany obcí, ktorý prináša ĎALŠIU DISKRIMINÁCIU NIELEN NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV vybraných druhov sociálnych služieb, ale zároveň a predovšetkým NEGATÍVNE SA DOTKNE FYZICKÝCH OSÔB ODKÁZANÝCH NA TIETO SOCIÁLNE SLUŽBY.</p> <p>Opakované tvrdenie predkladateľa návrhu zákona vo viacerých materiáloch týkajúcich sa návrhu novely (predkladacia správa, dôvodová správa všeobecná a osobitná), že nimi navrhovaná právna úprava v bode I. § 8 odsek 4 a bode 6 a 7. v § 75 ods. 1 a 2 a v § 75 ods. 3 a 4 vytvára právne podmienky na zabezpečenie REÁLNEJŠEJ DOSTUPNOSTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce pre fyzické osoby odkázané na tieto sociálne služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci, nie je pravdivá a neopiera sa o žiadne relevantné údaje a informácie. Nie je možné súhlasiť ani so záverom</p>		<p>vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom</p>
---	--	--

<p>predkladateľa aj z uvedených dôvodov, že navrhovaná novela BUDE MAŤ POZITÍVNE SOCIÁLNE VPLYVY A NEMÁ VPLYV NA SLUŽBY VEREJNEJ SPRÁVY PRE OBČANA. Opak je pravdou, ako sme už uviedli NEGATÍVNE SA DOTKNE ODÁZANÝCH OBČANOV AKO AJ NEVEREJNÝCH POSKYTOVATEĽOV A TO TAK SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODMIENENÝCH ODKÁZANOSŤOU AKO AJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB KRÍZOVEJ INTERVENCIE. Nie je zrejmé, z akých skutočností predkladateľ vychádza, nakoľko ak obce a mestá nemali doteraz voľné kapacity vo svojich vlastných zariadeniach a nie sú voľné kapacity ani u väčšiny neverejných poskytovateľov a obce nemali dostatočné finančné prostriedky a niekde ani ochotu, aby spolufinancovali svojich občanov u neverejných poskytovateľov zo svojich rozpočtov, ako to dokážu zmeniť od 1. januára 2025. Je nevyhnutné pritom vziať do úvahy, že podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 bol počet žiadostí o umiestnenie len v zariadeniach podmienených odkázanosťou 24 693 a počet vybavených žiadostí bol len 10 871 a priemerná doba vybavenia žiadosti bola 151 dní. Ako túto situáciu zmení navrhované znenie novely vôbec nie je zrejmé. Napriek tomu sa navrhuje poskytnúť alebo zabezpečiť sociálnu službu odkázanému občanovi v lehote do 30 dní, čo vôbec nie je reálne a ani aplikovateľné v praxi, v dôsledku čoho navrhovaná právna úprava stráca svoj zmysel a rovnako aj jej cieľ a jej odôvodnenia, že novela vytvára podmienky na zabezpečenie reálnejšej dostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce pre fyzické osoby odkázané na tieto sociálne služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou. Navrhované zmeny v novele, ktoré majú platiť 1 rok nebudú mať</p>		<p>časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky - Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej</p>
---	--	---

	<p>pozitívny vplyv ani pre obce, ktoré s takouto zmenou v zastúpení ZMOSu súhlasili a do prijatia komplexnej právnej úpravy, ktorá sa v rámci reformy financovania sociálnych služieb pripravuje s účinnosťou od 1.1.2026., vlastne budú znamenať zhoršenie situácie už aj v súčasnosti nie priaznivých podmienok v sociálnych službách.</p>		<p>služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo</p>
--	--	--	--

			<p>zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa</p>
--	--	--	---

			<p>viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojovchspolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí , a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
--	--	--	--

			<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná</p>
--	--	--	---

				<p>právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
<p>SocioFórum, o.z.</p>	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8. K pripomienke sa</p>

	zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka			uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor nebol odstránený.
SocioFórum, o.z.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona ,</p>

	<p>ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor nebol odstránený.</p>
<p>SocioFórum, o.z.</p>	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv</p>

<p>vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality</p>		<p>na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda</p>
---	--	---

<p>poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. •</p>		<p>sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa</p>
---	--	--

<p>Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV.</p>		<p>doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe</p>
---	--	--

<p>Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber</p>		<p>podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu</p>
--	--	---

<p>poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyššie k existujúcemu registru vedenému</p>	<p>poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre</p>
--	---

<p>samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve</p>		<p>svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich</p>
--	--	---

<p>naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyiac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej</p>		<p>procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a</p>
--	--	--

<p>republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce</p>		aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom nebol rozpor nebol odstránený.
--	--	--

<p>často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou,</p>			
--	--	--	--

<p>ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmy (napr. „kritérium</p>			
---	--	--	--

<p>efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri:</p>			
---	--	--	--

	<p>https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
spzz	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
spzz	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenie nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku</p>

	<p>rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadaním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z</p>
--	--	--	---

				takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
spzz	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených

<p>VIAČ ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: ? NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. ? Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. ? Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich splňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak</p>		<p>odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase,</p>
---	--	--

<p>môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. ? Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady preyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. ? Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia</p>		<p>spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba</p>
---	--	---

<p>nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. ? Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. ? Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov</p>		<p>dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j.</p>
--	--	--

<p>vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c)</p>		<p>podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich</p>
--	--	--

<p>elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú</p>		<p>potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov</p>
---	--	---

<p>považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyiac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA</p>		<p>realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality,</p>
--	--	---

<p>POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na</p>		<p>hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich splňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu</p>			
--	--	--	--

<p>a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje</p>			
---	--	--	--

<p>spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť</p>			
--	--	--	--

	<p>sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
TADCH	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
TADCH	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia

<p>sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>	<p>nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie</p>
---	--

				neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
TADCH	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých

<p>ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa</p>		<p>legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie</p>
---	--	---

<p>navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU</p>		<p>povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality,</p>
---	--	---

<p>PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte</p>		<p>hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej</p>
---	--	--

<p>prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho</p>	<p>služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa</p>
--	---

<p>prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyššie k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny</p>		<p>tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s</p>
--	--	---

<p>neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Naviac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným</p>		<p>dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby,, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímny zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov</p>
--	--	---

<p>poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na</p>		<p>sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej</p>			
--	--	--	--

<p>určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné</p>			
---	--	--	--

<p>poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladom uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou</p>			
--	--	--	--

	<p>(OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Terézia, n.o.	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Terézia, n.o.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka

<p>súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným</p>
--	--	--

				celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Terézia, n.o.	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb

<p>záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklaroványm účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. <p>Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej</p>		<p>odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte</p>
--	--	--

<p>lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s</p>		<p>s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v</p>
---	--	---

<p>vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a</p>		<p>transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší</p>
--	--	---

<p>autonómiu jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a práva na ochranu pred diskrimináciou, CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VOLNÉHO POHYBU SLUŽIEB. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam</p>		<p>život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania</p>
---	--	---

<p>poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov</p>		<p>tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa</p>
---	--	--

<p>vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do</p>		<p>vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s</p>
--	--	---

<p>zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný</p>		<p>právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam</p>			
---	--	--	--

<p>uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho</p>			
--	--	--	--

<p>porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového</p>			
--	--	--	--

<p>počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení</p>			
---	--	--	--

	poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
ÚMS	<p>K článku I, bod 1 (§ 8 ods. 4 previazanosť na § 8 ods. 1) Text pripomienky: V osobitnej časti dôvodovej správy k čl. I bodu 1 sa uvádza: “Ak žiadateľ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s jej podporou z verejných prostriedkov obcou bude trvať na voľbe svojho konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby a nebude súhlasiť s výberom konkrétneho poskytovateľa len z okruhu poskytovateľov určených obcou na základe transparentných kritérií (§ 8 ods. 4 písm. a) prvý bod), hoci obec môže do 30 pracovných dní poskytnúť alebo zabezpečiť poskytnutie tejto fyzickej osobe, môže s konkrétnym ním zvoleným poskytovateľom sociálnej služby uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, avšak bez spolufinancovania takto poskytnutej sociálnej služby obcou poskytnutím finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby v rozsahu jej pôsobnosti podľa tohto zákona.“ Táto interpretácia rozhodnutia záujemcu o sociálnu službu zo znenia § 8 ods. 1 nevyplýva, žiadame preto o explicitné doplnenie toho, že v takom prípade mu bude sociálna služba poskytovaná bez podpory z verejných zdrojov a zároveň žiadame doplniť, že v takom prípade samosprávam povinnosť „zaniká“. Upozorňujeme zároveň na vnútornú rozpornosť navrhovaného znenia ustanovenia § 8 ods. 4 zákona. Okrem toho navrhované znenie § 8 ods. 4 je rozporuplné, nejednoznačné, ktoré, ktoré spôsobí v aplikačnej praxi pri implementácii problému. Formulácia § 8 ods. 4 písm. b) je gramaticky nesprávna a nie je zrozumiteľná, aká povinnosť z bodu b) vyplýva. V dôvodovej správe sa uvádza, že účelom novely je zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb. Uvedeným návrhom sa sťažá</p>	Z	N	<p>§8 ods. 1 druhá veta zákona ustanovuje, že „Ak má táto fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom.....“. Ustanovenie § 8 ods. 4 návrhu zákona ustanovuje právne podmienky a súvisiaci spôsob realizácie poskytovania sociálnej služby alebo zabezpečenia poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 35, 36, 40 a 41 zákona zo strany obce s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce. Nesplnenie týchto právnych podmienok poskytovania sociálnej služby alebo zabezpečenia poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce má právny následok v neposkytovaní</p>

<p>prístup občanov odkázaných na pomoc k sociálnym službám.</p> <p>Odôvodnenie: Súčasne naformulovaný § 8 ods. 1 nie je v súlade s § 6 ods. 2 písm. b), kde medzi iným sú uvádzané aj dostupné informácie v zrozumiteľnej forme aj o úhrade za sociálnu službu. Samosprávy musia tiež jednoznačne mať uvedené, že táto povinnosť im „zaniká“, nakoľko posledná veta v §8 ods. 1 je v rozpore s uvedenou interpretáciou. (napr. po 1 mesiaci poskytovania SS o vybraného poskytovateľa mu nárok na FPP z verejných zdrojov vzniká). § 8 ods. 4 sa rozširuje vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov sociálnej služby určených obcou na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, pričom obec je oprávnená určiť aj len jedného poskytovateľa sociálnej služby...</p> <p>Citovaná formulácia je rozporná, napr. dodržať princípy nediskriminácie subjektov, pričom obec je oprávnená určiť len 1 poskytovateľa... v praxi stanoviť takéto kritéria bude veľmi obtiažne, ak nie nemožné.</p>		<p>alebo nezabezpečení poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, čo nepovažujeme za potrebné v znení ustanovenia explicitne vyjadriť, ale tento právny následok musí byť v zrozumiteľnej forme interpretovaný obcou fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v rámci zabezpečenia jej práv informovanej voľby podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákona v spojení s § 8 ods. 4 úvodnou vetou návrhu zákona.</p> <p>Predmetné ustanovenie § 8 ods. 4 písm. b) je potrebné interpretovať v spojení s úvodnou vetou § 8 ods. 4 a aj v celom kontexte (súvislosti a podmienenosti) § 8 ods. 4. Ide o povinnosť obce, ak fyzickej osobe neposkytla alebo nezabezpečila poskytovanie sociálnej služby v lehote a za podmienok podľa § 8 ods. 4 písm. a), poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby zapísanej do registra sociálnych služieb (ak nejde o bezodkladné</p>
--	--	---

				poskytnutie alebo zabezpečenie podľa § 8 ods. 8) uvedeného v žiadosti tejto fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby avšak nie v konkrétne ustanovenej lehote ale podľa poradia určeného podľa § 8 ods. 6 zákona. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie. Po vysvetlení procesu Únia miest Slovenska sťahuje zásadnú pripomienku a považuje rozpor za odstránený. V ustanovení bude doplnené, že kritéria bude obec určovať všeobecne záväzným nariadením.
ÚMS	<p>K Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy</p> <p>Text pripomienky: Analýza vplyvov na výdavky verejnej správy celkom je nesprávne uvedená – chýbajú údaje o vplyvoch výdavkov na obce. Odôvodnenie: V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu sa uvádza „Úprava predpokladá rozpočtové dôsledky predkladaného návrhu na rozpočty obcí (vo výdavkovej ako aj príjmovej časti), tieto však nie je možné vyčíslieť, a to vzhľadom na nedostatok exaktných údajov a aj nemožnosť kvalifikovaného odhadu pre nepredvídateľnosť vecného obsahu v rámci samosprávnej pôsobnosti jednotlivých obcí určených kritérií výberu poskytovateľov sociálnej služby podmienenej odkázanosťou, u ktorých bude obec poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby s</p>	Z	A	<p>K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom došlo po dohode k odstráneniu rozporu. MPSVR SR akceptuje pripomienku a doplnilo analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy o príklady nákladovosti jednotlivých druhov služieb na klienta.</p>

	<p>finančnou podporou jej poskytovania z verejných prostriedkov novo ustanoveným spôsobom. S uvedeným tvrdením sa nestotožňujeme. MPSVR SR je správcom IS SoS, kde sú zbierané dáta o poskytovaní SS, ak nedisponuje IS týmito dátami, tak je „nesprávne“ nastavený a MPSVR pri tak dôležitom nástroji ako je odľahčovacia služba by malo mať nastavený systém na sledovanie aj týchto dát. Naopak IS SoS obsahuje exaktné dáta o počte posúdených osôb odkázaných na SS, o počte prijímateľov SS u verejných aj neverejných poskytovateľoch SS, o počte prijímateľov, ktorým obce poskytujú FPP. Z uvedených dát je možné urobiť výpočet vplyvov na verejné financie. V kapitole 2.2.4 chýbajú výpočty vplyvov na verejné financie, ktoré sa dajú vypočítať z dát, ktoré do IS SoS poskytovatelia SS ako aj obce poskytujú. MPSVR vynakladá na správu IS SoS cca 200 000€, pričom MPSVR tvrdí, že nedisponuje exaktnými dátami.</p>			
<p>ÚMS</p>	<p>Nad rámec navrhovanej novely Text pripomienky: Nad rámec navrhovanej novely navrhujeme zosúladiť nesúladiť požiadaviek na vzdelanie opatrovateľky v zákone 448/2008 Z.Z. o sociálnych službách v platnom znení s požiadavkami na vzdelanie opatrovateľky v Katalógu pracovných činností Zákon č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme v platnom znení. Navrhujeme ustanoviť výnimku zo zákona o odmeňovaní pre opatrovateľky v zariadeniach sociálnych služieb – „Kvalifikačný predpoklad vzdelania sa nevzťahuje na zamestnanca, ktorý vykonáva pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách (ďalej len „opatrovateľ“) – doplnením do § 2 zákona o odmeňovaní. Navrhujeme tiež úpravu v zákone o sociálnych službách</p>	<p>O</p>	<p>A</p>	

	<p>tak, že za § 84 ods. 8 (kvalifikačný predpoklad pre opatrovatel'ku) sa pridá odsek, že za splnenie požiadavky podľa § 84 ods. 8 sa považuje splnenie kvalifikačných predpokladov podľa zákona o odmeňovaní.</p> <p>Odôvodnenie: Zákon o sociálnych službách uvádza požiadavku na vzdelanie opatrovatel'ky 220 hodinový kurz, kým zákon o odmeňovaní zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme pre opatrovatel'ku uvádza stredoškolské vzdelanie. Problémy vznikajú pri činnosti inšpekčných orgánov, kde záleží, z ktorého zákona pri výkone inšpekčnej činnosti vychádzajú.</p>			
<p>ÚMS</p>	<p>K článku I, bod 1 (§ 8 ods. 4)</p> <p>Text pripomienky: Predložený materiál sa nevysporiadal so vzťahom a vzájomnou súvislosťou navrhovaného § 8 ods. 4 a súčasného § 8 ods. 9, žiadame spresnenie postupu v prípade, že poskytovateľom sociálnej služby, právnická osoba zriadená alebo založená obcou.</p> <p>Odôvodnenie: Napr. na území hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „HM BA“) HM BA zabezpečujú poskytovanie soc. služieb viaceré právnické osoby zriadené alebo založené obcou a to jednak HM BA ako aj mestskými časťami. Pokiaľ by malo HM BA centrálné zbierať a koordinovať všetky žiadosti na území mesta, vrátane žiadosti na poskytovateľov soc. služieb zriadených mestskými časťami vyžiadalo by si to personálne kapacity nad rámec aktuálnych.</p>	Z	ČA	<p>Pripomienka sa akceptuje čiastočne tak, aby sa na sociálne služby poskytované alebo zabezpečované obcou s finančnou podporou z rozpočtu obce vzťahovala povinnosť podania písomnej žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. To znamená, že aj v prípade, že má fyzická osoba záujem o sociálnu službu poskytovanú právnickou osobou zriadenou alebo založenou obcou nebude predkladať tomuto poskytovateľovi priamo údaje potrebné na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ale bude predkladať obci žiadosť o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové</p>

				konanie, na ktorom nebol rozpor odstránený.
ÚMS	<p>K článku I, bod 8 (§ 110 as) Text pripomienky: Upozorňujeme na nedostatočnú právnu úpravu prechodných ustanovení a žiadame úpravu doplniť v zmysle odôvodnenia pripomienky uvedeného nižšie. Odôvodnenie: Prechodné ustanovenie uvádza len spôsob, akým sa vybavujú žiadosti doručené do 31.12.2024, na základe ktorých nebola do 31.12.2024 uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby, avšak neprihliada sa na to, ako sa bude súbežne postupovať s právnou úpravou platnou od 01.01.2025 – t. j. vybavovanie klientov podľa poradovníka a súbežne plnenie povinnosti do 30 dní zabezpečiť sociálnu službu. Je potrebné upraviť prechodné ustanovenia tak, aby žiadateľ a vedení v poradovníku podľa § 8 ods. 6 neboli diskriminovaní.</p>	Z	N	Navrhovaná právna úprava nevyklučuje, aby aj žiadateľ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby so žiadosťou doručenu obci do 31. decembra 2024, na základe ktorej nebola do 31. decembra 2024 uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby s týmto žiadateľom vybraným konkrétnym poskytovateľom, zmenil svoju voľbu tohto poskytovateľa tak, aby bol jedným z obcou určených poskytovateľov sociálnej služby podľa § 8 ods. 4 písm. a) prvého bodu návrhu zákona (ide o poskytovateľov, ktorí by mali mať v zásade aj disponibilné voľné kapacity poskytovanej sociálnej služby), čo zvýši jeho predpoklad na reálnu dostupnosť tejto sociálnej služby. Právo žiadateľa o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, ktorý túto žiadosť podal do 31. 12

			<p>2024, na základe ktorej nebola do 31. 12.2024 uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby, disponovať touto žiadosťou nie je takto koncipovaným prechodným ustanovením dotknuté. To znamená, že aj takýto žiadateľ je oprávnený písomne žiadať príslušnú obec o stiahnutie tejto žiadosti a o považovanie tejto žiadosti podanej do 31.12.2024 za bezpredmetnú a podať si novú žiadosť po 31. 12. 2024 , u ktorej sa bude postupovať podľa novej právnej úpravy. V súlade s § 8 ods. 6 zákona je v samosprávnej pôsobnosti obce určovať podrobnosti vedenia poradia uspokojovania žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce (ak nejde o bezodkladnosť podľa § 8 ods. 8 zákona). V rámci obcou určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia je v dispozičnej právomoci obce reagovať v rámci týchto podrobností aj na cieľovú skupinu osôb uvedenú v právnej</p>
--	--	--	---

			<p>úprave § 8 ods. 4 písm. b) návrhu zákona , a to bez preferenčného zaobchádzania s touto cieľovou skupinou v rámci vedenia tohto poradia . K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, na ktorom bol rozpor po vysvetlení odstránený. Na základe výsledkov rozporového konania sa v dôvodovej správe sprecizuje odôvodnenie prechodného ustanovenia.</p>
<p>ÚMS</p>	<p>K článku I, bod 1 (§ 8 ods. 4) Text pripomienky: V § 8 ods. 4 písm. a) navrhujeme nahradiť lehotu 30 dní formuláciou “v čo najkratšom čase podľa dostupných kapacít poskytovateľa sociálnej služby vybraným fyzickou osobou podľa tohto písm. a) bodu 1.“ Odôvodnenie: Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania soc. služieb v lehote do 30 pracovných dní je vzhľadom na personálne kapacity samospráv a počet žiadostí nereálne.</p>	<p>Z N</p>	<p>Právna úprava § 8 ods. 4 písm. b) explicitne ustanovuje povinnosť obce, ak fyzickej osobe neposkytla alebo nezabezpečila poskytovanie sociálnej služby v lehote a za podmienok podľa § 8 ods. 4 písm. a), poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby zapísanej do registra sociálnych služieb (ak nejde o bezodkladné poskytnutie alebo zabezpečenie podľa § 8 ods. 8) uvedeného v žiadosti tejto fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby (podľa konkrétneho výberu tejto fyzickej osoby</p>

				neobmedzeného určenými poskytovateľmi sociálnej služby „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, a to obcou v súťažnom prostredí) avšak nie v konkrétne ustanovenej lehote ale podľa poradia určeného podľa § 8 ods. 6. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie, po vysvetlení procesu Únia miest Slovenska sťahuje zásadnú pripomienku a považuje rozpor za odstránený.
ÚMS	<p>K článku I, bod 1 (§ 8 ods. 4) Text pripomienky: V § 8 ods. 4 žiadame zosúladiť lehotu uvedenú v písm. b) a v bode 2 písm. b). Odôvodnenie: Nie je zrejmé, aký vzťah má lehota 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti na poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a lehota uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb 60 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti; javí sa, že uzavretie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby (podľa bodu 2) je podmienkou na splnenie povinnosti obce poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby - ak však má obec túto povinnosť splniť do 30 pracovných dní od doručenia písomnej žiadosti za predpokladu, že do 60 dní odo dňa jej doručenia bola uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby, ide o logický nesúlad. Ak dôjde k uzavretiu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby na 59. kalendárny deň od doručenia žiadosti, obec už nemôže splniť svoju povinnosť poskytnúť alebo</p>	Z	N	Právnu úpravu je potrebné interpretovať vo vnútornej previazanosti s § 8 ods. 10 zákona . 1. Ak nejde o poskytovateľa sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, ktorú zriadila alebo založila obec, tak do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 obec musí preukázateľným spôsobom požiadať z ňou určenej „siete“ poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby podporovaných z rozpočtu obce, poskytovateľa sociálnej služby,

	<p>zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v lehote 30 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti.</p>		<p>ktorého si z tejto siete vybrala táto fyzická osoba, o poskytovanie tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe. Zároveň tento poskytovateľ musí po tomto preukázateľnom požiadaní uzatvoriť s touto fyzickou osobou zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s dohodnutým dňom začatia poskytovania tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe najneskôr 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti tejto fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona. 2. Ak ide o poskytovateľa sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, ktorú zriadila alebo založila obec, tak do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1 zákona verejný poskytovateľ sociálnej služby musí uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s dohodnutým dňom začatia poskytovania tejto sociálnej služby tejto fyzickej osobe najneskôr 60 kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti tejto fyzickej osoby podľa § 8 ods. 1. K pripomienke sa uskutočnilo rozporové</p>
--	--	--	---

				konanie, po vysvetlení procesu Únia miest Slovenska sťahuje zásadnú pripomienku a považuje rozpor za odstránený. Na základe pripomienky bude doplnená dôvodová správa.
ÚMS	<p>K článku I, bod 4 (§ 54 ods. 3)</p> <p>Text pripomienky: Z hľadiska záujemcov a prijímateľov odľahčovacej služby oceňujeme možnosť rozloženia čerpania odľahčovacej služby na individuálne potreby, teda aj na dlhšie časové obdobie počas kalendárneho roka, a to už bez viazanosti minimálnym počtom hodín čerpania odľahčovacej služby za deň. Počas poskytovania odľahčovacej služby je obec v rámci svojej pôsobnosti povinná opatrovanej fyzickej osobe poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 podľa výberu opatrovanej fyzickej osoby. Odľahčovacia služba je však v praxi ťažko dostupná, nakoľko kapacity existujúcich terénnych, ambulantných ako aj pobytových sociálnych služieb sú nepostačujúce a keď osoba, ktorá opatruje, má záujem o odľahčovaciu službu, musí si ju dlhodobo a vopred plánovať. Vzhľadom na „nepravidelnosť“ a „nárazovosť“ požiadaviek na odľahčovaciu službu (napr. aj pri náhlom ochorení opatrovateľa) v praxi je problematické odľahčovaciu službu efektívne plánovať a poskytovať resp. zabezpečovať. Tým pádom je dostupnosť a flexibilita poskytovania a zabezpečovania odľahčovacej služby v praxi otázna, resp. môže byť zo strany obcí objektívne nerealizovateľná. Ak by aj opatrovateľ mal záujem, „nevie sa dopátrať“ v registri poskytovateľov SS (IS SoS MPSVR) k odľahčovacej službe. Odľahčovacia služba by mala byť dostupná aj</p>	Z	N	V súlade s § 8 ods. 6 zákona je v samosprávnej pôsobnosti obce určovať podrobnosti vedenia poradia uspokojovania žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce (ak nejde o bezodkladnosť poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby podľa § 8 ods. 8 zákona). V rámci obcou určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia je v dispozičnej právomoci obce reagovať v rámci týchto podrobností aj na cieľovú skupinu osôb, ktoré sú opatrované fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje odľahčovacia služba, a to určeným legitímnym kritériom prednosti a naliehavosti pre túto cieľovú skupinu v rámci vedenia tohto poradia. Okruh oprávnených osôb na poskytovanie odľahčovacej služby je

	<p>pre neformálnych domácich opatrovateľov, súdom ustanovených poručníkov s osobnou starostlivosťou, pestúnov – navrhujeme rozšírenie okruhu osôb, ktoré majú nárok na odľahčovaciu službu. Navrhujeme stanoviť obligatórnu povinnosť registrovať odľahčovaciu službu ako samostatný druh SS. Navrhujeme poskytovanie finančného príspevku na prevádzku registrovaných poskytovateľov odľahčovacej služby (v súčasnosti nie sú vyčlenené kapacity na odľahčovaciu službu napr. tak ako je to v právnej úprave ČR § 34 ods. (1) bod v) – zariadenia odľahčovacích služieb), čo môže viesť k zvýšeniu dostupnosti odľahčovacej služby. Odôvodnenie: Odľahčovacia služba je jedným z dôležitých nástrojov pri podpore udržať odkázanú osobu v domácom prostredí, ale s rozvinutou sieťou podporných služieb. Tak ako je v súčasnej právnej úprave odľahčovacia služba „nastavená“ je v aplikačnej praxi ťažko realizovateľná a pre záujemcov o sociálnu službu nedostupná. Odľahčovacia služba je nedostupná aj z dôvodu nedostatočných kvalifikovaných personálnych kapacít, ktoré by vedeli zabezpečiť adekvátne starostlivosť pri špecifických druhoch zdravotného postihnutia napr. pri deťoch s PAS. Aj z uvedeného dôvodu by mali byť zariadenia odľahčovacích služieb registrované so zameraním podľa veku, zdravotného postihnutia – adresné poskytovanie SS.</p>			<p>previazaný a zosúladený s okruhom oprávnených osôb na poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Možné zmeny v druhoch sociálnych služieb a druhoch zariadení sociálnych služieb MPSVR SR prehodnotí až v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej závermi. Pripomienka bola predmetom rozporového konania, kde došlo k odstráneniu rozporu. ÚMS zmenila pripomienku na odporúčaciu, vzhľadom na to, že ide o pripomienku nad rámec navrhovanej právnej úpravy. Obsah pripomienky bude predmetom analýz v rámci prípravy komplexnej reformy sociálnych služieb.</p>
<p>Verejnost'</p>	<p>Čl. Čl.III Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.</p>

<p>Verejnosť</p>	<p>Čl. I Do čl. I je potrebné doplniť tieto novelizačné body, ktorými sa mení zákon č. 448/2008 Z. z.: V § 91 ods. 1 prvej vete sa slová „všeobecný predpis o správnom konaní“ nahrádzajú slovami „správny poriadok“. V § 91 ods. 1 druhej vete sa slová „Všeobecný predpis o správnom konaní“ nahrádzajú slovami „Správny poriadok“. V § 91 ods. 3 a 4 sa slová „všeobecný predpis o správnom konaní“ nahrádzajú slovami „správny poriadok“. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka. Na správny poriadok (zákon č. 71/1967 Zb.) je potrebné odkazovať pomocou jeho slovného označenia „správny poriadok“, čo explicitne vyplýva aj z bodov 8, 22.9 a 48 prílohy č. 1 k Legislatívnym pravidlám vlády SR. Pojem „všeobecný predpis o správnom konaní“ je nepresný, neurčitý, v rozpore s Legislatívnymi pravidlami vlády SR aj zaužívanou legislatívnou praxou, a preto by sa nemal používať. Súčasne sa tak prispeje k väčšej prehľadnosti a presnosti právneho poriadku.</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Pripomienka je nad rámec navrhovanej právnej úpravy. Odkaz na všeobecný právny predpis je zaužívaný a nespôsobuje výkladové problémy. Legislatívne pravidlá nevyžadujú zosúladenie celého právneho poriadku s jednotlivými novelami, ale pôsobia do budúcnosti. S uvedeným pravidlom je efektívne sa vysporiadať pri vecnej zmene ustanovení citovaných v pripomienke resp. pri príprave nového právneho predpisu.</p>
<p>Verejnosť</p>	<p>Čl. II Do čl. II je potrebné doplniť tieto novelizačné body, ktorými sa mení zákon č. 447/2008 Z. z.: V § 53 ods. 1 sa slová „všeobecný predpis o správnom konaní⁵⁰“ nahrádzajú slovami „správny poriadok“. V § 53 ods. 2 sa slová „všeobecného predpisu o správnom konaní⁵⁰“ nahrádzajú slovami „správneho poriadku“. Poznámka pod čiarou k odkazu 50 sa vypúšťa. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka. Na správny poriadok (zákon č. 71/1967 Zb.) je potrebné odkazovať pomocou jeho slovného označenia „správny poriadok“, čo explicitne vyplýva aj z bodov 8, 22.9 a 48 prílohy č. 1 k Legislatívnym pravidlám vlády SR. Pojem „všeobecný predpis o</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Pripomienka je nad rámec navrhovanej právnej úpravy. Odkaz na všeobecný právny predpis je zaužívaný a nespôsobuje výkladové problémy. Legislatívne pravidlá nevyžadujú zosúladenie celého právneho poriadku s jednotlivými novelami, ale pôsobia do budúcnosti. S uvedeným pravidlom je efektívne sa vysporiadať pri vecnej zmene ustanovení citovaných v pripomienke</p>

	<p>správnom konaní“ je nepresný, neurčitý, v rozpore s Legislatívnymi pravidlami vlády SR aj zaužívanou legislatívnou praxou, a preto by sa nemal používať. Súčasne sa tak prispeje k väčšej prehľadnosti a presnosti právneho poriadku. Navyše v ustanovení § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. sa odkazuje na konkrétne ustanovenia správneho poriadku (slovami „§ 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní“), preto je nezmyselné a neprípustné, aby sa pri odkaze na konkrétne ustanovenia konkrétneho zákona (správneho poriadku) použil pojem „všeobecný predpis o správnom konaní“.</p>			<p>resp. pri príprave nového právneho predpisu.</p>
<p>Verejnost'</p>	<p>Čl. čl.1 ods. bod 1-8 Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBYČIANOV, ODNÍME IM PRÁVO</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to</p>

<p>SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME LUĎOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu</p>		<p>aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo</p>
--	--	--

<p>poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady preyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI</p>	<p>ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov,</p>
--	---

<p>DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómii jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení</p>		<p>transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom,</p>
---	--	---

<p>poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce,</p>		<p>zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri</p>
---	--	--

<p>nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach</p>		<p>poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej</p>
--	--	--

<p>podmienенých odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť</p>		<p>služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť</p>
---	--	--

<p>a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme</p>		<p>kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu</p>			
---	--	--	--

<p>ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na</p>			
--	--	--	--

<p>Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza</p>			
---	--	--	--

	<p>poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a okliešenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
<p>Verejnost'</p>	<p>§ 110as Podľa prechodných ustanovení sa žiadosti podané do 31.12.2024, ak nebola uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby, vybavujú podľa právnej úpravy platnej do 31.12.2024. Podľa novej právnej úpravy by mala byť obec povinná zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v 30 dňovej lehote od podania žiadosti. Pri dodržiavaní 30 dňovej lehoty by tak mali byť uprednostňované osoby, ktoré podajú žiadosť až po dátume 31.12.2024, čím by sa diskriminovali tí, ktorí podali žiadosť pred týmto dátumom.</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Právo žiadateľa o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce , ktorý túto žiadosť podal do 31. 12 2024, na základe ktorej nebola do 31. 12.2024 uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby, disponovať touto žiadosťou nie je</p>

			<p>takto koncipovaným prechodným ustanovením dotknuté. To znamená, že aj takýto žiadateľ je oprávnený písomne žiadať príslušnú obec o stiahnutie tejto žiadosti a o považovanie tejto žiadosti podanej do 31.12.2024 za bezpredmetnú a podať si novú žiadosť po 31. 12. 2024 , u ktorej sa bude postupovať podľa novej právnej úpravy. V súlade s § 8 ods. 6 zákona je v samosprávnej pôsobnosti obce určovať podrobnosti vedenia poradia uspokojovania žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce (ak nejde o bezodkladnosť podľa § 8 ods. 8 zákona). V rámci obcou určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia je v dispozičnej právomoci obce reagovať v rámci týchto podrobností aj na cieľovú skupinu osôb uvedenú v právnej úprave § 8 ods. 4 písm. b) návrhu zákona, a to bez preferenčného zaobchádzania s touto cieľovou</p>
--	--	--	---

				skupinou v rámci vedenia tohto poradia.
Verejnosť	<p>§ § 84 ods. ods. 11 Pripomienka: doplnenie § 84, ods. 11 predmetného zákona tak, aby medzi osoby, ktoré môžu vykonávať prax tlmočníka posunkovej reči boli pod samostatným bodom (e) zahrnuté aj osoby pre: e) príslušnú formu tlmočenia podľa písmen b) až c), ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia zameranom na slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich.</p>	O	A	
Verejnosť	<p>§ §84 Slovenský zväz posunkujúcich dopĺňa ZÁSADNÉ hromadné pripomienky k číslu legislatívneho procesu LP/2024/295 pre skupinu posunkujúcich nepočujúcich na Slovensku: vloženie pododseku e) odseku 11 do § 84 zákona 448/2008: e) príslušnú formu tlmočenia podľa písmen b) a c), ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom programe slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich. Zdôvodnenie: Považujeme za veľmi dôležité a potrebné čím skôr vyriešiť situáciu, aby poskytovatelia tlmočnickej služby na Slovensku mohli zamestnať prvých absolventov študijného programu slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity práve v tomto roku 2024. Vďaka tejto legislatíve sa tak vyrieši patová situácia. Vyriešil by sa tým aj celý systém poskytovania tlmočnickej služby, pretože už niekoľko rokov sa tlmočníci SPJ nemôžu zamestnať.</p>	O	A	

Verejnosť	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona

	<p>služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona , a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
Verejnost'	<p>Čl. Čl.III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento</p>	O	N	<p>MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.</p>

	zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka			
Verejnosť	Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	Čl. Čl.III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	Čl. čl.III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	Čl. Čl.III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.

Verejnosť	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	<p>Čl. Čl. III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.
Verejnosť	<p>Čl. Čl.I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z</p>	O	ČA	Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na

	<p>celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je</p>
--	--	--	---

				zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Verejnost'	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona ,</p>

	<p>ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
Verejnost'	<p>Čl. Čl.I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej</p>

<p>alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V</p>
---	--	---

			záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Verejnosť	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj</p>	O ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby</p>

	<p>v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadaním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje</p>
--	--	--	---

				navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Verejnosť	<p>Čl. čl I. ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave.</p> <p>Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou</p>

	<p>sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
--	---	--	---

<p>Verejnost'</p>	<p>Čl. Čl.I ods. bod 6.-7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>	<p>O</p>	<p>ČA</p> <p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená</p>
-------------------	---	----------	---

				<p>predchádzajúcim požiadáním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
Verejnosť	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr.</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti</p>

	<p>listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť</p>
--	--	--	---

				poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Verejnost'	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť

<p>NAVROVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATELOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATELOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní</p>		<p>poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.</p>
---	--	---

<p>flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich splňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady preyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM</p>		<p>Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania,</p>
--	--	---

<p>financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a ďalej týkajúcimi sa práva na podnikanie a práva na ochranu pred diskrimináciou, CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EÚ A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VOĽNÉHO POHYBU</p>	<p>nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov,</p>
---	---

<p>SLUŽIEB. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v</p>		<p>ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej</p>
--	--	---

<p>prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívne mu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyš e k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu</p>		<p>samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu</p>
---	--	--

<p>na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných</p>		<p>konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel</p>
---	--	--

<p>zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009,</p>		<p>hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	--

<p>pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne</p>			
--	--	--	--

<p>služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia</p>			
---	--	--	--

<p>vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí</p>			
--	--	--	--

	<p>predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Verejnost'	<p>Čl. Čl.I ods. bod 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie:</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani

<p>Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k</p>		<p>negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k</p>
---	--	---

<p>bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu</p>		<p>zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej</p>
--	--	--

<p>poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBYČIANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ</p>	<p>fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u</p>
---	---

<p>SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej</p>		<p>konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby</p>
--	--	---

<p>republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a</p>		<p>fyzičkou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z</p>
--	--	---

<p>neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie</p>		<p>rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto</p>
---	--	---

<p>lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav</p>		<p>výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a</p>
---	--	---

<p>porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení.</p>		aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.
---	--	---

<p>Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom</p>			
--	--	--	--

<p>obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej</p>			
---	--	--	--

<p>služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: <a 115="" 591="" 627="" 867"="" href="https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-</p></td><td data-bbox="></p>		
--	--	--

	odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Verejnost'	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ.</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne

<p>ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvyhodňovaniu</p>		<p>legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci</p>
--	--	--

<p>konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojím občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny</p>		<p>svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a</p>
---	--	--

<p>prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné</p>		<p>to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo</p>
---	--	--

<p>znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiach v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom</p>		<p>zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a</p>
---	--	--

<p>poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených</p>		<p>pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z</p>
--	--	---

<p>žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo</p>		<p>rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov</p>
--	--	--

<p>zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré</p>		<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	---

<p>je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v</p>			
--	--	--	--

<p>konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým</p>			
--	--	--	--

<p>obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023).</p>			
---	--	--	--

	<p>Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
<p>Verejnost'</p>	<p>Čl. Čl.I ods. bod 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj</p>

<p>odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. 		<p>s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna</p>
--	--	--

<p>Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné</p>		<p>úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej</p>
--	--	---

<p>možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATELSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby,</p>		<p>sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť</p>
--	--	---

<p>ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu</p>		<p>viest' dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s</p>
---	--	--

<p>štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky.</p>		<p>finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality,</p>
---	--	---

<p>Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyiac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti</p>		<p>hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy</p>
--	--	--

<p>žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych</p>		<p>Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrálne určovať podmienky pre</p>			
---	--	--	--

<p>poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami</p>			
--	--	--	--

<p>Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo</p>			
---	--	--	--

<p>všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
---	--	--	--

<p>Verejnost'</p>	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8 Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže</p>	<p>O N</p>	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v</p>
--------------------------	---	------------	---

<p>vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarováým účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM</p>		<p>samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej</p>
--	--	--

<p>ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných</p>		<p>služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nedis kriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby</p>
--	--	--

<p>služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMA NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa</p>		<p>mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok</p>
---	--	--

<p>návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike</p>		<p>ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych</p>
---	--	--

<p>(takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a</p>		<p>služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich</p>
--	--	---

<p>splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy</p>		<p>zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom,</p>
--	--	--

<p>Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z</p>		terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.
---	--	---

<p>ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení</p>			
--	--	--	--

<p>niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvyhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a</p>			
---	--	--	--

<p>neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania</p>			
--	--	--	--

	<p>sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivosť/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Verejnost	<p>Čl. čl I. ods. bod 1.a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých</p>

<p>ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa</p>		<p>legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie</p>
---	--	---

<p>navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEČ V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU</p>		<p>povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality,</p>
---	--	---

<p>PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte</p>		<p>hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej</p>
---	--	--

<p>prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho</p>		<p>služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa</p>
--	--	---

<p>prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyššie k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny</p>		<p>tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s</p>
--	--	---

<p>neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Naviac, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným</p>		<p>dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby,, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov</p>
--	--	--

<p>poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na</p>		<p>sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej</p>			
--	--	--	--

<p>určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvyhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné</p>			
---	--	--	--

<p>poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou</p>			
--	--	--	--

	<p>(OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekonceptne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
Verejnost'	<p>Čl. Čl. I ods. bod 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so

<p>určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak</p>	<p>starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predlžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú</p>
--	---

<p>SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI.</p> <p>Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne</p>		<p>starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto</p>
---	--	---

<p>služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI</p>		<p>lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej</p>
--	--	--

<p>POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste</p>		<p>osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú</p>
---	--	---

<p>zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne</p>		<p>podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
--	--	--

<p>6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše,</p>	<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná</p>
---	---

<p>relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len</p>		<p>právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>„ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav</p>			
--	--	--	--

<p>nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na</p>			
--	--	--	--

<p>úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom</p>			
---	--	--	--

<p>bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení</p>			
--	--	--	--

	poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Verejnosť	<p>Čl. Čl. I ods. bod 6. a 7.</p> <p>Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona ,</p>

	<p>ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>			<p>a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
Verejnost'	<p>Čl. čl.III Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: Čl. III znie: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2024.“ Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka</p>	O	N	<p>MPSVR neakceptuje vypustenie bodov 1. ,6. ,7. a 8.</p>

<p>Verejnost'</p>	<p>Čl. čl. I ods. bod 6.a 7. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnému poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>	<p>O</p>	<p>ČA</p>	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená</p>
--------------------------	---	----------	-----------	---

				<p>predchádzajúcim požiadáním neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.</p>
Verejnost'	<p>Čl. čl.I ods. bod 1. a 8. Typ pripomienky: Zásadná Text pripomienky: V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i.,</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so</p>

<p>jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH PRÁVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: ? NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. ? Návrh v rozpore s deklarovaným účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak</p>	<p>starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú</p>
---	---

<p>SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI.</p> <p>Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. ? Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. ? Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne</p>		<p>starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto</p>
---	--	---

<p>služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. ? Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMÄ NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI</p>		<p>lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej</p>
--	--	--

<p>POSKYTOVATEĽMI. ? Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. ? Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste</p>		<p>osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnu úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú</p>
---	--	--

<p>zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybne zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne</p>		<p>podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov</p>
--	--	--

<p>6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčini práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárných podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše,</p>		<p>rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná</p>
---	--	---

<p>relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legitímne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.)</p>		<p>právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	---

<p>(ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich splňalo len ňou vopred vybrané</p>			
---	--	--	--

<p>zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobujeme ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrálne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť</p>			
--	--	--	--

<p>v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie</p>			
---	--	--	--

<p>starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na</p>			
---	--	--	--

	zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
Verejnosť	<p>Čl. I. § 84 ods. 11 b, 11 c Upraviť: b) tlmočenie v posunkovej reči, ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia v programe zameranom na slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich, c) taktilné tlmočenie, ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia v programe zameranom na slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich Alebo doplniť: e) formu tlmočenia podľa písmen b) a c), ak má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore filológia v programe zameranom na slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich. Zdôvodnenie: Profesionálna príprava tlmočníkov do/zo slovenského posunkového jazyka a taktilného tlmočenia sa na Slovensku realizuje prostredníctvom vysokoškolského profesijne orientovaného 4-ročného študijného programu (Bc.). Prekladá: prof. PhDr. Juraj Hladký, PhD.</p>	O	A	
Verejnosť	<p>Čl. Čl.I ods. bod 6. a 7. V Čl. I navrhujeme vypustiť bod 6. a 7., ktoré upravujú § 75 ods. 1 až 4. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 75 ods. 1 až 4 a žiadame vypustiť a ponechať v súčasnosti platné znenie. Z navrhovaného znenia vyplýva, že obec alebo VÚC poskytne finančný príspevok iba tomu neverejnemu poskytovateľovi, u ktorého si zabezpečila poskytovanie sociálnej služby, a to preukázateľným formalizovaným spôsobom (napr. listom/mailom). Podotýkame, že navrhované znenie sa nedotkne len zásadnej zmeny podmienok pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb krízovej</p>	O	ČA	<p>Pripomienka je čiastočne akceptovaná úpravou znenia tak, aby bolo z neho jednoznačné, na aké druhy sociálnych služieb sa viaže podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10. Navrhovaná právna úprava neobsahuje vo svojich dôsledkoch vecnú zmenu oproti doterajšej právnej úprave. Zabezpečuje len odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku</p>

<p>intervencie, nakoľko podmienkou poskytovania finančného príspevku na prevádzku bude aj v tomto prípade možné len za predpokladu, že si obec alebo VÚC poskytovanie sociálnej služby zabezpečila u týchto poskytovateľov. Neguje sa tak pozitívny vývoj dosiahnutý v tejto oblasti v posledných rokoch, keď neverejní poskytovatelia služieb krízovej intervencie neboli závislí na subjektívnom posúdení, najmä obce, či im zazmluvní celú kapacitu, napr. nocľahárne alebo útulku alebo len pár miest z celkovej kapacity, a nie reálnou potrebou občanov z daného územia obce alebo kraja. Pričom je všeobecne známe, že počet miest v týchto sociálnych službách je v rámci celého Slovenska výrazne poddimenzovaný a nepokrýva potreby odkázaných občanov. Pre služby krízovej intervencie takáto zmena bude znamenať ohrozenie ich existencie a hlavne aj ohrozenie života a zdravia odkázaných fyzických osôb.</p>		<p>povinnosti poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby (finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej ako len „FPP“) a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej ako len „FPO“). Aj v súlade s doterajšou právnou úpravou sa táto povinnosť ustanovená v § 75 ods. 1 až 4 zákona mala uplatňovať vo vzájomnej previazanosti s § 8 ods. 6 a 10 zákona, a teda len ak ide o sociálne služby podmienené odkázanosťou uvedené v § 34 až 41 zákona, bola podmienená predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu svojej pôsobnosti príslušnou obcou a vyšším územným celkom podľa § 8 ods. 10 zákona. V záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností, na aké konkrétne druhy sociálnych služieb, je táto povinnosť poskytovať FPP a FPO viazaná na predchádzajúce požiadanie neverejného poskytovateľa (teda</p>
---	--	---

				zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 10) sa precizuje navrhovaná právna úprava explicitným uvedením na ktoré druhy sociálnych služieb sa táto podmienka vzťahuje. Z takto doplnených ustanovení je zrejmé, že sa nevzťahuje ani na sociálne služby krízovej intervencie.
Verejnosť	<p>Čl. Čl.I ods. bod 1. a 8.</p> <p>V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. NOVO NAVRHOVANÝ MECHANIZMUS ZOZNAMOV POSKYTOVATEĽOV ZOSTAVENÝCH OBCAMI ZÁSADNE ZHORŠÍ SITUÁCIU PRE OBČANOV, ODNÍME IM PRÁVO SLOBODNÉHO VÝBERU POSKYTOVATEĽA A PORUŠÍ ICH</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej

<p>PRAVA GARANTOVANÉ ÚSTAVOU SR A PRÁVOM EÚ. ZÁROVEŇ BUDE MAŤ VÝRAZNE NEGATÍVNE ÚČINKY NA SIEŤ POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A SEKTOR SOCIÁLNYCH SLUŽIEB AKO TAKÝ, ČÍM SA MÔŽE EŠTE VIAC ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB PRE OBČANOV: • NÁVRH DRASTICKY OBMEDZÍ ALEBO DOKONCA ODNÍME ĽUĐOM PRÁVO NA SLOBODNÝ VÝBER POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. • Návrh v rozpore s deklarováým účelom NEZLEPŠÍ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, naopak SŤAŽÍ PRÍSTUP OBČANOV K SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k ZNÍŽENIU POČTU MOŽNOSTÍ UMIESTNENIA na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. • Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných</p>		<p>previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť</p>
--	--	---

<p>pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. OBEC V POZÍCII ZJAVNÉHO KONFLIKTU ZÁUJMOV môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo DONÚTIŤ OBČANOV „VYBRAŤ SI“ SLUŽBY PREVÁDZKOVANÉ OBCOU, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby obec dala PREDNOSŤ FIŠKÁLNYM ČI INÝM ZÁUJMOV OBCE PRED LEGITÍMNYM ZÁUJMOM OBČANA, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. • Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by UMOŽNILA OBCIAM LEGITÍMNE SA VYHNÚŤ POVINNOSTI FINANCOVAŤ SOCIÁLNU SLUŽBU svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť DE FACTO OBMEDZIŤ PRÍSTUP OBČANOV K VYBRANÝM SOCIÁLNYM SLUŽBÁM financovaným z rozpočtu obce. • Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k TRIEŠTENIU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA A K OBMEDZENIU, ČI DOKONCA MOŽNEJ ELIMINÁCII KONKURENCIE MEDZI</p>		<p>dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento</p>
---	--	--

<p>POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu BUDÚ OBMEDZENÍ, ČI FAKTICKY VYLÚČENÍ Z MOŽNOSTI PRÍSTUPU KU KLIENTOM. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok ZNÍŽENIE TLAKU NA KVALITU poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k ZÁNIKU NIEKTORÝCH (NAJMA NEVEREJNÝCH) POSKYTOVATEĽOV. Uvedené môže v konečnom dôsledku ZNÍŽIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE PRIJÍMATEĽOV, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál OBMEDZIŤ VOĽNÚ SÚŤAŽ MEDZI POSKYTOVATEĽMI. • Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, ÚSTAVY SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca A ZÁVÄZNÝMI PRAVIDLAMI EÚ VO VECI OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE. • Návrh NIE JE V SÚLADE ANI S PRIPRAVOVANOU REFORMOU FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i) K NEGATÍVNEMU</p>		<p>poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si</p>
--	--	--

<p>DOPADU NA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiacich v Slovenskej republike), (b)</p>		<p>fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených</p>
---	--	--

<p>viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určené obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii</p>		<p>rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi</p>
--	--	---

<p>obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu</p>		<p>poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich</p>
---	--	---

<p>realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K NEGATÍVNEMU DOPADU NA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009</p>		<p>procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
---	--	---

<p>a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril</p>			
--	--	--	--

<p>legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia (obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu</p>			
--	--	--	--

<p>poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágnou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejmý (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1</p>			
---	--	--	--

	<p>Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a okliešenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.</p>			
<p>Verejnosť</p>	<p>§ 54 ods. 3 V texte sa uvádza "Počas poskytovania odľahčovacej služby je obec v rámci svojej pôsobnosti povinná opatrovanej fyzickej osobe poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby uvedenej v §34 až 41 podľa výberu opatrovanej fyzickej osoby". V praxi je to nerealizovateľná povinnosť, nakoľko obce nemajú dosah na umiestňovanie klientov v zariadeniach akými sú špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb, zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko – pokiaľ nie je sú ich zriaďovateľom a keď sú v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC nemajú obce dosah na</p>	<p>O</p>	<p>N</p>	<p>Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podmienenej odkázanosťou obcou počas odľahčovacej služby sa vzťahuje aj na tieto sociálne služby (druhy sociálnych služieb, resp. druhy zariadení sociálnych služieb) v rozsahu pôsobnosti vyššieho územného celku, a teda aj na zabezpečenie sociálnej služby</p>

	<p>uprednostnenie klientov s požiadavkou na odľahčovaciu službu pred klientmi, ktorí sú v poradovníkoch. Obzvlášť je to problematické pri klientoch s diagnostikami autistického spektra.</p>			<p>podmienenej odkázanosťou u verejných poskytovateľov a neverejných poskytovateľov týchto sociálnych služieb na regionálnej úrovni.</p>
Verejnosť	<p>Čl. Čl. I ods. Bod 1 a 8 V Čl. I žiadame vypustiť bod 1., ktorý upravuje § 8 ods. 4, a bod 8. Odôvodnenie: Navrhované znenie § 8 ods. 4 (ďalej len „návrh“) žiadame vypustiť z návrhu novely z dôvodu jeho (i) negatívneho dopadu na prijímateľov sociálnych služieb, (ii) negatívneho dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb a rozporu s Ústavou Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Návrh oprávňuje obec, o. i., jednostranne určiť spôsob výberu a kritériá na zápis na zoznam poskytovateľov sociálnych služieb, prostredníctvom ktorých obec (primárne) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou. Zároveň, v zmysle návrhu bude záujemca o poskytnutie sociálnej služby s finančnou podporou obce povinný zvoliť si poskytovateľa výlučne zo zoznamu vytvoreného obcou (pričom obec je oprávnená na zoznam uviesť aj iba jedného poskytovateľa). Zároveň navrhujeme vypustiť súvisiaci bod 8. Novo navrhovaný mechanizmus zoznamov poskytovateľov zostavených obcami zásadne zhorší situáciu pre občanov, odníme im právo slobodného výberu poskytovateľa a poruší ich práva garantované Ústavou SR a právom EÚ. Zároveň bude mať výrazne negatívne účinky na sieť poskytovateľov sociálnych služieb a sektor sociálnych služieb ako taký, čím sa môže ešte viac znížiť dostupnosť služieb pre občanov: Návrh drasticky obmedzí alebo dokonca odníme ľudom</p>	O	N	<p>Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na</p>

<p>právo na slobodný výber poskytovateľa sociálnych služieb. Podľa súčasného stavu si prijímateľ môže vybrať ktoréhokoľvek registrovaného poskytovateľa v SR s využitím finančnej podpory obce. Zvoliť si ho môže podľa kvality poskytovaných služieb, svojej osobnej preferencie, či blízkosti k bydlisku svojich detí. Navrhovaná novela mu túto možnosť odníme. Za občanov budú de facto rozhodovať obce a obmedzia jeho možnosť na tých niekoľkých vybraných poskytovateľov (či dokonca jedného), ktorých si obec vyberie. Návrh v rozpore s deklarovaným účelom nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, naopak sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb (verejných aj neverejných poskytovateľov) nie sú voľné kapacity, v systéme chýbajú miesta. Novela túto skutočnosť nevyrieši aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú taktiež považujeme za nereálnu. Naopak, pre konkrétneho žiadateľa dôjde podľa nášho názoru k zníženiu počtu možností umiestnenia na len tých prevádzkovateľov, ktorí sa dostanú na zoznam konkrétnej obce. Návrh dokonca znemožní flexibilné a rýchle umiestnenie žiadateľa s príspevkom obce k inému poskytovateľovi, napr. v inej geografickej lokalite. Voľnosť, ktorá sa navrhuje dať obciam pri rozhodovaní o kritériách výberu poskytovateľov do zoznamu, sa riadi podľa vágnych a všeobecných pravidiel, ktoré však nie sú spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov. Obec v pozícii zjavného konfliktu záujmov môže účelovo určovať kritériá tak, aby ich spĺňali len ňou vopred vybrané zariadenia (napr. jej vlastné). Obce tak môžu nepriamo donútiť občanov „vybrať si“ služby prevádzkované obcou, ktoré by si občan doteraz v systéme slobodného výberu dobrovoľne nevybral (napr. pre ich nižšiu kvalitu). Nič nebude brániť tomu, aby</p>		<p>skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravotnú starostlivosť a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava. - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím</p>
---	--	--

<p>obec dala prednosť fiškálnym či iným záujmov obce pred legitímnym záujmom občana, čo je v rozpore s účelom zákona o sociálnych službách. Zároveň, navrhovaná možnosť obcí zvoliť si kritériá výberu poskytovateľov do zoznamu by umožnila obciam legitímne sa vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu svojim občanom (napr. v prípade nedostatku financií v rozpočte obce). Už dnes mnohé obce neplnia svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom pre sociálne služby poskytované ich občanom. Vychádzajúc z návrhu, nič nebude brániť obciam do svojho zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov či poskytovateľa určitej služby, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Logické odmietnutie uzavrieť zmluvu s vysokými úhradami žiadateľom tak môže mať za následok, že sociálna služba pre tohto žiadateľa nebude z verejných zdrojov podporená vôbec. Obce tak budú môcť de facto obmedziť prístup občanov k vybraným sociálnym službám financovaným z rozpočtu obce. Vytváraním tzv. obecných zoznamov (pri celkovom počte obcí cca 3.000) dôjde k triedeniu podnikateľského prostredia a k obmedzeniu, či dokonca možnej eliminácii konkurencie medzi poskytovateľmi sociálnych služieb. Keďže konkrétny prijímateľ si bude môcť obcou finančne podporovanú sociálnu službu vybrať iba z obmedzeného počtu poskytovateľov nachádzajúcich sa na zozname obce (prípadne iba jedného), ostatní poskytovatelia nachádzajúci sa mimo zoznamu budú obmedzení, či fakticky vylúčení z možnosti prístupu ku klientom. To má potenciál relevantný trh paralyzovať, čo bude mať za následok zníženie tlaku na kvalitu poskytovaných služieb a v kumulatívnom efekte to môže vyústiť až k zániku niektorých (najmä neverejných) poskytovateľov. Uvedené môže v konečnom</p>		<p>alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese, a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní</p>
---	--	---

<p>dôsledku znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Deformácia trhu sociálnych služieb je ešte viac umocnená faktom, že obec ako súťažiteľ bude diktovať podmienky svojim konkurentom, čo má potenciál obmedziť voľnú súťaž medzi poskytovateľmi.</p> <p>Navrhovaná právna úprava by bola v rozpore s princípmi zákona o sociálnych službách, ktorý obsahuje princíp práva na výber poskytovateľa sociálnej služby, Ústavy SR, týkajúcimi sa práva na zabezpečenie v starobe a autonómiu jednotlivca a záväznými pravidlami EÚ vo veci ochrany hospodárskej súťaže. Návrh nie je v súlade ani s pripravovanou reformou financovania sociálnych služieb, vychádzajúci z Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti, podľa ktorého má byť financovanie sociálnych služieb založené na osobnom rozpočte prijímateľa a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Ad i)</p> <p>K negatívne dopadu na prijímateľov sociálnych služieb Súčasné znenie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon“) umožňuje prijímateľovi zvoliť si konkrétneho poskytovateľa zo zoznamu poskytovateľov, ktorý podľa zákonných predpokladov vedie samosprávny kraj. Zákon rešpektuje autonómiu prijímateľa, ktorý pri výbere poskytovateľa môže zohľadňovať viaceré objektívne (napr. geografia, dostupnosť, kvalita) a subjektívne faktory (napr. renomé, finančné možnosti, udržiavanie rodinných vzťahov). Podľa návrhu si bude záujemca môcť vybrať poskytovateľa len zo zoznamu vedeného konkrétnou obcou. Toto oklieštenie práva na výber poskytovateľa je o. i. v rozpore s (i) čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (zabezpečenie v starobe) v nadväznosti na čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky garantujúci autonómiu jednotlivca v jeho</p>		<p>od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život. Ak tento postup poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby v zákonom ustanovenej lehote nebude zo strany obce možný, a to z dôvodov, ktoré nie sú spôsobené žiadateľom, zabezpečí obec poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého si fyzická osoba vybrala a uviedla v žiadosti o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby, a to bez</p>
---	--	--

<p>činnostiach, ako aj (ii) čl. 25 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého únia (a členské štáty) uznávajú a rešpektujú právo starších osôb na dôstojný a nezávislý život v starobe, ktoré zaiste zahŕňa aj autonómiu v rozhodovaní o poskytovateľovi. Vzhľadom na to, že obec bude môcť na zoznam poskytovateľov určiť aj len jedného poskytovateľa, dôjde u záujemcov odkázaných na finančnú podporu štátu pri zabezpečovaní sociálnych služieb de facto k odobratiu možnosti výberu poskytovateľa a tým k podstatnému zásahu do osobnej autonómie odkázaných osôb v prospech obce. Navrhované oklieštenie možnosti výberu poskytovateľa na zoznam, ktorý vydala konkrétna obec, povedie k negatívnemu dopadu na prijímateľov, a to najmä, nie však výlučne, (a) znížením absolútneho počtu neobsadených miest u poskytovateľov dostupných pre konkrétneho prijímateľa (miesta len u poskytovateľov zo zoznamu konkrétnej obce, nie všetkých poskytovateľov pôsobiach v Slovenskej republike), (b) viazanosťou konkrétneho prijímateľa na región, v ktorom poskytovatelia určení obcou pôsobia a obmedzením možnosti výberu poskytovateľa v inom regióne, napr. podľa dostupnosti voľných miest, blízkosti k blízkym osobám a osobných preferencií, ako aj (c) elimináciou možnosti zvoliť si konkrétneho poskytovateľa na základe subjektívneho posúdenia kvality poskytovaných služieb prijímateľom, napr. v súvislosti s negatívnym vnímaním konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby. Vzhľadom na počet obcí v Slovenskej republike (takmer 3 tisíc), je možné predpokladať vznik takmer 3 tisíc obecných zoznamov poskytovateľov (navyše k existujúcemu registru vedenému samosprávnym krajom), zvýšenie administratívnej záťaže a neprehľadnosti mechanizmu výberu poskytovateľa sociálnej služby a teda v praxi nepochybné zhoršenie prístupu k sociálnej službe s</p>	<p>viazanosti konkrétnou lehotou, tak ako podľa doterajšej právnej úpravy, t. j. podľa poradia uspokojovania žiadostí o poskytnutie alebo zabezpečenie sociálnej služby s podporou z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom vedeného touto obcou. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním FPP a FPO na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu</p>
--	---

<p>finančnou podporou obce. Návrh ďalej upravuje povinnosť obce zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby záujemcovi v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia jeho písomnej žiadosti (teda reálne 6 kalendárnych týždňov), prioritne však zo zoznamu poskytovateľov vedeného konkrétnou obcou a nie zo zoznamu, ktorý by obsahoval všetkých poskytovateľov pôsobiacich na území Slovenskej republiky. Návrh tak v kontraste so súčasným stavom znemožní flexibilné poskytnutie služby zo strany spôsobilého poskytovateľa, bez ohľadu na jeho štatút (verejný/neverejný poskytovateľ), geografické umiestnenie a väzby na konkrétnu obec. Podľa súčasnej úpravy takíto poskytovatelia môžu v prípade voľnej kapacity umiestniť prijímateľa aj za kratší čas ako 30 dní. Novela toto znemožní. Vo väčšine zariadení sociálnych služieb obcí a miest a takisto u väčšiny neverejných poskytovateľov nie sú voľné kapacity. Len v zariadeniach podmienených odkázanosťou bolo podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva z roku 2022 celkovo 24 693 žiadostí, z toho vybavených žiadostí bolo iba 10 871 pri priemernej dobe vybavenia žiadosti 151 dní. Novela by zavedením obecných zoznamov tento nedostatok kapacít nevyriešila, a to aj napriek zavedeniu 30-dňovej lehoty, ktorú považujeme za nereálnu. Naopak, návrh zapríčiní práve ten nežiaduci stav, ktorému sa zavedením lehoty má predísť a to len preto, že poskytovateľ s voľnými kapacitami nebude na zozname vedenom konkrétnou obcou len kvôli administratívnej náročnosti zápisu a splnenia arbitrárnych podmienok cca 3 tisíc rôznych zoznamov. Máme za to, že návrh nezlepší dostupnosť sociálnych služieb, práve naopak, sťaží prístup občanov k sociálnej starostlivosti. Zavedenie lehoty 30 pracovných dní bude mať v praxi negatívny dopad nielen na prijímateľov, ale aj na osoby, ktoré sa o nich starajú pred umiestnením</p>		<p>verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí, a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa</p>
---	--	---

<p>u poskytovateľa. Často pritom ide napr. o príbuzných, ktorí z dôvodov časovej náročnosti starostlivosti nemôžu byť ekonomicky aktívni, čo má negatívny dopad na finančnú situáciu dotknutých rodín. Navyše, relatívne voľné rozhodovanie o kritériách na výber poskytovateľov do zoznamu nebude brániť obciam do zoznamu vybrať iba takých poskytovateľov, u ktorých úhrady prevyšujú finančné možnosti žiadateľov. Odmietnutie uzavrieť zmluvu takýmto žiadateľom môže mať za následok, že sociálna služba pre neho nebude z verejných zdrojov podporená. Takýmto spôsobom sa môžu (napr. v prípade nedostatku financií) obce legítimne vyhnúť povinnosti financovať sociálnu službu pre daného žiadateľa. Táto situácia nie je nereálna vzhľadom na to, že aktuálne si množstvo obcí neplní svoju zákonnú povinnosť platiť finančné príspevky na prevádzku neverejným poskytovateľom. Jedným z dôvodov je personálna poddimenzovanosť a nedostatok rozpočtových zdrojov, hlavne malých obcí. Z prieskumu realizovaného organizáciou SocioFórum z roku 2021 (do ktorého bolo zapojených viac ako dve tretiny všetkých obcí v SR) pritom vyplýva, že len 8,8% obcí prispievalo svojim občanom na vybrané druhy sociálnych služieb. Ad ii) K negatívne mu dopadu na poskytovateľov sociálnych služieb Máme za to, že navrhované znenie bude mať za následok negatívny dopad na poskytovateľov sociálnej služby, a to najmä v súvislosti so zásahom do ich práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Návrh nepriamo zavádza stav porovnateľný so stavom v roku 2009, ktorý explicitne vylúčil financovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov. Tento stav bol z dôvodu protiústavnosti</p>		<p>vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaním týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom. Takto koncipovaná právna úprava nie je nelegitímnym zásahom do práva na podnikanie garantovaného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na ochranu pred diskrimináciou vyplývajúcim z čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a nie je ani porušením pravidiel hospodárskej súťaže. Viazanosť kritérií výberu poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu dodržaním princípov rovnakého zaobchádzania,</p>
--	--	---

<p>napravený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (PL. ÚS 13/09-81 publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 332/2010 Z. z.) (ďalej len „ústavný súd“). Podľa ústavného súdu neexistuje legitímny verejný záujem, ktorý by zdôvodňoval obmedzenie prístupu neverejných poskytovateľov k osobám odkázaným na poskytovanie sociálnych služieb. Upozorňujeme, že návrh bude mať negatívny dopad ešte na širšiu skupinu poskytovateľov než mal protiústavný stav v roku 2009, pretože okrem neverejných poskytovateľov dôjde aj k vylúčeniu verejných poskytovateľov (napr. verejní poskytovatelia z inej lokality bez väzieb na konkrétnu obec, ktorá určila kritériá). Takýto materiálny zásah do práva na podnikanie (verejných a neverejných subjektov) predstavuje ešte závažnejšie obmedzenie ústavného práva na podnikanie, a to bez preukázania legitímneho verejného záujmu. Sme toho názoru, že návrh trpí rovnakými vadami ako úprava v roku 2009 a zavádza materiálne rovnaké obmedzenie pre poskytovateľov, ktoré je v priamom rozpore s ústavou. Návrh nielen (i) podmieňuje (primárnu) finančnú podporu za poskytnutie sociálnej služby zápisom na zoznam obce a zároveň (ii) oprávňuje obec na voľbu konkrétnych kritérií, rozhodných pre zápis na zoznam obce. Podmienky, ktoré má obec zohľadniť pri určovaní konkrétnych kritérií uvedené v návrhu, sú všeobecné, vágne a nie sú tak spôsobilé predchádzať zvýhodňovaniu konkrétnych poskytovateľov, pričom niektoré vyplývajú priamo z ústavy alebo iných právnych predpisov (napr. zákaz diskriminácie) a ich uvedenie v návrhu je tak len formalitou. Upozorňujeme, že obce často poskytujú sociálne služby prostredníctvom vlastných zariadení. Kompetencia obce voľne určovať podmienky na zápis do zoznamu poskytovateľov, de facto umožňuje obci ako súťažiteľovi diktovať podmienky svojim</p>		<p>nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti nemožno považovať „za všeobecnú a neurčitú podmienku“, nakoľko ide o všeobecne používané pojmy s jasným významom, terminologicky správne, presné, jednotné a všeobecne zrozumiteľné a aj v právnom poriadku používané ustálené pojmy.</p>
--	--	--

<p>konkurentom. Obec, ako návrhom privilegovaný subjekt, môže účelovo určiť kritériá tak, aby ich spĺňalo len ňou vopred vybrané zariadenie (napr. jej vlastné) a návrh tento stav nepriamo aprobuje ustanovením, podľa ktorého obec môže na zoznam uviesť aj len jedného poskytovateľa. Ďalej sme presvedčení, že navrhovaná kompetencia obcí arbitrárne určovať podmienky pre poskytovateľov bezprecedentne triešti podnikateľské prostredie. V zmysle návrhu by poskytovateľ, ktorý chce (mať možnosť) sociálne služby poskytovať prijímateľom zo všetkých obcí, musel okrem všeobecne záväzných právnych predpisov, splniť a pravidelne sledovať aj podmienky takmer 3 tisíc obcí. Takáto administratívna záťaž je v priamom kontraste s postavením obce ako poskytovateľa (alebo ňou protežovaného poskytovateľa) a zároveň osoby oprávnenej určovať kritériá na zápis do zoznamu poskytovateľov. Podľa nálezu ústavného súdu (PL. ÚS 13/09-81) je nepochybné, že zákon vytvoril legislatívny rámec na poskytovanie sociálnych služieb v konkurenčnom, t. j. trhovom prostredí. Návrh je tak v rozpore s ústavným právom na podnikanie, keďže eliminuje voľnosť vstupu na trh, pôsobenia na trhu a rovnosť pravidiel správania sa na trhu pre všetkých účastníkov hospodárskej súťaže. Poukazujeme aj na skutočnosť, že návrh nepredstavuje len zásah do práva na podnikanie, ale porušuje aj pravidlá hospodárskej súťaže. V zmysle § 6 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v aktuálnom znení, obec pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy, nesmie zjavnou podporou, ktorá zvýhodňuje určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Podnikateľom sa pritom rozumie entita vykonávajúca ekonomickú činnosť, teda aj nezisková alebo príspevková organizácia</p>			
--	--	--	--

<p>(obce poskytujúca sociálnu službu). Návrh umožňuje obciam určovať podmienky pre poskytovateľov a má tak potenciál vyústiť v zvýhodnenie jedného podnikateľského subjektu na úkor iného subjektu, a teda vytvorenie prostredia reálneho porušovania chráneného záujmu v rozpore s čl. 55 ods. 2 ústavy. Rovnako nie je možné vylúčiť ani (i) rozpor návrhu s pravidlami Európskej únie týkajúcimi sa ochrany hospodárskej súťaže a (ii) budúci možný vznik povinnosti neaplikovať ustanovenia vnútroštátneho poriadku, ktoré sú v rozpore s právom EÚ, v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-106/77, Simmenthal). Rovnako sme toho názoru, že obmedzenie podnikania spôsobené návrhom môže znamenať porušenie pravidiel EÚ o voľnom pohybe služieb, keďže vytvorí prostredie fakticky znemožňujúce cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb zahraničných poskytovateľov na Slovensku. Máme za to, že návrh znižuje právnu istotu poskytovateľov, okrem iného tým, že (i) neupravuje spôsob, akým obec jednotlivých poskytovateľov o podmienkach informuje, (ii) neupravuje spôsob vyhlásenia, zmien a lehôt súvisiacich so zoznamom, a (iii) neupravuje spôsob ochrany práv poskytovateľa v prípade sporu ohľadne splnenia podmienok. Vágrou formuláciou podmienok na výber kritérií návrh nespĺňa ani podmienky legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky na určitost' pojmov. Podmienky na určenie kritérií sú určené všeobecne a neurčito, pričom dôvodová správa k návrhu zákona príkladmo uvádza viaceré kritériá, ktorých obsah ani účel nie je zrejмый (napr. „kritérium efektivity a kvality - podiel zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce“). Návrh tak nielen nepriamo nastolí protiústavný stav diskriminácie skupiny poskytovateľov, ale aj naruší hospodársku súťaž na trhu</p>			
---	--	--	--

<p>poskytovania sociálnych služieb, má potenciál relevantný trh paralyzovať, fakticky znemožniť poskytovateľom poskytovanie starostlivosti prijímateľom bez ohľadu na ich príslušnosť k obci, spôsobiť tak zníženie celkového počtu dostupných miest na poskytovanie sociálnych služieb a tým znížiť dostupnosť sociálnych služieb pre prijímateľov vo všeobecnosti, t. j. spôsobiť práve ten nežiaduci stav, ktorému sa má návrhom predísť. Máme za to, že návrh v praxi nezabezpečí predkladateľom zamýšľaný stav: vyššiu dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Poskytovatelia v súčasnosti nedisponujú dostatočnými kapacitami, najmä pobytových služieb, čo dokazujú aj dáta ku kapacite zariadení soc. služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) a dopytu po uvedených službách (Zdroj: Analýza poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, Príloha 1 Koncept reformy financovania sociálnych služieb, MPSVR SR, 2023). Máme za to, že reštriktívne kroky voči poskytovateľom a oklieštenie možnosti voľby prijímateľov nemá, na rozdiel od systémových zmien, potenciál zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce. Navrhovaná zmena právnej úpravy sa javí nekoncepčne aj vzhľadom na zverejnený zámer novej koncepcie financovania sociálnych služieb a novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb v gescii MPSVR SR vychádzajúci z Plánu obnovy a odolnosti Komponent 13 (k tomu pozri: https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/plan-obnovy-odolnosti/komponent-13-dostupna-kvalitna-dlhodoba-socialno-zdravotna-starostlivost/). Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb má byť založená na osobnom rozpočte prijímateľa</p>			
--	--	--	--

	sociálnej služby a rešpekte k jeho autonómii, ako aj na zrovnoprávnení poskytovateľov sociálnych služieb. Novela tejto koncepcii priamo odporuje.			
ZMOS	<p>§ 75 ods. 1 a 2 Žiadame, aby v uvedenom texte bolo doplnené slovo „len“, pričom nasledujúci text v prípade oboch odsekov bude znieť: „Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, len u ktorého zabezpečila poskytovanie sociálnej služby podľa § 8 ods. 10 a ktorý poskytuje ... „, Odôvodnenie: Doplnenie slova „len“ zabezpečí zrozumiteľnosť ustanovenia a nebude vytvárať priestor pre špekulácie ktorému neverejnému poskytovateľovi má, alebo nemá obec povinnosť poskytnúť finančný príspevok – teda len tomu, u ktorého za stanovených podmienok obec zabezpečila poskytovanie sociálnej služby. Pretože, ak žiadateľ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s jej podporou z verejných prostriedkov obcou bude trvať na voľbe svojho konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby a nebude súhlasiť s výberom konkrétneho poskytovateľa len z okruhu poskytovateľov určených obcou na základe transparentných kritérií (§ 8 ods. 4 písm. a) prvý bod), hoci obec môže do 30 pracovných dní poskytnúť alebo zabezpečiť poskytnutie tejto fyzickej osobe, môže s konkrétnym ním zvoleným poskytovateľom sociálnej služby uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, avšak bez spolufinancovania takto poskytnutej sociálnej služby obcou poskytnutím finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby v rozsahu jej pôsobnosti podľa tohto zákona. Obec v takom prípade má povinnosť o</p>	Z	N	Z legislatívno-technického pohľadu je doplnenie navrhovaného textu nadbytočné. Rozpor bol odstránený prekvalifikovaním pripomienky na odporúčaciu s tým, že jednoznačnosť výkladu pri uplatňovaní §75 ods. 1 a ods. 2 bude zabezpečená doplnením dôvodovej správy.

	následku takéhoto prístupu vopred žiadateľa o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby informovať			
ZPMP v SR	<p>Čl. I § 8</p> <p>Pripomienka k návrhu novely zákona č. 448/2008 o sociálnych službách Pripomienka k §8 ods.4, písm a), bod 1 Text pripomienky: Navrhujeme ponechať § 8 ods. 4 v znení aktuálne platného zákona. Odôvodnenie Obmedzenie výberu poskytovateľa sociálnej služby iba „z poskytovateľov sociálnej služby určených obcou“ bude porušením práva žiadateľa na výber poskytovateľa zo všetkých poskytovateľov zapísaných do centrálného registra sociálnych služieb. Navrhovaná úprava vylučuje možnosť oprávnenej osoby rozhodnúť sama o mieste svojho pobytu a je doslova rukojemníkom obce, ktorej je obyvateľom, keďže výlučne obec určuje počet aj miesto poskytovateľov sociálnych služieb a to bez toho, aby zisťovala želania a preferencie oprávnenej osoby. Celý postup sa vzťahuje výlučne na poskytovateľov sociálnych služieb a oprávnená osoba nemá žiadne možnosti vyjadriť sa k určovaniu/určeniu poskytovateľa sociálnej služby, u ktorého má stráviť časť svojho života. Takéto znenie je v rozpore s článkom 19 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím – Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti, kde sa hovorí: Zmluvné strany uznávajú rovnaké právo všetkých osôb so zdravotným postihnutím žiť v spoločnosti s rovnakými možnosťami voľby na rovnoprávnom základe s ostatnými, prijímať účinné a primerané opatrenia, ktoré umožnia plné využívanie tohto práva osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie a zapojenie do spoločnosti a zabezpečia, aby a) osoby so zdravotným postihnutím mali možnosť zvoliť si miesto pobytu, ako aj to, kde a s</p>	O	N	Navrhovaná právna úprava nepredstavuje žiadny negatívny vplyv na prijímateľov sociálnej služby, ani negatívny vplyv na poskytovateľov sociálnej služby a nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ani s právom Európskej únie. V dôsledku demografického vývoja spojeného so starnutím populácie a z neho vyplývajúcich dôsledkov v predĺžovaní veku dožitia spojeného aj s nárastom počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby je potrebné postupne vytvárať právne podmienky pre dlhodobú dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb, a to aj v postupnosti jednotlivých legislatívnych úprav a ich vzájomnej previazanosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje aktuálne legislatívne opatrenie reagujúce na skutkový stav reálnej nedostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou fyzickej osoby na

	<p>kým budú žiť na rovnakom základe s ostatnými a aby neboli nútené žiť v určitom konkrétnom prostredí; b) osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k celému spektru podporných služieb, či už domácich alebo pobytových a ďalších komunitných podporných služieb vrátane osobnej asistencie, ktoré sú nevyhnutné pre nezávislý život v spoločnosti a pre začlenenie sa do nej a ktoré zabráňujú izolácii a segregácii v spoločnosti.</p>		<p>pomoc inej fyzickej osoby s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v samosprávnej pôsobnosti obcí. Navrhovaná právna úprava teda sleduje legitímny cieľ - prispieť k zabezpečeniu dostupnosti sociálnych služieb na lokálnej úrovni zodpovedajúcich demografickému vývoju a nárastu počtu odkázaných na dlhodobú sociálnozdravtnú starostlivosť, a to v primeranom časovom horizonte s postupnosťou krokov. Takto koncipovaná právna úprava bude prehodnotená v kontexte s reformou financovania sociálnych služieb a jej realizáciou, ktorá je jedným zo záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava - novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom</p>
--	---	--	---

			<p>obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bude obcou realizované v lehote do 30 pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti odkázanej fyzickej osoby o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce, za predpokladu, že si žiadateľ v tejto lehote vyberie poskytovateľa sociálnej služby z poskytovateľov „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby určených obcou v transparentnom súťažnom procese , a to na základe ňou vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti , a tento poskytovateľ začne žiadateľovi aj reálne poskytovať sociálnu službu, a to najneskôr do 60 kalendárnych dní od podania jeho žiadosti. Cieľom je zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu</p>
--	--	--	--

			<p>pre ňu vhodnú sociálnu službu. Právo výberu poskytovateľa sociálnej služby fyzickou osobou ,za podmienok ustanovených týmto zákonom ustanovené § 6 ods. 1 ,takto koncipovanou právnou úpravou nie je dotknuté. Ide o novo ustanovenú podmienku tohto výberu, ktorá sa viaže len na výber sociálnej služby podmienenej odkázanosťou s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce poskytovaním finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rámci výkonu jej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb podľa tohto zákona. Pri obmedzených rozpočtových zdrojoch spolufinancovania sociálnych služieb a pri plnení povinnosti obce, ako orgánu verejnej moci, konať v záujme svojich obyvateľov a uspokojovania ich potrieb, má obec legitímne právo v</p>
--	--	--	--

			<p>rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb obstarávať poskytovanie sociálnych služieb alebo zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre svojich obyvateľov podporované z rozpočtu obce konkrétnymi poskytovateľmi sociálnych služieb v súťažnom prostredí , a to na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti, ktoré sa vzťahujú aj na súvisiace procesné postupy realizácie tohto výberu. Vzhľadom na účel tohto výberu a určenia týchto kritérií spôsobu výberu konkrétnych poskytovateľov sociálnej služby v konkrétnom čase „s dostupnou voľnou kapacitou“ nimi poskytovanej sociálnej služby, ktorý je spojený aj s použitím prostriedkov z rozpočtu obce, predpokladá sa vypracúvanie týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu aj v spolupráci</p>
--	--	--	---

				s poskytovateľmi sociálnych služieb na území obce, s prijímateľmi sociálnych služieb, resp. ich zástupcami, spolu s predložením návrhu týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu na verejnú diskusiu a následným schvaľovaní týchto kritérií a súvisiacich procesných postupov realizácie tohto výberu obecným zastupiteľstvom.
ZPMP v SR	<p>Čl. I § 34 ods. 6</p> <p>Pripomienka k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Text pripomienky: V prvej vete § 34 ods. (6) žiadame doplniť za všetky slovné spojenia „denný stacionár“ slovné spojenie „alebo rehabilitačné stredisko“ v príslušných gramatických tvaroch. Ide o pripomienku zásadnú Odôvodnenie: Jednou z podmienok pre poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla je poskytovanie sociálnych služieb osobe s ŤZP v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení alebo v dennom stacionári, pričom osobné motorové vozidlo sa bude využívať najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do vymenovaných zariadení a dvakrát späť. Zoznam zariadení žiadame doplniť o rehabilitačné stredisko ambulantného typu. Sociálna rehabilitácia má pre integráciu osôb s ŤZP prvoradý význam,</p>	O	N	Pripomienka je nad rámec predkladaného návrhu. Cieľom poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového (podľa zákona č. 447/2008 Z. z.) je výrazne podporiť tie fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sa potrebujú pravidelne prepravovať do zamestnania, školy, domova sociálnych služieb, špecializovaného zariadenia alebo denného stacionára. Takto vymedzené druhy zariadení sociálnych služieb zohľadňujú najmä predpoklad takto účelovo využívaného osobného motorového vozidla nepretržite najmenej sedem rokov.

<p>považujeme za dôležité uľahčiť prístup k nej i osobám s ŤZP, ktoré sú odkázané na individuálnu prepravu. Rehabilitačné stredisko je podľa § 37 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách zaradené medzi Zariadenia pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek poskytujúce sociálne služby (Piata hlava, Prvý diel zákona). Svojím charakterom poskytuje ambulantnou formou podobné služby ako niektoré iné zariadenia, kde klienti môžu dostať príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ak sú na túto službu odkázaní. Po príprave v rehabilitačnom stredisku sa klient môže uplatniť v zamestnaní, resp. ak sa jeho zdravotný stav alebo schopnosti zhoršia a nedovolia sa zamestnať, a rehabilitačné stredisko už nedokáže saturovať jeho potreby, môže začať využívať služby domova sociálnych služieb poskytované ambulantnou formou. V obidvoch prípadoch (zamestnanec/klient) má možnosť získať príspevok na kúpu motorové vozidlo. Ak by ho mal aj v rehabilitačnom stredisku, účel by plnil aj naďalej. Text zákona tak, ako je predkladaný (vyňatie rehabilitačného strediska zo spektra oprávnených služieb pre danú kompenzáciu) je v rozpore s článkom 19 Dohovoru o právach osôb so ZP. Z predmetného článku priamo vyplýva záväzok aby „osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k celému spektru podporných služieb, či už domácich alebo pobytových a ďalších komunitných podporných služieb vrátane osobnej asistencie, ktoré sú nevyhnutné pre nezávislý život v spoločnosti a pre začlenenie sa do nej a ktoré zabráňujú izolácii a segregácii v spoločnosti“.</p>		<p>Rehabilitačné stredisko je zariadením sociálnych služieb u ktorého možno pri pobytovej forme sociálnej služby v tomto zariadení poskytovať túto sociálnu službu len na určitý čas, najdlhšie na tri mesiace, pričom túto lehotu možno predĺžiť len raz, najviac o tri mesiace. Ťažiskom poskytovaných odborných činností v rehabilitačnom stredisku je totiž sociálna rehabilitácia zameraná podľa jednotlivých možných cieľových skupín osôb najmä na nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, výučbu písania a čítania Braillovho písma, nácvik zrkovného vnímania, sociálna komunikácia, nácvik používania pomôcky, z čoho vyplýva aj v zásade časová ohraničenosť poskytovania tejto sociálnej služby. Tá sa predpokladá aj pri poskytovaní sociálnej služby v rehabilitačnom stredisku ambulantnou formou, i keď nie je táto časová ohraničenosť v znení zákona o sociálnych službách explicitne vyjadrená. Inými slovami povedané, pravidelne navštevovať rehabilitačné</p>
---	--	---

				<p>stredisko ambulantnou formou nepretržite najmenej sedem rokov tak, aby bol splnený účel poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa vo všeobecnosti nepredpokladá. K predmetnej pripomienke sa uskutočnilo rozporové konanie na ktorom nedošlo k odstráneniu rozporu.</p>
--	--	--	--	---